

ELŐRE

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Hónaponként . . . 1 korona 20 fillér.
Negyedévenként . . . 3 . . . 50 . . .
Egyes szám (kisebbségi vidéken): 4 fillér.

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik naponta kedd reggel,
hétfőn és csütörtök után is.
Telefon: Szark: 36-36. Kibély: 343.

Szerkesztőség és Kiadóhivatal:

V. ker., Honvéd-utca 10. sz. 10.
Fiók-tudósítások:
IV., Kezokmány-utca 2. sz. VI., Andrássy-utca
VII., Károlyi-utca 24. sz.

TÁJÉKOZTATÓ.

Tisza István gróf miniszterelnök Bécsbe utazott, ahol a király holnap kihallgatáson fogadjja. Az audienciát a helyzetre döntőnek tartják.

Ottó királyi herceg súlyos tüdőbajban szenved.

Spann báró tengernagy, tengerészetünk vezetője, a delegációk után megvált állásától.

Tisza főispánjai működésük színhelyén, Kristóffy Sztarmárba helycsinálónak küldték.

A nagyikindai választókerületben a szabadpárti Telecsky Kristóft választották meg képviselőnek. Két ellenjelöltje visszalépett.

Hunyadmegye főispánjává Mara László alispánt nevezték ki.

Serényi Béla gróf államtitkár, a décsi kerület képviselőjének megbízólevele ellen benyújtott kérvényt márczius 3-án tárgyalja a kuria.

Károlyi György gróf, az új képviselő kártyábját vivott Fényes László hírlapíróval. Az utóbbi súlyosan megsebesült.

Almássy Lola színésznő öngyilkos kísérletet követelt el.

A rétsági postarablót még nem tartóztatták le, de nyomában vannak.

Előre!

A programunk rövid, benne van a címünkben: *Előre!* Ezt a jelszót fogják megtalálni olvasóink e lap minden cikkében, minden mondatában, minden gondolatában. Ez a jelszó adja meg nekünk a léthez való jogcímeket e jelszó nevében kérjük a közönség támogatását.

Gyűlöljük és megvetjük a maradiságot, a tunya téletlenséget, a megalkuvást a politikában, a szociális életben, a gazdaságban, művészetben, a köz- és magánélet ezerféle megnyilvánulásaiban egyaránt. Fiatal ország, fiatal társadalom vagyunk, melynek ifjú erővel kell előre törnie, ha a maga miyoltját, egyéni létét és törekvéseit Európa megselemedett nemzetei között érvényesíteni akarja.

Előrehaladásunk első feltétele, hogy az elmúlt évtizedek lomhaságának bűneit helyrehozzuk. E perczben még a régi rendszert állapítjuk meg. Országunk jelenlegi gazdasági és nemzeti erő szempontjából mérhetetlen veszteség, hogy a tizenkilencz milliónyi nemzetből alig egy milliónyi ember él alkotmányos életet, — aránylag nem többen, mint a negyvennyolczas felszabadulás előtt. A nép milliói ma síncsonek bevéve az alkotmány sánczai közé. Követeljük tehát a választói reformot, de tiltakozunk ama szemfényvesztő pepecselés ellen, amit most e czimen folytatnak, félénken, szűkkelhen. *Mi az általános választói jogot követeljük, korlátul legfőlebb az irni-olvasni tudást fogadva el.*

Igy is nélkülözünk kell majd az állam polgárok felének alkotmányos munkáját, — szegyeljük leirni! — Magyarország lakosságának negyven százaléka nem tud irni-olvasni. Ezen segíteni az államnak sürgős kötelessége. *Sok-sok iskolát követelünk.* A tanulás haladásnak, a magyarosodásnak, a nemzeti erőödésnek legszilárdabb alapja.

A nemzetiségektől pedig nem félünk. *Aki az állam ellen izgat, azal el kell bántani, de senkit nyelvéért üldözni nem szabad.* Isten egységes magyar nemzeti állam kiépítéséhez az erőszakos magyarosításnál sokkal hatékonyabb eszköze a magyar társadalom gazdasági és művelődési erejének fokozása. Ha nemzetiségi polgártársainknak érdekük és előnyük lesz magyarokká lenni, magyarokká lesznek. Ezt a helyes magyar nemzeti politikát kormányaink évtizedek óta elhanyagolták.

Az ország magyar és nem magyar lakossága egyaránt áldozata az évtizedes kormányzati bűnöknek, különösen annak az oktalan államgazdálkodási rendszernek, melynek elve a fukarság és kiszipolyozás. E rendszernek következménye a mostani gazdasági pangás és az összes társadalmi osztályok nyomorúsága. *Itt az államnak kötelessége — saját érdekében is — gyorsan segíteni, nagyszabású, bőkezű beruházási akcióval.* Utakat, vasutakat, hajózási és öntöző-csatornákat kell építeni legalább ezer milliónyi értékben. A gazdasági erő fokozására könnyű pénzt kapni a külföldön s ek-

A NYOMOR.

Tavasznak egyik mosolygó napján, délutáni hat órakor egy ványadt, csontosképi asszony jelent meg az Andrássy-uton.

Finomruhás, illatos asszonyok, viruló leányok, czilinderes urak jártak a széles uton. Magas galléru bankfiak fontoskodó arcczal köszöntgettek jobbra-balra.

Az uton végigszállt a tavasz édes, rügy-fakasztó illata, a sétáló asszonyok finom ruhájából férfibódító illat áradt.

Fényes fogatok gördültek a Stefánia-ut felé, élt és kaczagott, a tavaszt élvezte az egész hosszú boulevard.

Ekkor megjelent az asszony. Az egyik mellékutcából fordult ki. A hátán vastag téli kendőben, mely a mellén csomóba volt kötve gyereket cipelt. Szoknyájának fodrai alul össze voltak rongyolva, száraz fénytelen haja lecsüngött a homlokára. A jobb kezével kis mezítelábú gyereket hurezolt maga után; a gyerek minduntalan elesett, megakadva az asszony hosszú szoknyájában.

Szurós tekintete volt az asszonynak, melyen fekvő szemek úgy villogtak, mintha az üregekből ki akartak volna ugrani. Sárga, ráncos bőre megfeszült a pofacsontokon, orra merősen előrenyúlt és uralkodott az egész arczon. A kicsike a batyuban sirni kezdett, élesen, sívító hangon. A kocsi zajából, a beszélgető párok zsivajából is kihallatszott ez a kellemetlen hang. Amerre csak elhaladt az asszony, ijedten fordultak el tőle:

— *Mi ez, mit keres ez itt?*

Egy poczakos bankár dühösen kopogott botjával az aszfalton:

— Gyalázat, hogy ezeknek itt szabad járni az Andrássy-uton.

A parfümöt árasztó asszony, aki vele karöltve sétált, elfintorította orrát és megjegyezte, hogy talán rendőrt kellene hivatni.

Egy nagyszakállú, békés családapa, aki már orrában érezte a vacsorára készülő rostbeef illatát, rémülten nyult pénztárczájához, óralánczához és azt mondta kísérőjének:

— Az ember már az Andrássy-uton sem sétálhat nyugodtan.

Az asszony meg csak ment előre, büszkén és daczosan hordotta a fejét s gyönyörködött benne, hogy a fényes közönség, mely itt étvágyat gyűjtött a vacsorához, undorral fordul el tőle.

Egy pápaszemes, sápadt ifju követte csak nyomon. Eléje került és fűrkészte arcának vonásait. Csunya volt az asszony, sárga, csontos arcu. A rongyokba bujtatott gyerek kikapta magát a kezéből s gondtalanul szaladált jobbra-balra, azt képzelte, övé az egész boulevard.

A sápadt ifjut érdekelte ez a rongyos jelenség. A feje tele volt Marx-szal és Lassale-lal, világboldogító eszmék kavargtak benne. A szegénységet akarta tanulmányozni. Valami filozopter vagy jogász lehetett. Nyurga alakján sityegett a kopott zsakett, piszkos kezét folyton tologatta a kabátujja alá. — „Ez jó médium lesz”, gondolta magában.

— Szeretnék veled megismerkedni, szólott hirtelen.

Az asszony tágra nyílt szemmel bámult rá.

— Szeretnék veled megismerkedni, — ismételte a fu.

— Nem szegyenled végig menni velem az Andrássy-uton?

Az ifju nem felelt.

— Jól van hát, forduljunk egy mellék-utcába.

Keresztül-kasul vándoroltak a városban, míg egy hosszú sikátorszerű utcába értek.

— Micsoda? Ez is Budapesthez tartozik? — kérdezte csudálkozva az ifju.

— Igen, ez is. És mennyien laknak itt, koldusok, csavargók, tolvajok . . .

— És te nem félsz tőlük?

— Nem.

Bementek az egyik barakkszerű házba. Nagy, rosszul meszelt szobába nyitottak, itt-ott egy-egy összetakolt butordarab hevert, a falakról hámlott le a vakolat.

Az ifju az asszony szemébe nézett és megtántorodott, borzongás futott végig a testén. Az asszony pedig előkutatott egy sárga, elnyűtt fényképet s odanyújtotta neki. Az ifju megnézte a képet és kedvteléssel mosolygott.

— Igazán, szép asszony!

— Ez en vagyok.

— Te vagy?

— Azaz nem vagyok, de voltam. S ilyennek kellene lennem ma is.

A fu mustrálta a képet, mustrálta az asszonyt, aztán így szólott:

— Csakugyan. Ez a te szemed, de hol van a fénye? Ez a te arcod, de a hus hiányzik róla, ez a te természet, de hol vannak karjaid idomai?

POLITIKAI DOLGOK.

kora pénzárnyalat a lakosság minden rétegének pettyhűdt gazdasági vérkeringését gyorsan fel-frissitené, de az állam jövedelmeit is megsokszorozná.

Ily bátor gazdasági politikától, — mely-tyel párhuzamosan *gyalázatos adózási rendszerünket és siralmas közgazdaságunkat is rendbe kell hozni*, — várjuk a magyar állam és a magyar társadalom megerősödését. Ha ezt elértük, bátran szemébe nézhetünk belső és külső ellenségeinknek.

Külső ellenségeink az osztrákok. Ezekkel örökös gazdasági és közjogi harcban kell állanunk, enyhítésként kivül. A gazdasági harcot a kiegyezés keretében bátran végigküzdhetjük, csak ne menjünk kiéhezett, lerongyolva fegyver nélkül az ütközetbe. A közjogi harc sikerét is csak saját erőnkől várhatjuk. Pillanatnyi erőszakossággal, aminő az obstrukció harczmodora, igazainkat sem a hadügyi téren sem más kérdésekben tartósan nem fogjuk érvényre juttatni. De ha gazdaságilag és kulturális tekintetben erősek leszünk, a *nemzeti vívmányok önmaguktól hullanak az önkébe.*

E célokat, melyek nemzetünk *létkérdései*, semmittevésével, fukarkodással, programmatlan kapkodással egyfelől, okvetetlenkedéssel erőszakossággal és szélhámos lármaitéssel másfelől elérni nem lehet. Parlamenti pártjaink és az azok fölé kapaszkodott kormány ebben vagy amabban a bűnben leledzik. Mi egyikhez sem csatlakozunk. *Ellenzéki lap vagyunk*, mely lenézi és üldözi a magyar országgyűlésnek minden oldalán terjeszkedő kicsinyességet, önzést és uri gögőt.

Irányunk minket másfelé vezet, mert a mi irányunk: következetesen, törhetetlenül kiméletlenül mindig csak — *Előre!*

A Ház működik.

A képviselőház holnap, szerdán délelőtt tíz órakor tartandó ülésében folytatja az ujoncz-megajánlásról szóló törvényjavaslat általános megvitatását.

A nagyikindai mandátum.

Az Eremits Pál halálával megüresedett nagyikindai mandátum ma került betöltésre. Reggel kezdődött a választás. A mandátumért három jelölt küzdött, *Telecsy Kristóf* szabadelpvüparti, *Zichy* Vladimir gróf nemzeti párti és *Petrovics* Száva szocialista.

A szavazatok aránya 10 órakor ez volt:

Telecsy	60
Zichy	40
Petrovics	13

Délután 4 órakor:

Telecsy	837
Zichy	268
Petrovics	63

Zichy Vladimir gróf visszalépett a jelöltségtől és példáját követte Petrovics Száva szocialista jelölt is. Így tehát *Telecsy Kristóf* főszolgabíró lett Nagyikinda országgyűlési képviselője.

A hunyadi főispán.

A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király *Mara* László Hunyadvármegye alispánját ugyan ezen vármegye főispánjává nevezte ki.

Megüresedett kerület.

Baross Károlyt, a bodajki kerület Kormány-párti-ágrár képviselőjét gondnokság alá helyezték s így a kerületben új választás lesz. A kerület különféle érzelmi választói — mint tudósítónk írja — már erősen szervezkednek. Legnagyobb agitálást a néppárt fejt ki, mely a legutóbbi választásnál csak kevéssel maradt kisebbségben. A néppárt jelöltje ezúttal is *Kéll* László dr. lesz. A függetlenségi és 48-as pártnak is, mely *Mannorff* Géza bárót öhajítja felléptetni, nagy kilátásai vannak a győzelemre. Azonban mindkét párt komoly ellenfélre talál a szabadelvü-párt jelöltjében *Szé-*

chényi Viktor grófban, aki még nyilatkozott, hogy elvállalja-e a jelölést. A szabadelvüpart hívei a napokban Moórrot, értekezletet tartanak. A választáson mindenesetre heves küzdelem lesz.

Gyermekek mentése.

Esztergom vármegye azzal a kérelemmel fordul a képviselőházhoz, hogy az állam vállalja el azokat a költségeket, melyeket a községek az elhagyott gyermekek gondozására fordítanak, mert ez nagy terhet ró a községekre. A feliratot pártolás végett valamennyi törvényhatóságnak megküldötték.

Lengyel Zoltán megrovása.

A hivatalos lap mai száma közli a képviselőháznak Lengyel Zoltán megrovatása ügyében hozott határozatát.

A KÉPVISELŐHAZ ÜLÉSE.

A mai nap a személyes harczok napja volt. Miután *Münnich* Aurél előadó az 1904. évi ujonczok megállapításáról és megajánlásáról szóló törvényjavaslatot bemutatta, *Kovács* Pál, a néppárt távszónoka a napirenden lévő ujoncz-javaslatához kezdett beszélni. Beszédében foglalkozott egy belügyminiszteri tervezettel, amelyhez bizalmas uton jutott. A tervezet a magyar katonai oktatás kérdését öleli fel, de a kérdés magyar szempontból való megoldását a szónok tudomása szerint a közös hadügyminisztérium iskolai szakosztálya ellenzi. *Kovács* a belügyminiszteri tervezetet kielégítőnek találta, de mit ér az, ha nem valósul meg soha. A továbbiakban *Polónyi*val polemizált a szónok, aki határozati javaslatot is nyújtott be.

Nagy feltűnést keltő indítvány hangzott el ezután. *Smialovszky* Valér, a volt nemzeti párt érdemes tagja határozati javaslatot nyújtott be egy pártközi bizottság kiküldésére, amely a béke helyreállításának módzatairól tárgyalna.

A személyes harcz keztyűjét ma *Polónyi* Géza vette föl, aki *Zboray* Miklós tegnapi támadására adott kemény választ. Sorra vette mindazokat a vádakot, amelyeket *Zboray* feléje zúdított és a jobboldal sűrű helyeslése közt valamennyit *Zboray* és a néppárt ellen fordította. A mester és a tanítvány eme vagdalozása nagy mulatsággal szolgált azoknak, akiket az ügy nem érintett s a pikantéria teljessége kedvéért *Zboray* azonnal felelt *Polónyi*nak.

Zboray felszólalásának az volt a pointje, hogy *Polónyi* megváltozott politikai magatartását egy külső jelenséggel jellemezte. A kormány-párt nemrég zajongva és tüntetve tódult ki a *Polónyi* beszédjénél és vén propellernek nevezte, most meg tapsol neki.

— *Hogyc!* — kiáltotta közbe nagy derűtség közt *Endrey* Gyula. — Hiszen télen befagy a propeller!

Ugron Gábor személyes kérdésben történt felszólalása után váratlanul *Tisza* gróf jelentkezett szólásra.

— *No! No!* — riadtak fel balról. — Ebből lesz valami!

És nem lett semmi. Azaz, hogy a miniszterelnök újra egy szines szappanbuborékot fújt a levegőbe, bécsi utja előtt könnyített magán egy hangzatos frázissal.

— *Kovács* Pál — ugymond — említettett valami belügyminiszteri tervezetről, amely a magyar katonai oktatással foglalkozik. A tervezet kielégítene *Kovács*ot. *No* hát tartozik kijelenteni, hogy őt nem elégíti ki. Ő többet akar megvalósítani!

A *Tisza*-gárda lelkesen éljenzett a hatáskeltésre szánt kijelentésnek, de az obstruktorok kacagtak.

— *Igéretek, örökös ígéretek!* — kiáltottak közbe. — Ismerjük már ezt a nótát!

Kovács Pál helyreigazító felszólalása után az ülés véget ért.

Részletes tudósításunkat itt adjuk:

Elnök: Perczel Dezső.

Jegyzők: Daróczy Aladár, Dedovich György, Endrey Gyula.

Daróczy Aladár jegyző felolvassa a múlt ülés jegyzőkönyvét.

Észrevétel nélkül hitelesítették.

Münnich Aurél, a véderő-bizottság előadója, beterjeszti a véderő bizottság által letárgyalt és az 1904-ik évre vonatkozó ujonczlétszám-megállapítási

És felelt az asszony:

— *Kioltották* szememnek tüzét, lesorvasztották arcom rózsáit, fény és láng, élet és szenvedély lobogott a szememben, vér keringett az orcáimban, most fonnyadtan csüng rólam a bőr. Sudár volt a természetem, most görnyedt, törődött vagyok, fehér hussal párnázott volt a kezem, most bütykös és zörög, mint az összedróttozott csontváz.

— És hová lett a szépséged?

Az asszony nem felelt, az ajtóhoz sietett, melyen két gyerek lépett be. Egy fiu és egy leány.

— Ez a két idősebb gyermekem.

A fiúnak fakósárga haja volt, lecsüngött egész a szeméig.

— *Honnét jössz* fiacskám? — kérdezte a sápadt fiatal ember.

— *Lopni* járt, — felelt az asszony.

— A gyerek lop?

— *Igen*, abból élünk. Én tanítottam rá. Biztos kereset, egy kis ügyességgel megél belőle az ember.

— *De hát szabad lopni?* Hisz ez nem tisztességes dolog.

— *Nem* tisztességes, igaz. De hallgass meg. *Férjem* volt, erős, barna ember; a gyárban dolgozott hajnaltól napestig, mikor hazajött, köhögött, Hörögve köhögött, tompán és a tüdeje fütyült, mint a szűk utczába szorult szél. Egyszer aztán kiköhögte a tüdejét. Az orvos azt mondta a gyári levegő ölte meg. Harmincz éves volt. Ez tisztességes életet élt.

— *De azért csak nem kell lopni?*

— *Oh*, nem olyan nagy dolog az, mint ahogy ti gondoljátok. Ez a fiu sohasem fogja tudni, mi a becsület. Én azt mondtam neki, ezt tedd, ez a jó, ez a helyes; a lelkiismerete sohasem fogja bántani. Mikor a ti kezetekbe kerül, már emberről ember lesz, senki belé nem veri a becsületet. Istentelen lesz, lopni fog, de egészséges lesz és hosszú életű.

— És a leány?

— *Oh*, azt már másképpen nevelem. Az kaczer lesz, szép lesz, úgy akarom. Csábítani fogja a férfiakat, tönkretesz ezernyi embert, kioltja a családok boldogságát, megsemmisíti a szülők reményét, de uralkodni fog a férfiakon, kaczerül, szívtelenül, könyörtelenül.

— *De hisz ez erkölctelenség.*

— *Sohasem* fogja megtudni, hogy mi az az erkölcs. Neki boszut kell állania, megbozulnia egy egész világot, az apja füsttől szétmárt tüdejét, az én szememnek eloltott fényét, szomorú gyermekkorát, melyet átkopialt, mikor annyi enniváló van a világon...

A sápadt vendég odébb akart állani.

— *Talán* félsz tőlem?

— *Igen* félek tőled. El kellene téged pusztítani: igen, téged a gyermekeiddel együtt, ha azokban is a te véred folyik. Meg kell tőletek szabadítani a világot.

— *Haha*, engem nem lehet elpusztítani.

— *Nem* lehet? Ugyan ki vagy te? Hisz maga vagy a becsületesség.

— *Az* nem vagyok.

— *Maga* vagy az erkölctelenség?

— *Az* sem vagyok.

— *Te* vagy a bűn.

— *Az* se.

— *Mi* vagy hát? szólj!

— *Mindez* vagyok — együttvéve: a becsületesség, az erkölctelenség, a bűn. Én vagyok a bűn forrása, minden rossznak szülőanyja.

— *Mondd* meg hát végre, ki vagy? Mi a neved?

Az asszony egy pillanatra lesütötte szemét, könyecsepp gördült végig arcán. Hirtelen fölvetette fejét és büszkén, daczosan kiáltotta feléje:

— *Az* én nevem: — *Nyomor!*

Raskolnikov.

és ujonczmegajánlási törvényjavaslatokat és az ezekkel összefüggő jelentéseket.

Elnök: A javaslatok ki fognak nyomtatni, szétosztatni és tárgyalásuk iránt a Ház annak idején fog határozni.

Következik az

az ujonczok megajánlásáról

szóló törvényjavaslat általános tárgyalásának folytatása.

Kovács Pál beszéde elején megemlékezett egy újságnak arról a hírével, hogy a néppárt föl akarja izzatni a Kossuth-pártot arra, hogy a dinasztia ellen mozgalmat indítson és hogy a Hohenzollernekhez pártoljan. Ez közönséges, aljas rágalom; józanészű ember ilyesmit a néppárttól föl sem tehet.

Gabányi Miklós: Az ördög sem oly fekete, mint aminőnek festik.

Endry Gyula: Néha még feketébb!

Kovács Pál a katonai nevelésről kezd beszélni.

Kaas Ivor báró: Halljuk! Halljuk!

Sándor Pál: Megbolondult!

Zajos felkiáltások a néppárton: Rendrel! Rendrel! Azt mondta, hogy „bolond!”

Sándor Pál: Az igazat szabad megmondani.

Kaas Ivor báró: Most már én is kérem a rendreutasítást.

Perczel Dezső elnök: Ha valóban ezt a kifejezést használta, hogy bolond!...

Sándor Pál: Nem azt mondtam, hanem csak azt, hogy megbolondult. (Zaj a baloldalon.)

Elnök Sándor Pált rendreutasítja.

Kovács Pál arról beszél, hogy a katonai nevelés magyarosítását ellenzi a hadügyi kormány. A közös hadügyi minisztérium iskolai szakosztálya jelentésében úgy nyilatkozott, hogy a mai tanterv megváltoztatása lehetetlenség, mert a közös hadsereg katonai iskoláinak az osztrák reáliskolákhoz kell alkalmazkodniuk. A szóló azután Polónyival polemizál. Majd arról szól, hogy az a kijelentés, hogy a 67-es kiegyezés eszét mondott, könnyelmű beszéd. Ha a többségben és a Kossuth-pártnál nagyobb lenne az önteség, a 67-es kiegyezés kitűnően beválna. A helyett azonban, hogy a Ház az önálló vámterületet biztosító törvényt végrehajtását követelne, a többség tapsolt Tiszának, mikor az a törvény megsértését bejelentette, a Kossuth-párt pedig nem támadt föl e törvénysértés ellen. A szóló szünetet kér.

Jakabffy elnök az ülést öt perczre felfüggeszti.

A szünet után **Kovács Pál** folytatta beszédét és Polónyival való polémiját. Rágalomnak mondja Polónyinak azt az állítását, hogy titkos okból teljesen beadta a néppárt a derekát Hédervárynak. Azért, mert a néppárt a Héderváryval való megállapodást megtartotta, és pedig híveiben, mint a Kossuth-párt a magáét, azért nem lehet arról beszélni, hogy a néppárt beadta a derekát. Igaz, hogy a chlopyi hadiparancs után ama híres kormány-leszavazás alkalmával néhány néppárti Héderváryval szavazott, de akkor nagy volt a zűrzavar, sokan nem tudták, mire szavaznak; a többségben is voltak sokan, akik azt hitték, hogy Héderváry mellett szavaznak, holott ellene szavaztak. Azonban tény, hogy Chlopy után minden néppárti felszólalás elítélte Chlopyt és egy sem helyeselt Héderváry gróf lanya visszautasítását. Határozati javaslatot ad be arra, hogy közös miniszter csak oly ember lehessen, aki a fölmerülő közjogi kérdésekben a magyar kormány álláspontját meg tudja védelmezni.

Smialovszky Valér határozati javaslatot ad be arra, hogy a katonai vita félbeszakításával küldjön ki a Ház egy pártközi bizottságot, mely tegyen jelentést a Háznak a béke helyreállításának módzatairól.

Nem tartom szükségesnek magamra nézve, ugymond, kiemelni azt, hogy én az ugynevezett obstrukciót e pillanatban nem kívánom támogatni s épp ezért tartózkodom határozati javaslatom anyagi indokolásától, de végrehajtásának módzataira nézve a következőket tartom szükségesnek elmondani.

A bizottság munkarendjére vonatkozólag kimondandó lenne a képviselőkre, a főrendiházi tagokra és a sajtóra nézve a nyilvánosság, továbbá az, hogy a bizottság lehető folytonosságban működik és záros határidőben tartozik munkálását befejezni.

Arra nézve, hogy a képviselőház pártjainak és tagjainak teljes részvételével kifinomandó egyezmény létesülése esetén az abba foglalt törvényjavaslatok miként tárgyalassanak le, szükségesnek tartanak, hogy legalább a legfontosabb törvényjavaslatokra kimondatnék, hogy esetleg a szakbizottsági tárgyalások mellőzésével záros határidőkhöz kötött osztályokbani tárgyalást rendeljen az egyezmény, hogy akként a bár nem bloc-szerű, de gyorsaságánál fogva mégis annak látszó tárgyalásnál az alapos hozzászólás lehetővé tétessék.

Tekintettel arra, hogy a határozati javaslat a szövegen lévő törvényjavaslat tárgyalása alatt soronkívül szavazásra nem kerülhet, határozati javas-

latomat, mint külön indítványt a mai napon az indítványkönyvbe fogom bejegyezni.

Polónyi Géza: Az ellene elhangzott valótlán támadásokra reflektál. Zboray Miklós tegnap az ő legutóbbi beszédével foglalkozott s az abban foglaltakat vagy félremagyarázta, vagy nem értette meg. Azon a bizonyos vasárnapi értekezleten ő nem azt mondta, amiket Zboray neki imputált, hanem azt, hogy ő nem akarja, hogy a nép fegyverek és szuronyok elé állítsák s ha ez mégis megtörténik, úgy neki kell ezeket a golyókat felfogni. Zboray azzal gyanúsítja és rágalmazza, hogy az ő politikáját a miniszter iránti bizalom vezeti. Számon akarja kérni azokat a tényeket, melyekkel Zboray bizonyítani tudja állításait. Különben amit mond, valótlanság. Ő felteszi a miniszterelnökről, hogy amit ígért, beváltja, vagy levonja a konzekvenciát. Zichy János gróf az obstrukciót mindig elítélte. Felolvassa Zichy János grófnak április 18-iki beszédét, melyben a néppárt nevében kijelentette, hogy a nemzeti követelések jelenlegi közjogi viszonyaink között nem valószínűsíthető meg s így az ezért folytatott küzdelemnek célja nincs. Kossuth Ferencz és pártja azért hagyta abba a küzdelmet, mert ez idő szerint nagyobb megrázkódtatások nélkül nem lehet eredményt elérni. (Felkiáltások a jobboldalon: Ez az igazság!)

Hellebront Géza: Ez nem áll! Másként beszél a nép.

Molnár Jenő: Önök azt mondták, hogy a póttartalékosok minket januárban agyonvernek, mégis itt vagyunk. Nem úgy beszél a nép. Annak nem kell taktika! (Ugy van! balfelől.)

Polónyi Géza: Önök fáznak az igazságtól.

Kaas Ivor báró: Nem fázunk! Nem is igazság!

Polónyi Géza: Rakovszky István azt kívánta, hogy a nemzet színe előtt adott szavát a függetlenségi párt váltsa be és segítsen a pártnak a 67-es alap revíziójában. Zichy beszéde szerint az obstrukció a nemzet szerveinek a megbénítása. A valóság tehát az, amit ő állított és nem az, amit Zboray mondott. Zboray azt állította, hogy ő a várossal valami paktumot kötött a Kossuth-szobor felállítására vonatkozólag. Az ilyen vádaskodó urak nem győződnek meg a tényekről, pedig éppen szóló követelése a szobor gyors felállítását. Ez tehát rágalom. Az Engel-féle borhamisítás ügyében előadottakra kijelenti, hogy ő Zboraynak azt mondta, hogy senki részére nem kapható, s az ő részéről sem.

Zboray Miklós: Nem áll!

Polónyi Géza: Azután, hogy ő a Házban interpellált az Engel-féle ügyben, két nap mulva hozzá ment.

Zboray Miklós: Ez sem áll! Nem így történt!

Polónyi Géza: És 20,000 forintot ajánlott fel ez ügyben a védelem elvállalására.

Zboray Miklós: Ez sem igaz!

Polónyi Géza: Csodálkozik, hogy egy ügyvéd, ha tudja, hogy kartársra valami ügyben nem vállalja el a képviselőlet, mégis megkísérli, hátha sikerül. Szederkényi Nándor beszédére kijelenti, hogy a vasárnapi értekezleten a végzél megbeszélésére jöttek össze.

Molnár Jenő: Nem igaz! Szó sem volt arról!

Polónyi Géza: Ön ott sem volt!

Ugron Gábor: Ott a taktikáról volt szó.

Polónyi Géza: Tisztában van az Ugron-párt céljaival és meghajlik előtte, de a néppárt szerepével nincs tisztában; kérdi a néppártot, a magyar nyelv érdekében harcol-e vagy nem? Van-e más érdeke a harc folytatásában vagy nincs? (Élénk helyeslés a jobboldalon.) Ne ámsítsák a nemzetet azzal, hogy a Kossuth-párt leszerelt és most ők vezetik a nemzeti harcot. Ha harcolnak, ne támadják, piszkolják a függetlenségi pártot, hanem végezzék el a harcot mellékérdék nélkül. Az 1899. évi XXX. törvényeink félretolása őt bántja, de a jelen körülmények között másképpen tenni nem lehet.

Zboray Miklós: Személyes kérdésben szólal fel. Polónyi Géza a néppártot támadja ismételtén, hogy mellékérdékek vezeték a harcba. Zichy János álláspontjával nem egyezett meg a párt álláspontja, s Zichy le is vonta a következményeket, hogy a párt szabad elhatározásában ne korlátoztassék. Polónyi azt mondja, bizik a miniszterelnökre. Ő is, de...

Polónyi Géza: Hát akkor miért beszél?

Zboray Miklós: ... csak egyénileg, politikailag nem. A Kossuth-szobor ügyében éppen az ellenkezőt állította, mint ahogyan Polónyi értette. Ő nem Polónyira, de azokra értette a paktálást, a kikre Polónyi hivatkozott. Az Engel-féle ügyben való vádakra megjegyzi, ...

Polónyi Géza: Nem vádolom!

Zboray Miklós: ... hogy ügyvédi szempontból az ő részéről való eljárás nem kifogásolható. Ő Polónyit árintetlen, kifogástalan lovagnak tartja. Kérdi Polónyi urat, vajjon, ha már az Engel-ügyben nem hajszolta volna a rendőrséget, elfogadta volna-e a megbízatást?

Polónyi Géza: Igen.

Zboray Miklós: Hát éppen ezért visszautasítja Polónyinak kirohanását akár ellene, akár pártja ellen irányuljon. (Helyeslés a balközépen.)

Ugron Gábor: Polónyi Géza a sokat emlegetett értekezletre vonatkozólag tévedésben van. Mikor a párhuzamos ülések megkezdődtek, Polónyi Géza felszólított, hogy lakására menjünk a taktikai kérdések megállapítása végett. Szóló nem ment el az értekezletre, de elvtársainak, kik elmentek, kijelentette, hogy semmiféle erőpazarlásra vonatkozó megállapodásba bele nem megy. Polónyinak a viselkedése, ha az értekezletet követő napon is helyet állott volna, nem eshetnék kifogás alá. De most, mikor már Polónyi ur a harcot, melyben hónapokon át résztvett, abbahagyta, teljes erővel lépten-nyomon támadja a küzdőket. A képviselőnek első kötelessége, hogy legyen férfi, s amit mond, azt tartsa meg, legyen következetes, amit elkezd, fejezze be becsülettel. (Zajos helyeslés a baloldalon.)

Polónyi Géza: Ő az Ugron-pártot nem támadta s csodálkozik, hogy Ugron Gábor azt az utat, melyen ő haladt, görbének látta.

Kaas Ivor báró: A néppárt nem szorul védelemre, mert tettei világosak és következetesek. A néppárt tagjai az obstrukcióban kezdettől fogva részt vettek. Nem mind, de pártátlárat nem tiltotta el a tagokat a küzdelemben való részvételtől.

Tisza István gróf miniszterelnök Kovács Pál valamely állítólagos hadügyi miniszteri rendeletből olvasott fel, mely a katonai iskolákban tervezett oktatási reformot tartalmazza, mely állítása szerint őt kielégítene, ha a közös hadügyi miniszter ezek ellen nem abszult volna. Ki kell jelentenie, hogy őt ezek ki nem elégítik s biztosíthatja Kovács Pált, hogy ő ennél sokkal több eredményt akar e téren. (Éljeszés a jobboldalon.)

Kovács Pál: Üdvözli a miniszterelnököt, ha ennél többet is meg fog valósítani. Ha majd a konkrét javaslatok itt lesznek a Ház asztalán, megadja a választ a miniszterelnöknek s elhiszi, hogy így van.

Lovász Márton: Kéri beszédének holnapra halasztását.

Gajári Géza: Ő van kerendelve.

Lovász Márton: Kikérem az ilyen beszédet. Mi nem szoktunk kirendelve lenni. (Nagy zaj.)

Elnök: Megállapítja a holnapi ülés napirendjét s az ülést 3 óra előtt bezárja.

Tisza főispánjai.

Tizenegyen vannak ezidőszertint. Az új rendszer előharcosai. Szétmentek az országba, mint az apostolok, hódítani az új prófétának. Tulnyomó részben ismeretlen emberek, akiknek érdeme, multja csak annyi, hogy Tiszának törhetetlen hívei. De az ismeretlenségük az országban sem oly általános, mint a maguk új birodalmában. Sem őket nem ismerik a megyéjükben, sem ők nem ismernek senkit. Ezek akarják feldönteni ott a régi rendet s behozni a még régieket. Az emberek a megyékben gyanakvók irántuk és lesik, mikor vethetnek nekik gáncsot, hol figurázhatják ki őket; miképen ugrathatják ki a megyéből.

Ezekről a készülődésekről, az új főispánok félnék tapogatózásáról s a körülöttük nyugsgó intrikákról érdemesnek tartottuk egyet-mást meg tudni. Itt adjuk értesüléseinket.

I. Szathmár vármegyéből.

Szathmár, január 25.

A szathmárvármegyei gögös urak között rendes körülmények között is nehéz megállni a sarat. Hagara Viktor a megmondhatója, milyen csodának tartotta ő maga, hogy öt esztendeig kibirta közöttük. S most odaküldik *Kristóffy Józsefet*, akinek híre is alig hallották Szathmármegyében. Ezt a vármegyét különben *Kristóffy* kárptólásul és előlegül kapta egyben, amit a szathmáriak jól tudnak. Kárptólásul azért, hogy Sándor János lett a belügyi államtitkár (az emberhez mégis közelebb áll az inge, mint a mellénye) és előlegül arra, hogy — mégis csak államtitkár legyen. Az év végére tervezik, hogy helyet csinálnak neki a belügyminisztériumban.

Kristóffy tehát csak átmeneti főispán. De azért megvan neki a maga munkaköre és programja itt Szathmáron. A munkaköre: szerezcent mosni, a programja: helyet csinálni az új főispánnak. Hiába, Tisza István a jó közigazgatásnak szigorú elméleti híve s azért küld ily feladatokkal megbízott főispánokat a vármegyékre.

De hogy rébuszokban ne beszéljek, megmondom — ami különben ideleán eléggé ismeretes, — miben áll *Kristóffy* szerezcentmosása és kinak kell

hogyan helyet csináljon a főispáni székben. A dolog az, hogy nem Kristóffy az igazi Tisza-féle főispánjelölt Szathmármegye számára, hanem Nagy László, ami alispánunk. Nagy Lászlónak Tisza István tudvalevőleg régi adósa. Ő volt az, aki a híres lépésbálozási manővert, melyben az érdekeltséget minden áron rá kellett venni, hogy a Tisza által elcsúsztatott pénzösszeget az ősi lápterületek lecsapolását elhatározza, Tisza részére megpuhította.

Most tehát — ez csak magától értetődik, — Nagy Lászlónak kellene a főispáni székbe ülnie. De egy bökkenő van. Az alispán ur ugyanis, aki különben igen eszes ember és a megyét töviről-hegyire ismeri, az átkos Széll-féle éra és a Kaffka-féle indiszkrétciók ideje óta nyakig ül a fegyelmi ügyekben. No már ilyen állapotban nem lehetett saját magának főispánjává, akinek az alispáni fegyelmezettségben első fokban döntenie kell.

Ez a feladat jutott tehát Kristóffynak, akinek munkássága oda fog kijegyezni, hogy Nagy Lászlót tisztára mossa. Ebben a munkájában éppen Nagy Lászlóra támaszkodik, akinek ügyességétől, tapasztaltságától s helyismeretétől várja, hogy őt addig is tartsa a főispánságban, amíg neki engedheti át helyét, hogy maga az államtitkárságot foglalhassa el.

Kristóffy különben a béke olajágával közeledik a megyéjéhez. A napokban bemutatkozott az idevaló képviselőknél (még ezeket se ismerte) s körülbelül ezeket mondta:

— Érttem, hogy bizalmatlanok vagytok irányomban, de mondhatom nincs rá okotok. Békés szándékkal jövök, nem akarok semmi felfordulást csinálni.

Hát akarjon. Nem hiszünk mi, hogy addig is itt maradjon, amíg átmeneti feladatát megvalósíthatta.

A helyzet.

A mai napnak érdekessége a disszidenseknek az unjonclétszám megállapításához benyújtott határozati javaslata. Ezt a javaslatot Smialovszky Valér tette. E szerint a képviselőház hagyja abba tárgyalásait, az összes pártok válasszanak megbízottakat és a megbízottak záros határidő alatt igyekezzenek valami egyezségre jutni a kormányval a béke érdekében. A továbbiakra nézve azt ajánlja Smialovszky, hogy a lefontosabb és legsürgősebb törvényjavaslatokat a bizottsági tárgyalás mellőzésével, záros határidő alatt tárgyalják le az osztályokban, anélkül azonban, hogy ezzel a jövőre nézve bármiképpen is megsértenék a házszabályokat. Az obstruálóknak tetszik Smialovszky javaslata, a kormány azonban nem nyilatkozott róla. A javaslatot holnap indítvány alakjában akarják a disszidensek előterjeszteni.

A magyar politikusok szeme Bécs felé irányul. Tisza István gróf kormányelnök az éjszaka az osztrák császárvárosba utazott, ahol a felség délelben kihallgatáson fogadja. Általánosán úgy tudják, hogy ez az audiencia döntő befolyással lesz a helyzetnek alakulására. A kormányelnök elutazását minisztertanács előzte meg.

Részletes tudósításunkat itt adjuk:

A pártkörökből.

A Lloyd-klubban kevesen fordultak meg az este, a miniszterek azonban a kormánytanács után teljes számban vonultak fel. Tisza István gróf kormányelnök is ott volt, Hodossy Imrével hosszasan tanácskozott, azután hazahajtatott, majd pedig tizenegyedfél órakor este Bécsbe utazott. Az eszmecsere a helyzet körül forgott és általános volt a vélemény, hogy a csütörtöki nap döntő sulyu lesz a magyar politikára.

A harcoss ellenzéken és a néppárton a harc jövőre esélyeit vitatták meg és elhatározták, hogy Tisza István grófnak csütörtökre hirdetett beszéde után értekezletre gyűlnek össze.

A Kossuth-párt körhelyiségében mint rendesen ma is kevesen voltak, a kormányelnök bécsi útja elő azonban itt is érdeklődéssel tekintenek. A disszidensek határozati javaslatát akadémikus értékük tartják.

A disszidensek tevékenysége Smialovszky Va-

lérnak ismeretes határozati javaslatában került ki, amelyre nézve az a szándék, hogy azt indítvány alakjában is terjesztsék a Ház elé. A pártközi meg egyezésbe a disszidensek a szabadelvűpárt kilenczes bizottságának eredeti programját is óhajtanák felvenni.

Kormánytanács.

Ma este kormánytanács volt a miniszterelnök budavári palotájában. A minisztertanácsban részt vett a kormány valamennyi tagja. Értesülésünk szerint Tisza István gróf kormányelnök ezen a tanácskozáson előterjesztette a holnapi királyi audiencia anyagát.

Tisza gróf Bécsben.

A félhivatalos „Magyar Nemzet” ezeket írja Tisza István gróf miniszterelnök bécsi utjáról:

Tisza István gróf miniszterelnököt a király holnap a déli órákban magánkihallgatáson fogadja. A sajtónak tulnyomó része az abnormis politikai helyzet hatása alatt teljesen szabad teret enged fantáziájának s a kormányelnök audienciájához olyan várakozásokat fűz, amelyeket a valóságnak megfelelően kénytelenek vagyunk erősen alábecsülni. Határozottan konstatálni óhajtjuk, hogy Tisza István gróf holnapi királyi kihallgatásának nem célja és így következménye sem lehet, hogy döntést provokáljon fontosabb elvi kérdésekben. Természetes, hogy amikor a felség személye körüli miniszteri szék betöltetlen és a politikai helyzet a kormány és a király közt a személyes érintkezést szükségessé teszi a kormányelnök, mint a felség személye körüli minisztériumnak is ez idő szerinti vezetője megjelenik az uralkodó előtt. Ez azonban még nem jelenti, hogy ez uthoz nagy elvi döntés is hozzákapszolandó, annál kevésbbé, mivel ilyen újabb döntésre egyáltalában nincs is szükség.

Ezzel szemközt utalunk Tisza István grófnak a szabadelvűpártban tett ismételt nyilatkozataira, amelyekből kiviláglik, hogy ennek a kihallgatásnak az eredményétől teszi függővé további magatartását. Hogy pedig ennek a legfelsőbb kihallgatásnak mi az eredménye, ez kiténik abból a nyilatkozatból, amelyet csütörtökön tesz meg a miniszterelnök a képviselőházban és amely elé fokozott érdeklődéssel tekintenek politikai körökben, mert döntést várnak tőle.

A kormányelnök egyébként katonai egyenruhában jelenik meg a felség előtt, mert egyúttal kapitányvá történet kinevezését is meg akarja köszönni.

Hajsza a postarabló után.

Vác, január 26.

Pest és Nógrád vármegyék rendőri hatóságait még mindig élénken foglalkoztatja az a rémes bűneset, amelynek Czillik János postakocsis és Szunter János rádi lakos Vác határában áldozatul estek. De a legerélyesebb nyomozás dacára sem sikerült mindeddig a tetteseket kézrekeríteni. A mai lapok tévesen jelentették, hogy a tettesek egyikét Podragyany csaplóros személyében elfogták. A letartóztatás híre nem bizonyult valósnak. S így a kegyetlen postarablás ma ép oly titokzatos, mint a kegyetlen büntény fölfedezésekor. E szerint a vizsgálat ezideig sikertelen, de azért a nyomozásnak vannak oly eredményei, amelyek alapján remélhető, hogy a gyilkosok fölött rövid időn belül ítélkezhetni fog a büntető igazságszolgáltatás.

A rablógyilkosok csak környékbeli emberek lehetnek, még pedig ugyanazok, akik 1901-ben a vadkerti postakocsit fosztották ki. Az ösmeretlen gonosztevők kitérően ösmerik a terepet. Erre vall az a körülmény, hogy az a magaslat, ahol áldozataikat kivégezték, az összes környékbeli vármegyék lakosai által ösmert hírléht rablófézesek, amelyen semkise mer egyedül keresztül menni. A Diós-hegy közelében van az a veszedelmes hely, ahol már számtalan hasonló rablótámadás történt. Gaztettek elkövetésére azért kiválóan alkalmas terület, mert domboktól körülövezve magaslaton fekszik, ahonnan át lehet tekinteni az egész vidéket. Minden gyanús nesz oda-

hallatszik s menekülés szüksége esetén több sötét kacskaringós ut áll rendelkezésre.

Csakis a közelben lakó emberekre irányul a rablógyilkosság gyanuja, mert csak azok lehetnek otthonosak a környéken, mert a tettesek pontos helyismeretet árultak el.

A nyomozás adatai szerint a gyilkosság elkövetése után mintegy 15 percz múlva, úgy fél nyolcz óra tájban a B.-Gyarmatról Vácra igyekező zöldség-árusok láttak a rétsági országuton, közel a véres tett színhelyéhez két zömök, erős testalkatu férfit gyalog sebesen haladni s ezek közül az egyik fekete báránybőrből készült sapkát viselt, míg a másik ernyővel volt ellátva s mindketten valami nehéz tárgyat tartottak kezükben. Ezeket az embereket a gyilkosság helyéhez legközelebb eső Katalin s Szordahely községekben senkise látta, tehát valószínű, hogy az illetők a két község között levő terület valamelyik különálló épületében laknak.

Egy berkenyei lakos vallomása szerint őt a rétsági országuton megszólította valaki.

— Merre jár a rétsági posta? — kérdezte.

Hogy ki volt az illető, nem tudja, mert már sötétség volt, úgy, hogy arcát nem láthatta. Kétségtelen, hogy ez az országuton Jeskelődő alak volt a rablógyilkosok egyike, mert érdeklődött a postajárat iránt. Ez az érdeklődés csakis bűnös célzatu lehetett, mert ha az lett volna a szándéka, hogy minden gonosz terv nélkül utazzék valahova a kocsival, akkor neki is az áldozatok közt kellene lennie, vagy pedig ha nem várta volna be a postajáratot, akkor bizonyára jelentkezett volna már a rendőrség előtt. Az tehát kétségtelen, hogy az országuton őgryelgő embernek része van a gaztett elkövetésében, de ép oly valószínű az is, hogy a rablógyilkosok okvetlenül ösmerősei voltak a szerencsétlen postakocsinak. Tudvalevő ugyanis, hogy a postajáratok kocsisainak szigoruan meg van tiltva, hogy utast szállítsanak. De ha már megszerezték ezt a tilalmat, akkor is csak olyan utast fogadnak föl kocsijukra, akik jól ösmernek s megbízható embernek tartanak arra, hogy a tilalom megszegését nem fogják elárulni.

A merénylet módjának részleteiből egész bizonyossággal megállapítható, hogy az elvetemült gonosztevők a kocsin ültek s hátulról orozva ölték meg a postakocsist és utast. Ebből a körülményből határozottsággal következtethető, hogy a gonosz szándékú emberek csakis Czillik postakocsis beleegyezésével ülhetek föl a postakocsira, mert különben az orozva támadás nem sikerült volna oly gyorsan és biztosan. Segítette őket az orgyilkosságban még az is, hogy Czillik is. Szunter is erősen be volt burkolva bundába és kendőbe, olyannyira, hogy csak arcukat érte a bántó hideg.

Még más irányban is folyik azonban a nyomozás. A gyilkosság elkövetésének idején hó takarta az utakat s a postakocsi kirablása után, a helyszínén friss kocsinyomot találtak, amely Katalin község felé vezetett ki az országutra. Több tanu vallomása szerint a gyilkosság elkövetése után mintegy másfél óra múlva fekete, vagy sötétpej szőri, alacsony termetű ló által vontatott kocsin három szürkés vagy barnás ruhát s fekete színű pörge kalapot viselő ember sebesen hajtott Szordahely község és a lókösi csárda között. Az eddigi adatok szerint a lókösi csárdánál nem állottak meg, ami szintén gyanút keltő, mert az országuton haladó kocsisok ott rendszeren pihenőt tartanak. Lehetséges azonban az is, hogy a csárda elkerülése a rendőri hatóságok megtévesztése és a nyomozás meghiusítása céljából történt. Akármint is van azonban a dolog, a nyomozás két irányba közt összefüggés található. Megállapították ugyanis, hogy a tettesek közvetlenül a gyilkosság elkövetése után elhagyták borzalmas tettük színhelyét, de később visszatértek oda, hogy a posta kocsiját, lovát és a küldeményeket az országutról el-tüntessék, nehogy a rablógyilkosságot nyomban fölfedezzék. Gyalázatos vakmerőségüknek köszönhetik, hogy ez is sikerült. Ebből kideríthető, hogy a gaztett elkövetése után a két zömök ember gyalog tért vissza otthonába, ahonnan gyorsan a kocsis nélkül maradt kirablott postakocsilhoz hajtottak, hogy az el-tüntessék. S hogy az elrejtés munkája memél révidebb ideig tartson, segítségül magukkal vitték egy

harmadik társukat, aki a gyilkosságban nem vett részt.

A rémes gyilkosság ügyében a nyomozás vezetői különösen azt igyekeznek kideríteni, hogy kik voltak azok, akik kocsin Szendehely és a lókösi csárda között utaztak.

Sejtik, hogy kik lehetnek a rablógyilkosok, de ezidáig nem lehetett őket letartóztatni, mert nincs ellenük határozott bizonyíték. Remélhető azonban, hogy a gondos kutatás eredményével fog végezni. Ez annyival kívánatosabb, mert minden jel arra mutat, hogy a mostani postarablás bűnösei esztendő őta büntetlenül garázdálkodnak a környéken. Rémes bűnügyi regénybe illő szenzációs esetek fűződnek a veszedelmes vidék történetéhez.

A lókösi csárda kútjából néhány év alatt öt haláleset huztak ki. Egy élelmezési tisztet is ott találtak halva, akitől sok pénzt raboltak el. Egy gazdag gyolcsos tót, aki szekereken vitte áruit vásárról-vásárra: utközben a Lókos-csárdában szállt meg. Másnap az országuton vérbe fagyva találták s nem volt nála megtakarított 30.000 forintja.

Tizennégy esztendő előtt a Kapás-kutnál ismeretlen ember holttestére bukkantak. Kocsin vitték oda. Vadonatuj kamarn-ruha és uri cipő volt rajta. de inga közönséges gyolcsból készült. E feltűnő ruházatkodásból kétségtelenül észrevehető volt a gyilkosok számítása. Előbb megölték áldozatukat, azután idegen ruhába öltöztették, hogy így fölismerhetlenné tegyék.

Azon a környéken több olyan ember lakik, akik hirtelen meggazdagodtak s senki sem tudja miből. Ezek most is gyanu alatt állnak s nagyon lehetséges, hogy ez utolsó eset kapcsán rájuk fognak bizonyulni összes gaztetteik.

A bécsi udvari bál.

Bécs, január 26.

Ma volt az udvarnál a bál, amelyre a főudvarmesteri hivatal néhány száz meghívót bocsátott ki. A főhercegnők és az arisztokrácia tagjai pompásnál pompásabb öltözékekben jelentek meg. Különösen ragyogó volt *Mária Jozefa* főhercegné szony toalettje: zöld atlasz, vagyont érő florenzei csipkével, zöld tüll bársony applikációkkal, ezüst himzéssel; a derék övvel volt lezoritva, amely hátul keresztbe csukódott.

Mária Valéria főhercegné uszályos ruha, atlasz, fehér tüll himzéssel és ezüst pikkelyekkel. *Mária Valéria* főhercegné uszályos ruha, világos kék broché, drága csipkével és ezüst-tüll fodorral; a derék gazdagon volt díszítve csipkével és ezüst-tüllel.

Izabella főhercegné fehér selyem-mousseline öltözéket viselt gyönyörű krém inkrusztációkkal; az alját és a derekat ezüsthímzés díszítette.

Mária Antónia pármái hercegnő fehér tüll öltözék, dus ezüst himzéssel, lilimágakkal; a rózsaszínű alj átcsillámlott a habkőnyű szöveten.

Két leánya: *Beatrix* és *Adeláide* hercegnők lenge, himzett fehér gaze-ruhákban jelentek meg.

Beaufort Mária Melánia hercegnő öltözéke: duchesse, fehér csipkével, inkrusztációkkal és himzéssel.

Cray hercegné mauv-öltözék, toldíszszel és ezüst-himzéssel, köröskörül gyémántesikok ragyogtak.

Metternich Sándor hercegné fehér broché-toiletteben jelent meg, valódi brüsszeli csipkével és gyémánt esikokkal.

Esterházy Miklós hercegné öltözéke fehér sátin-duchesse-tablier, ezüst himzéssel és csipkével.

Különösen szép volt még *Esterházy* Margit grófnő, *Burián* Olga, *Esterházy* Mimi grófnő, *Sztáray-Hadik* grófnő és *Wenckheim* grófnő öltözéke.

Az udvari bálon rendkívül vidám volt a hangulat. A trónörökös hugai, *Mária Annunziata* főhercegnő és *Beatrix* pármái hercegnő egyre táncoltak, sőt *Ferencz Ferdinánd* főherceg is eljárt egy lanciaert *Thun-Larisch* Gabriella grófnéval.

A cerélet a király a diplomáciai kar tagjain kezdte és első sorban *Kapnist* gróf orosz nagykövetet szólította meg, majd a török, spanyol, amerikai és német nagykövettel váltott néhány szót; a követeit is kivétel nélkül megszólította az uralkodó, a

szerb követhoz. *Vuics*hoz azonban csakhogy éppen szólt. A diplomatáktól *Gausch* báróhoz fordult ő felsége s egynegyed óra hosszat társalgott vele, majd *Pitreich* hadügyminiszterrel, *Appel* báróval, *Mier* grófnéval, *Cavriani* gróffal, *Pientak* miniszterrel, *Wodziczki* gróffal, *Grievosszal*, *Trautmannsdorff* Károly herceggel, *Witte* miniszterrel és *Jacsek* alelnökkel beszélt a király, 11 órakor pedig ebédhez ült az udvar.

SÜRGÖNYEINK:

— Az Előre eredeti táviratai. —

Angol kormányválság.

London, január 26. A Daily News jelenti: A kabinet pénteki és szombati tanácskozásainak eredménye, hir szerint, a Lansdowne márkai külügyminiszter, Londonderi lordnak a titkos tanács lordelnökének és Balfour Gerald kereskedelmi miniszternek lemondása. Azért mondtak le, hogy tiltakozzanak az ellen, hogy Balfour miniszterelnök kihagyja szoritani a saját pénzügyi politikáját a Chamberlain-étől és Chamberlain híveit, mint jelölteket pártolja a parlamenti választásokon.

London, január 26. Balfour Gerald kereskedelmi miniszter és Londonderi, a titkos tanács lordelnöke ma megcáfolták a Daily News ama jelentését, hogy ők a közel jövőben lemondának.

A fellázadt hererok.

London, január 26. A Daily Mail-nek jelenti *Fokvárosból*: A hererokhoz több más törzs csatlakozott. A harcosok számát tízezerre teszik, de a fegyverök nagyon silány. Vindhukol, a német hatóságok székhelyét, nyolcezer hereró ostromolja; a város egészen el van zárva; a bennszülöttek elpusztították a vasutat és a távirót. A bennszülöttek nagyon kegyetlenül bánnak az elfogott németekkel; előbb megkínözzák, azután élve megégetik őket. Egy elfogott tisztnek levágták a kezét meg a lábát, azután kiszúrták a szemét és így hagyták a mezőn. Szvákompund környékén négyszáz bennszülöttet tartóztattak.

Spaun visszavonul.

Bécs, január 26. Beavatott helyen már hosszabb idő óta tudják, hogy Spaun báró lemondani készül; most pedig, felesége halála következtében el van tökéelve, hogy közvetlenül a delegációk ülészaka után megváljak állásától. Spaun örökét meg fogják osztani Montecuccoli gróf ellentengernagy és István főherceg közt, még pedig úgy, hogy a főherceg a tengerészet vezetését, Montecuccoli gróf az adminisztratív teendőket fogja ellátni.

A lengyelek ellen.

Berlin, január 26. A birodalomgyűlés költségvetési bizottságában a költségvetés folytatóság tárgyalása közben Sattler képviselő (nemzeti szabadszóló) szólal fel. Késznek nyilatkozik megadni a kormánynak a módot a lengyelek rontó terveivel szemben való küzdelemhez a németég védelmére. Porsch (centrumpárti) a felső-sziléziai lengyel kérdést teszi szóvá és kijelenti, hogy a zavarok csak akkor keletkeztek, midőn a kormány a német nyelvet tette a vallási oktatás nyelvécé. Starcensky képviselő (lengyel) megtámadja a belügyminisztert ama nyilatkozatáért, hogy a lengyelek csak engedelmeskedni tartoznak.

A japán-orosz háborusdi.

London, január 26.

Tokióban újra idegeskednek az orosz válaszigyeket késése miatt. A Times értesülése szerint a kormány utasítást küldött a vasutaknak csapatok szállítására vonatkozólag. A Daily Express-nek jelenti, hogy a japáni kormány tíz millió font háborus-kölcsönt vesz fel; az egész kölcsönt az országban jegyzik és az aláírók valószínűleg le fognak mondani a kamatról. A háborutanács Jamagata tábornagy elnökletével tegnap tartotta első ülését.

London, január 26.

A Daily Mail-nek jelenti Pétervárról, hogy a kormány a tartalékosok utolsó évfolyamát be fogja hívni.

London, január 26.

A Standard-nak jelentik Washingtonból: A helybeli koreai követ tegnap a miniszterelnökségen tett látogatásakor sajnálatát fejezte ki a szjölui zavarokon és arról biztosította a kormányt, hogy az amerikai érdekeket megvédi. A követ átadta a miniszterelnökségen annak a levélnek a másolatát, amelylyel állásáról elszólítják, valamint, a koreai kormány nyilatkozatának kópiáját, amelyben az orosz-japán viszályban semlegességet fogad.

A Daily Mail jelenti Csifuból tegnapról: Alexejev helytartó megbetegedése komolyabb természetű, mint eddig hitték, miért is az ügyek, amelyeket alsóbbrendű hivatalnokok nem intézhetnek el, nagyon fölszaporodtak.

Páris, január 26.

A Gaulois munkatársa meginterjúvolta Khevenhüller gróf osztrák-magyar nagykövetet, aki a kelet-ázsiai konfliktusról a következőket mondta:

— Sohaso hittem a háboruban s most sem hiszek benne, mert bizom a ezár bekeszeretében. Nem látom be, miért nyuljon ez a két hatalom a fegyverhez és miért tegye ki magát egy nagy háboru borzalmainak. Meg vagyok győződve, hogy kölcsönös engedményekkel ki fogják egyenlíteni a konfliktust. Ezt a békés megoldást még mindig lehetségesnek és valószínűnek tartom.

Washington, január 26.

Kassini gróf orosz nagykövet tegnap tárgyal Loois helyettes államtitkárral. Kassini kijelentette, hogy nem mondott le arról a reményről, hogy fennmarad a béke, Kelet-Ázsiában.

Peking, január 26.

A kínai hatóságok javaslatot tettek több hatalom követének, hogy biztosítsák támogatásukat az Oroszország és Japán között való közvetítés kísérletéhez. A pekingi kormány buzgólkodik a háboru elhárításán.

Felhívás előfizetésre.

Lapunkra február 1-étől fogva előfizetést nyitunk.

Az Előre egy hónapra 1 K 20 fillérbe, negyedévre 3 K 50 fillérbe, félévre 7 koronába.

Kerül, tehát

félannyiba,

mint a többi nagy lapok, melyekkel terjedelemre, tartalomra nézve az

Előre

legalább is egyenrangú.

A február 1-étől fogva belépő előfizetők

érdekfeszítő eredeti regényünket a megjelenés napjától fogva megkapják. Az Előre külömben bármely naptól fogva megrendelhető.

Az

Előre

előfizetői rendkívüli, kedvezményes áron kapják a

Székra

czimü gyönyörű, színes képekkel tele heti lapot.

A

Székra

előfizetési ára az Előre előfizetői számára egy hónapra 40 fillér, negyedévre 1 korona.

Mindazok, akik lapunk iránt érdeklődnek, szíveskedjenek levelezőlapon vagy telefon útján mulatványszámot kérni.

Előre

szerkesztősége és kiadóhivatala Honvéd-utca 10.

SZÍNHÁZI DOLGOK.

— **A mormota.** A francia bohózatok ismert szenzációi, amelyek vad félreértésekből, fejőktetjére állított helyzetekből, s a szabadszájúságban való kaczer bátorságból szövődnek, mind fölvonulnak elénk a „Mormota“-ban. Az ismerősök közül egyik sem maradt el. Jelen volt az ártatlan férj, aki ellen a látszat minden ördögei összeesküdtek; a házasságtörő asszony, akinek a férje tűzbe merne menni a felesége erényességéért; az a szerető, akit megcsalnak, s aki ezért százszor dühösebb, mint maga a fölszarvazott férj; és így tovább. E tarka társaságban utaink elvezetnek ama bizonyos szállóigéig is, amelynek szobái közt a falba furt apró lyukak teremnek összeköttetést, persze, mindig olyanok számára tárván föl a lázas rejtelmeket, akiknek a titkokról legkevésbé szabadna tudniok. A szállóbeli szobákból tízféle kijárás vezet, s ezeken jelennek meg, vagy tűnnek el, azok, akik a bohózat helyzet számára szükségesek, vagy fölöslegesek. Régebben a sülyesztőnek volt hasonló szerepe, — istenem, mennyit is haladt a szinpad termékek technikáján! Továbbá: a szállóban természetesen találkozunk ama bizonyos barátságos szobaleánnyal; továbbá: ama bizonyos alkalomsinálól hölgyvel is, aki ifju éveiben — haj, az idő elszáll! — nem csupán szemlélője, hanem erősen aktív szereplője volt a szerelmes ölelésektől viharzó éjszakáknak... S a spanyolfal mögött végzett flirtelezen kezdve a vetett ágyak, röpöködő hálóingek, vetkezések, tettenérések, pofokodások magaslataig vezet el az akció, arisztokrata göggel nézvéen le a logikát, a prűderiát, s a többi hasonló fontoskodást. Mindez, ha nem is nagyon új, még mindig nem vesztette el végleg varázsát, s ha a közönség mégis úgy érezte, hogy a „Mormota“ nem elégitette ki teljesen várakozását, úgy ennek a bohózat szerzői — Mars és Xanrof — maguk az okai, mert néhány új alakjukkal, s némelyiknek színes és várakozáskeltőbb beállításával fölfokozták az igényeket. Ilyen színes és új alak Canibel Léonard, a mormota, akin akkor üt ki a legénykori élet sok tomboló álmatlanságának hatása, mikor fiatal felesége a legforróbb vágyakozásban él. E tunya, nehézkes fiú a legválságosabb órákban szó nélkül elalszik. Ez jó ötlet, új is, mulatságos is, kétségtelenül sok olyan anyagot rejt magában, amely gazdag bohózatbeli hatásokat ígér, és az is bizonyos, hogy belőle a szállóbeli kavardásnál eredetibb fejlemények is teltek volna. Azért igen sokat mulattak ma a Vigaszínházban, főképp pedig a színészek munkáin. *Góth, Tapolczai, Balassa, Tanay és Bárdy* jártak ebben elől, a hölgyek közül pedig *Varsányi Irén, Gazi Mariska, Nikó Lina, Nógrádi Jolán, Pécsi Paula és Varga Anna* fáradoztak a siker érdekében. A szereplők közt a színháznak két új tagja is bemutatkozott: *Chiári Biri* és *Sarkady Aladár*, és játékuik ügyesen simulat az előadás perdülő menetéhez. A közönség vegyest mulatott, szégyenkezett, kacagott és fölháborodott, szóval, a „Mormota“ egyideig műsoron marad. — A bohózat fordítása *Kürthy Emil* ötletességét dicséri.

— **Katinka grófnő.** A Népszínház péntek esti újdonsága, *Faragó Jenő* és *Hüvös Iván* regényes nagy operettje, a „*Katinka grófnő*“ immár teljesen készen várja a bemutatót. Az új díszletek és kosztümök, a második felvonás nagy lovagtornájának vérteteljei, az életre kelő ösök képei elkészültek és — a házi íróbábokból ítélve — tetszetősek és hangulatkelők lesznek. A főszereplők; *Kürty Klára, Komlóssy Emma, Szentmiklóssy Irén, Kápolnai Irén, Satori Paula, Batizfalvy Elza, Szirmai, Kovács, Kiss Mihály és Pintér* szeretettel és ambícióval készülnek a magyar szerzők darabjára, amelynek első előadására a jegyek legnagyobb részét elővételben árusították el.

— **A kolozsvári színház.** A kolozsvári nemzeti színház dolga hétón este impozáns tiltakozó nyilatkozatra adott alkalmat a „Magyar Mérnök- és Építész-Egylet“ építési szakosztályában. Az egészen megtelt nagy terem higgadt nyugalommal hallgatta *Czigler Győző* elnök előterjesztését, aki előadta, hogy az egyesület már 1901-ben fölemelte tiltakozó szavát arra a hírre, hogy a kormány a kolozsvári és budapesti nemzeti színház terveit idegen, külföldi építésztől akarta beszerezni. Sikertelt is az akkori

miniszterelnököt arra az elhatározásra bírni, hogy a szándék ne valósuljon, hogy a magyar építészeket ne érje az a szégyenteljes sértés, hogy saját kulturintézeteik hajlékának tervezését nem bízzák reájuk. Ugyanakkor kérte az egyesület azt is, hogy a két színház terveit nyilvános tervpályázat útján szerezze be, hogy azok megalkotásában minden magyar építész részt vehessen. A dolog abban maradt és most hirtelen újra elővették az akkor beszerzett tervet, hogy megvalósítsák. Ez ellen szólalt fel az építészek testülete és egyhangulag fölkérte a választmányt, hogy a sérelem ellen az egész ország technikus karát képviselő egyesület nevében *tiltakozzék, mindent elkövessen, hogy a szándék meg ne valósuljon*, hanem azon legyen, hogy a magyar művészet csarnokát ne idegen, hanem csakis magyar építész tervei szerint építsék föl. Hisszük, hogy e határozatot az illetékes helyen is meghallják és a meglepetésszerűen elővett tervet elejtik. Az egyesület válaszmánya már holnap összeül, hogy a tiltakozásnak méltó visszhangot adjon.

Színházi pletyka.

A Népszínház kulisszái mögött erősen tartja magát a hír, hogy *Szirmai* vőlegény. Különösen a női kórus kolportálja az érdekes újsgót, amelyet az érdekelt fél nem sietett megczafolni. Még akkor sem, amikor *Kürty Klára* egyenesen megkérdezte tőle:

- Te, Imre, igaz?
- Majdnem igaz.
- És milyen? Szőke?
- Nem tudom.
- Kékszemű?
- Nem tudom.
- Alacsony? Magas? Soványka, kövérke?...
- Nem tudom.
- De hát, akkor mit tudsz?
- Hogy nagyon gazdag!...

A NAP ESEMÉNYEI.

Napirend, 1904. január 27-én.

Naptár: szerda, január 27. — Róm. kath.: Ar. sz. János, — prot.: János, — görög-orsz. (január 14.) Raithi, — zsidó: Sebat 10. — Nap kel: 7 óra 20 p. — nyugszik 4 óra 34 p. — Hold kel: 11 óra 52 p. — éjjel, — nyugszik: 1 óra 38 p. délután. — *A horvát miniszter* fogad 4 órakor. — *A képviselőház elnöke* fogad 9—10-ig. — *A fővárosi közigyelése* 5 órakor az új városházán. — *A Szabad Egyetem előadása* a tudományegyetem kupolacsarnokában este fél 8 órakor. Előadó: *Balogh Artur dr.* — *A Kisfaludy társaság ülése* az Akadémiában 5 órakor. — *Tanfolyagjelölés értekezlete* délután 5 órakor a közoktatásügyi minisztériumban. — *Filharmoniai hangverseny* a Vigadóban este fél 8 órakor. — *A budapesti orvosi klub közigyelése* 5 órakor Szentkirályi-utca 22. szám helyiségében. — *A Magyar Kereskedők egyesületének felolvasó estélye* saját helyiségében 8 órakor. — *A budapesti szerb kereskedők estélye* a Royalban fél 8 órakor. — *A budapesti kereselyező egyesület bajnoki versenye* a városligeti pályán 2 órakor. — *Tornay Gyula kollektív kiállítás* a Műcsarnokban nyitva 4 óráig. Belépő díj 60 fillér. — *Nemzeti Szalon nemzetközi tárlata* nyitva este 8-ig. Belépő díj 1 korona. — *Könyves Kálmán képkiallítása* (nagyvező-utca 37.) nyitva egész nap díjtalanul. — *N. Múzeum, képtár*, nyitva 9—1-ig. — *Országos képtár* az Akadémiában, nyitva 9—1-ig. — *Mezőgazdasági múzeum* (kerepesi-ut 72.) nyitva 9—1-ig. — *Földtani intézet múzeuma* (Stefánia-ut 14.) nyitva 9—1-ig. Belépő díj 1 korona. — *Kereskedelmi múzeum* a városligeti iparcsarnokban, nyitva 8—1-ig. — *Az Akadémia Goethe-szobája* nyitva 10—12-ig. — *Muzeumi könyvtár* nyitva 9—1-ig. — *Akadémiái könyvtár* nyitva 3—7-ig. — *Egyetemi könyvtár* nyitva 9—12-ig, 3—8-ig.

— **Időjárás.** Hazánkban az idő száraz jellegét megtartotta. A hőmérséklet, amely jobbra a zérus lok alatt van, nyugaton kissé emelkedett, míg keleten süllyedt. A leegőnyomás északnyugaton, meg délen tovább süllyedt, a maximum pedig kelet felé növekedett. Európa időjárása az előző naphoz hasonló volt. Az időjárásban lényeges változás nem várható.

— **Személyi hírek.** *Spaun* báró tengernagy ma *Görczből* visszatért *Bécsbe*. — *Drezdából* jelentik: *György* király ma Berlinbe utazott, hogy *Vilmos* császárt személyesen üdvözölje születésnapján. — *A svéd királyné* február 12-én, *Oszkár* svéd király február végén *Abbáziába* érkezik.

— **Ottó főherceg — tudóbajos?** Az utóbbi időben sok mindenfél hírt kerengett *Ottó* főhercegről, betegségről és családi viszonyairól. Most határozott formát öltött a dolog. Mint *Jécsi* tudósítónk telefonon jelenti: *Bécsben* azt beszélik, hogy *Ottó* főherceg súlyos tudóbajban, valószínűleg tuberkulózisban szenved. Ez a hír mindenesetre nagy fentartással veendő.

Egy fiumei távirat jelenti: Ottó főher-

ceg ma ideérkezett. A pályaudvaron *Sachs* ellentengernagy fogadta, azután a főherceg a „*Dalmát*“ nevű yachton *Gravosába* utazott.

— **Károlyi György gróf párbaja.** *Károlyi György* gróf orsz. képviselő *Dániel* Gábor és *Krisztoffy* József országgyűlési képviselőkkel provokáltatta *Fényes* László hírlapírót, aki a „*Független Magyarország*“ című lapban sértő cikket írt róla. *Fényes* László segédeiül *Sebes* Dénes és *Horváth* Gyula országgyűlési képviselőket nevezte meg. A segédek által megállapított kardpárbajt ma délután négy órakor vívták meg a felek a *Fodor-féle vivőteremben*. A párbajban *Fényes* László sebesült meg mindjárt az első összecsapásnál. Ellenfelének kardja homlokán, arcán, orrán és jobb kezének három ujján egy vágásra megsebesítette. Mint párbajorvosok *Farkas* László dr. kórházi főorvos és *Kovács* Aladár dr. mentőegyesületi igazgató szerepeltek, kiknek véleménye szerint *Fényes* sérülései könnyű természetűek.

— **Spaun báró gyászja.** *Bécsi* távirat jelenti: A király *Spaun* báróhoz, a haditengerészet parancsnokához a következő részvétlétviratot intézte:

Mély fájdalommal töltött el istenben boldogult neje elhunytának híre, mely alkalomból önnek, kedves *Spaun* báró tengernagy, legforróbb részvétemet fejezem ki az önt ért súlyos veszteségen.

Ferencz József s. k.

Ferencz Ferdinánd főherceg, *Károly István* főherceg, *Pilreich* közös hadügyminiszter, *Lajos* bajor herceg, *Mária Annunciata*, *Mária Terézia*, *Mária Jozefa* és *Karolina* Mária főhercegnők, *Lajos Viktor*, *Jenő*, *Ottó*, *Ferdinánd* *Károly* és *Rajner* főhercegek, végül *Ágost* szász-koburg-góthai herceg is kifejezték részvétüket *Spaun* bárónak.

— **Almási Lola — életunt.** Fővárosszerte, de az egész országban is jól ismerik az *Almási Lola* nevet; hiszen annyi elegáns kalandnak volt a hősnője ennek a névnek a tulajdonosa. *Almási Lola* most aradi színész és — életunt. Életunt pedig az anyagi gondjai miatt. Mint *aradi* tudósítónk írja: tegnap éjjel *Almási Lola* öngyilkosságának híre járta be a várost. Az életunt színész este nyolcz órakor, midőn édesanyja, kivel együtt lakik, távozott a szobából, öngyilkossági szándékából morfiunot ivott. Félholt állapotban találta *Tisch* Mór dr. színházi orvos, akit hamarosan elhívtak. Az orvosi segélynek sikerült megmenteni az életunt színésznőt, aki mikor magához tért aléltóságából, azt mondta, hogy anyagi gondok miatt akart meghalni. Az ellenszerek s a gondos ápolás gyorsan megtették hatásukat: éjjel felé *Almási Lola* már jobban érezte magát s valószínűleg pár nap múlva elhagyhatja az ágyát. Aradon nagy meglepetést kelt, hogy éppen *Almási Lola* kísérlett meg öngyilkosságot anyagi gondok miatt, kinek ékszerai és egy-egy új darabban bemutatott szenzációs toalettjei a közbámulat tárgya.

— **Bechtolsheim temetése.** Az elhunyt *Bechtolsheim* lovassági tábornokot holnap fogják eltemetni *Bécsben*. A holttestet a német lovagrend házából a Szent-Ágost udvari plébániatemplomba viszik, ahol délután beszentelik és aztán a központi temetőben helyezik nyugalmra. *Jenő* főherceg *Trientből* a temetésre *Bécsbe* utazik.

— **Felrobbant gépkocsi.** Ma reggel a *Déli-báb-utca* 23. számú házban *Nagy* László 29 éves gépész *Hatvani* *Deutsch* József gépkocsiját töltötte benzinnel. A benzín egyszerre felrobbant és a gépkocsi nagy lánggal égni kezdett. A gépkocsi a kezén szenvedett súlyos sebeket. A mentők részesítették első segítségben. A gépkocsitól meggyuladt a fa fészer is, amelyet azonban a VI. kerületi tűzörség hamarosan eloltott.

— **A hadsereg érdekességei.** Minden év január hónapjában jelenik meg az osztrák-magyar hadsereg és a haditengerészet szemiatizmusa. Érdekes, hogy ennek egy példányát külön erre a célra rendelt audiencián a berlini osztrák-magyar nagykövetség attachéja nyújtja át a német császárnak. A szemiatizmus átnyújtása nem udvariassági tény hanem erre a német császárnak a katonai szabályok szerint mint ezredtulajdonosnak joga van. A katonai szemiatizmus történelmi szempontból is nem egy érdekes adatot tartalmaz. Így a 42., a *cumberlandi* herceg nevet viselő gyalogezrednek joga van, hogy a wagrami csatában tanusított hősiességéért bármikor is a *grenadier*-marsot fuvathassa. A harmincezes háborúból származik a 18. dragonyos-ezred privilégiuma, mely szolgálat esetében *trombitaharsogás* közben masírozhat a *bécsi* *Burgha* az egész városon keresztül és a toborzó-asztalt az

udvaron felállíthatja. A kolini csata emlékére, amelyben a 15. dragonos-ezred emberei, csupa pelyhes állu ujoncz, nagyszerű hőstetteket vitt végbe, az a joga van ezen ezrednek, hogy ezredesétől lefelé az utolsó közlegényig bajusz nélkül járassanak. Megemlítendő, hogy a trónkövetelő családok mily nagy számban szerepelnek a sematizmusban. Így az Orleánsok közül egyedül négy, a Kóburgok közül még többen. Az osztrák-magyar hadsereg úgy látszik a trónkövetelő hercegek biztos menedékhelye. A sematizmus közli az uralkodóház tagjainak névsorát. Az idej sematizmusból két név hiányzik. Két név: melyet az egész újságolvasó világ ismer ma már, az egyik a szász trónörökös nejé, a másik ennek fivéré, ki egy Adamovics nevű színésznőt vett nőül és lemondott rangjáról és a hadseregben viselt állásáról is.

— **Leégett egyetemi könyvtár.** Nagy tűz hírért jelenti egy *turini* távirat. Az ottani egyetemi könyvtár az éjjel kigyulladt és öt termet elpusztított. A tűz okát még nem állapították meg hivatalosan, ugylátszik azonban hogy a villamosvezeték rövid zárlatára vezethető vissza. A tüzet délután eloltották. A városban igen nagy az izgatottság. Jelentékeny néptömeg gyűlt össze az egyetem előtt. Híre járt, hogy több értékes kézirat elpusztult, köztük néhány a Savojai-ház régi könyvtárából. Megbízható hírek azonban még hiányoznak. Öt család, egyetemi alkalmazottak családjai, a tűz által mindenkiket elvesztették. A könyvtár vezetője jelentékeny veszteséget szenvedett értékpapirokban és készpénzben. Az egyetem pénztárai sértetlenek maradtak. — Egy későbbi távirat szerint a tűz által okozott kár igen nagy. A kéziratok egy része elpusztult. Az ol-tási munkálatok még folynak. A tüzoltók, a hatóságok, a tisztok és a katonák csodálatraméltó magatartást tanúsítanak.

— **Elhunyt francia tudós.** Párisi távirat jelenti, hogy Deschanel Emil szenátor, a College de France volt tanára nyolcvanöt éves korában meghalt. Deschanelt, aki mint a Revue de Deux Mondes National és Liberté de penser munkatársa élénk publicisztikai tevékenységet fejtett ki, 1899-ben Havvé helyébe a francia akadémia tagjává választották. A szenátusnak pedig 1881 óta örökös tagja volt.

— **Pestisek betegeket Péterváron.** Mint a „Frankfurter Zeitung“ Pétervárról jelenti, a Sándor-erődön levő laboratóriumban a laboratórium vezetőjén kívül két laboráns is megbetegedett pestisgyanus tünetek között.

— **„A legújabb pletyka.“** Egy budapesti napilap legutóbbi hétfői számában egy igen magasan álló személyiséget kapcsolatba hozott egy általánosan ismert szép színésznővel. Legilletékesebb helyről annak kijelentésére hatalmazták fel a félhivatalos Bud. Tud.-ot, hogy ez „A legújabb pletyka“ teljesen valótlan annál is inkább, mert a két fél, akiről az illető lap mesél, egymást nem is ismeri.

— **Szociálalista zendülés.** Elekről táviratoznak a Magyar Távirati Irodának: *Sikló* román községben tegnap Horváth községi jegyző ellen szociálalista zendülés volt. A csendőrség már néhány nappal ezelőtt bizonyos jelenségeket észlelt s ezért nagyobb számú őrszemet összpontosítottak a községben. Tegnap a lakosság közül többen megtámadták a jegyzőt, ki a község háza ablakán át volt kénytelen menekülni. A csendőrség a jegyző után induló zendülőket feltartóztatta és elszálltatta. Az egész megyében Horváth községi jegyzőt igen derék tisztviselőnek ismerik, de mert energikus és részleghajlatlan, a lakosság egy része haragot tart ellene. Ezért ezek hatalmába akarták keríteni s a községből erőszakka eltávolítani.

— **A megosalt férj bosszúja.** *Szófiai* tudósítónk jelenti: A bolgár családok patriarkális életmódja lassankint átalakul. Gyakran hallunk már házasságtörésekről, habár azok még nem a nyugat-európai szokások, hanem a régi, kegyetlen mód szerint nyernek megoldást. A Duna mellett fekvő Lompalánán történt például a következő eset: Dimitriev, lovassági kapitány magával vitte inasát a kaszárnyába, a katonák által megkötöttette és egy bunkóval verette meg. Az ötvenedik csapásnál az inas elvesztette eszméletét, a kapitány azonban megparancsolta, hogy folytassák a botozást, míg a 192. ütésnél a szerencsétlen testéről csafatokban lógott a hus. Mialatt az inast a kórházba vitték, utközben meg-

halt. Így torolta meg a kapitány nevének hűlenségét. Az elmúlt nyáron mialatt a kapitány ezredével a török határon táborozott, a kapitányné szerelmi viszonyt folytatott az inassal. Néhány nap előtt tudta meg ezt a kapitány, ki ily kegyetlen bosszút állt becsületéért.

— **Rejtelmes eset.** A rendőrség rejtelmes esetben folytat nyomozást. E hónap 18-án történt, hogy egy hordár a koronaherceg- és párisi-utca sarkán álló Horn Teréz gyümölcsárusnőt felkereste és felkérte, hogy menjen vele a belvárosi kávéház elé, ahol várni fogja egy ur, akitől megbízást kap és jó pénzt is kereshet. A kávéház előtt egy 30—32 évesnek látszó, sötét kék ruhás, fekete téli kabátos, uriasan öltözött férfi várta, aki bérkocsiban elvitte a gyümölcsárusnőt a Kerepesi-úton levő „Fehér hattyú“-szállodába. Az első emeleten bekopogtatott az ajtón, majd beszólt:

— Nyisson ki. Itt van az ügyvédje!

Erre az ajtó kinyílt. A szobában egy 20—25 év körüli, barna, középtermetű uri nő várakozott rájuk, aki a karján egy 8 hónapos leánykát szorongatott. Az állítólagos ügyvéd elvette a zokogó asszonytól a gyermeket, átadta az asszonynak, majd 2 koronát nyomott az asszony markába és egy lezárt levélborítékot adott neki azzal az utasítással, hogy vigye el a gyermeket a Vendel-utcai gyermekmenhelyre, ahol már mindent megbeszéltek. Korn Teréz az utasításhoz hiven elvitte a gyermeket, ahol azonban semmiféle megállapodásról nem tudtak. Felhívták a levelet, amelyben üres papírolap volt. A gyermeket ennek dacára is felvették, mert a menedékhely szabályzata így intézkedik. Az uri ember és az urinő azonban eltűntek a szállodából. A rendőrség most keresi őket. A gyermek gondozott, sötétszőke haju, a szeme világos kék. Alul 3 metsző fog van, ajakán kis lyukszerű bemélyedés.

— **Rendőrségi hír.** Hermann Adolf inast és Göttesman Gyula bádogoslegényt letartóztatták, mert Edvi Ilés Aladár dr. József-körút 6C. számú lakásából holmikot loptak el.

— **Vétkezik,** aki el nem olvassa e lap mai számában foglalt „Az ipar csodája“ című feltűnést keltő hírdetést.

TUDOMÁNY, IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

— **Hangverseny a művészek nyugdíja javára.** Valóságos művészi eseménynek ígérkezik az a hangverseny, amelyet február 9-én a Royal-fogadó dísztermében rendeznek a képzőművészek nyugdíj- és segélyalapja javára. A hangversenyen, amelynek sikerén a magyar képzőművészek buzgólnak, közre fognak működni: *Róna Józsefné, Lotz Kornélia, Hubay Jenő és Popper Dávid.* A főváros zeneértő közönségének körében ritkán nyilvánult nagyobb érdeklődés hangverseny iránt. *Hubay Jenő és Popper Dávid* szólószámokat fognak előadni, *Róna Józsefné* pedig elénekli *Hubay Jenőnek* egy új szerzeményét, amely még kézirat, hegedű- és zongorakísérettel. A hangverseny jegyeit a Harmónia árusítja.

— **Filharmónia.** Szerdán, január 27-én este 7 órakor lesz a VII-ik filharmóniai hangverseny a Vigadóban *Kerner József* vezénylete alatt *Sistermanns* Antal énekes közreműködésével. Műsora: 1. *Mendelssohn* „Camacho lakodalma“ nyitány; 2. *Mendelssohn* nagy ária a „Faulus“ oratóriumból; 3. *Saint-Saëns* „Danse macabre“; 4. *Daik Strauss, Liszt, Wolff* és *Löwe*-től; 5. *Brahms* II-ik szonfónia.

— **Pályázat Ybl Miklós síremlékére.** A Mérnök és Építész Egylet pályázatot hirdet néhai Ybl Miklós építőművész síremlékére. A síremlék alapja lehet négyzet, melynek egy-egy oldala legfeljebb 5-50 méter hosszúságra terjedhet. E határon belül bármint alapídomot alakíthat a tervező s a magasság tekintetében nincsen korlátozva, csupán az szükséges, hogy az arány helyes, valamint a körvonalak művésziek legyenek. A síremléken akár sima fülkét, akár zárt kapornát tervezhetni. Pályadi az Ybl-érem. A benyújtási határidő április 11-ike. A bíráló bizottság tagjai: Csányi Károly, Fölk Ernő és Rainer Károly építőművészek.

— **A Műosarnokból.** A Képzőművészeti Társulat nagyban készül a magyar művészek brünni kiállítására, amelyre művészeink igen gazdag anyagot fognak kiküldeni. A kiállítás helyiségeinek tanulmányozására *Karlovsky Bertalan*, a festészeti szakbizottság elnöke Brünnebe utazott. Erősen készülnek művészeink a vidéken rendezendő tárlatokra és a tavaszi kiállításra is, mert tudvalevő, hogy az idén a társulat nem rendez nemzetközi kiállítást.

— **A Protestáns Magyar Irodalmi Társaság** *Hegedűs Sándor* elnökelete alatt választmányi ülést tartott. Napirend előtt az elnök melegen köszöntötte *Zsilinszky Mihályt*, a társaság alelnökét, abból az alkalomból, hogy a király a Lőpör-teret középkeresztjével tüntette ki. A napirendre térve *Szöts Farkas* tett jelentést a társaság idej kiadványairól. E szerint a *Protestáns Szemle* továbbra is az eddigi keretben fog mozogni. Végül tudomásul

vette a választmány a pénztári kimutatást és a tükári jelentést s elintézte néhány folyó ügyet.

— **Az Országos régészeti és embertani társulat** kedden este tartotta meg *Forster Gyula* elnökelete alatt rendes felolvasó havi ülését. *Krausz Sámuel* dr. „Jelvényes ókori zsidó kövek hazánkban“ cím alatt tartott érdekes felolvasást, amelyben hosszasan foglalkozott az itt talált ókori jelvényes zsidó emlékekkel. Utána *Finály Gábor* dr. az aquincumi muzeum rendkívül gazdag terra sigillata edények gyűjteményét írta le. Mindkét felolvasást az egyesülettel fogadta a társulat. Végül *Szendrei János* titkár a folyó ügyekről tett jelentést. Az elnöklő a jelentések során meglehetősen elparentálta *Czobor Bélát*, a társulat tagját és egykori elnökét.

MULATSÁGOK.

— **Az építési és műszaki rajzoló** február hónap 13-án tartják meg báljukat a Royal-szálló termeiben. A bálbizottság, melynek ezidei elnöke *Töry Emil* építész tanár, már megkezdte működését. A bál iránt, melynek tiszteletbeli elnökei *Hüll Dezső* építész tanár, erényi *Ullmann Gyula* építész, *Schickedanz Albert* építész, *Majorossy Géza* építőmester, az Építési és Műszaki Rajzoló Országos Egyesületének elnöke, már most is nagy érdeklődés mutatkozik.

— **A „Fővárosi Sport Kör 1897“** márczius 5-én az V. ker. „Polgári Kör“ helyiségeiben hölgyestélyt rendez. A vigalmi bizottság, mely nagy buzgalmat fejt ki az estély érdekében, a következőleg alakult meg: Elnök *Hajós Dezső*, alelnök *László József*, titkár *László Imre*, jegyző *Kardos Ernő*, pénztáros *Greiner Ferencz*, ellenőr *Steiner Leó*, háznagy *Hirsch Hugó*.

— **A Fővárosi Torna Klub** február 13-án az Erzsébetvárosi Demokrata Kör helyiségeiben (Royal-szálló) zártkörű táncestélyt rendez.

— **A Haladás-kör mulatsága.** A magyar ifjak „Haladás“-köre január 31-én saját helyisége megnyitása alkalmából kedélyes délutánt rendez.

— **A budai polgári kör bálja.** A budai polgári kör február 11-én a budai iskolás gyermekek napközi otthona javára a budai vígadó összes termeiben bált rendez.

VERSENYEK ÉS MÉRKŐZÉSEK.

— **Magyarország korecsolyázó bajnokságai.** A Budapesti Korecsolyázó Egyesület rendezésében ma délután kezdődtek meg a remek városligeti pályán Magyarország 1904. évi gyors- és műkorecsolyázó bajnokságai. A versenyzőink szép berlini és bécsi formái alapján nagy érdeklődéssel várt gyorskorecsolyázó küzdelemre hat versenyző jelentkezett s a bajnokság ma döntésre került két futamában mind a hatan részt is vettek. A gyorskorecsolyázó bajnokságért tudvalevőleg 500, 1500, 5000 és 10.000 méteres távokon mérkőznek a korecsolyázók; a bajnoki címet az nyeri, aki a négy távon a legtöbb-ször ér be elsőnek. A Korecsolyázó-Egyesület 500 méteres versenypályán külön-külön pályán párosan indulnak a versenyzők és a verseny végeredményére az a döntő, hogy melyik korecsolyázó futotta be a leg-ridebb idő alatt a távot. A mai első napon az 500 és az 5000 méteres távolságok voltak programmon. Mind a kettőt Vampeties Imre nyerte meg, aki tudvalevőleg Berlinben is kitudt a mult vasárnap.

A részletes eredmények ezek voltak:

D. u. 1 ó. 30 p. ötszáz méter:

1. Vampeties Imre, 52 mp.

2. Péczely Andor, 53 mp.

3. Halmay Zoltán, 55 és héttized mp.

Indult még: Bihary József, Herczegh Béla és Sshick László.

D. u. 2 ó. 30 p. ötezer méter.

1. Vampeties Imre, 10 p. 23 és öttized mp.

2. Schick László, 10 p. 27 és fél mp.

3. Halmay Zoltán.

Indult még: Bihary József, Herczegh Béla és Péczely Andor.

A másik két futam holnap kerül döntésre. A bajnok most már előreláthatólag Vampeties Imre lesz, míg a két év előtti bajnok Péczely Andor lemaradt. A műkorecsolyázó-bajnokságnak mindössze csak egy résztvevője akad. Urbéry Sándor, egy 18 éves fiatalember, aki ma végezte el a kötelező gyakorlatokat. A pajnoki címet így küzdelem nélkül fogja elnyerni.

— **A Corinthianok szorgalmasan készülnek** európai utjukra s a hírek szerint létről-hétre jobb

formába jönnek. E hó 14-én a professzionatus Northamptonnal mérköztek 3:3 eredménnyel. Mind a három gólt Ryder lőtte. A múlt szombaton pedig Southampton fölött aratott 4:1 arányban fényes győzelmet. Már maga a csapat megjelenése is imponáló; csupa szép szál legény valamennyi, akik között a 188 cm. magas Ryder bizony nem igen magaslik ki. Játékmodoruk azonos az oxfordiakéval. Hosszu passz és távolról való lövés; a labda mindig a földet surolja s csak a védelem rug magaszt, de soha se túl a csatárok. Összjátékuk páratlan, tempójuk mindvégig gyors, majdnem szédületes. A jobboldal most kitűnő formában van; Day és Vassal gyönyörűen összejátékosnak, míg Ryder a flegveszedelmesebb lövő, kinck méltó párja Evans centercsatár. Lowe balhál kitűnő fejelő, míg Morgan Owen középfedezetnek is olyan jó, mint amilyen jó középcsatár volt.

— **Vívóakadémia Komáromban.** E hónap 24-én ests Santelli Italo lovag budapesti vívómester több fővárosi vívómester és vívómester közreműködésével rendkívül érdekes vívóakadémiát rendezett Komáromban s ezzel a vidék nagyobb városai-ban rendezendő akadémiák sorozatát vezette be. Az akadémia este 7 órakor kezdődött a Vigadó nagytermében, amelyet előkelő közönség töltött meg. Az akadémián résztvettek Santelli kívül Falchetti és Hollósy mesterek, továbbá több fővárosi amatőr.

A FŐVÁROS ÜGYEI.

— **A fővárosi közgyűlés.** A holnapi közgyűlés napirendjének fontosabb tárgyai a jegyzőválasztások s a színházakban a délutáni előadások ügye. A napirend egyéb tárgyai:

A Magyar Lovaregyesület 100,000 korona költséggel a löversenyterén új, modern vasszerkezetű tribün építésére kér engedélyt s ezzel kapcsolatban a területhasználati szerződést módosítani kívánja. A tanács azt javasolja, hogy a közgyűlés ismerje el az egyesület szabad rendelkezési jogát az új tribünre ugy a szerződés felmondása, mint lejáratára. A régi tribünről a főváros 2000 korona kártérítés fejében lemond. Egyebekben marad a régi szerződés. A közoktatásügyi bizottság újjászervezése végett készült szabályzatot a tanács bemutatja a közgyűlésnek. Az új szabályzat célja az, hogy a tagok a felügyelők alá tartozó iskolákat rendszeresen ellenőrizzék. E szerint a városatyja bizottsági tagok számát 26-ról 30-ra, a tantestületi képviselők számát 4-ről 8-ra emeli. Érdekes újítás, hogy az óvónők, akik 38-an vannak, ezentúl maguk választják a képviselőjüket s viszont a tanítónők részére is biztosítja a cselekvő választói jogot. A módosítások többi része a szakfelügyeletre és iskolalátogatásokra vonatkozik.

— **A színházak délutáni előadása.** A színházigazgatók emlékiratot nyújtottak át Halmos János polgármesternek, kérve a tanácsot, hogy változtassa meg a délutáni előadásokat betöltő határozatát. A tanács ma délben rendkívüli ülésen tárgyalta a színházigazgatók kérelmét. Az elnök polgármester a kérelem kedvező megoldását ajánlotta, a többség határozottan ellene volt. El is határozták, hogy az igazgatók kérelmét nem veszik figyelembe, hanem ragaszkodnak a közgyűlés elé terjesztendő javaslatukhoz, amelyben kimondatni kérik, hogy a délutáni előadásokat haladéktalanul tiltsák be és a határozat csak birtokon kívül legyen megfélebbesítendő.

Érdekes elvi megállapodásra ad alkalmat a mai tanácsülés. Eddig ugyanis az a különös rend állott fenn, hogy a színházak egyik része a közgyűléstől vagy a tanácstól, másik része pedig a rendőrségtől kapott engedélyt a délutáni előadások tartására. Almády tanácsnok, a belügyminiszter egyik rendeletéből kiderítette, hogy a délutáni előadásokra csak a közgyűlés van feljogosítva engedélyt adni. A tanács és a rendőrség eunélfogva jogtalanul adott ilyen engedélyeket.

A színházak délutáni előadásai ügyében a rendőri sajtóiroda a következő nyilatkozatot adta ki:

A színházak délutáni előadásai ügyében az a lapok tévesen közölték azt, hogy a rendőrség azok megszüntetését kívánja. A főkapitány nem találta indokoltnak a délutáni előadások megszüntetését, mert a közbiztonságra nézve a délutáni előadásoknak semmiféle hátrányos befolyásuk nincs. Igaz ugyan, hogy a ma is érvényben levő 1882. évi 744 kgy. sz. fővárosi színházi szabályzat 36. szakasza a délutáni előadásokat betiltja, de maga a főváros

szegte meg ezt a szabályrendeletit tilalmat akkor, amikor a Népszínháznak a délutáni előadásokra engedélyt adott és minthogy annak a főváros által megadott az engedély, természetesen az igazság követelte, hogy a többi is megkapja azt. Ekkor a belügyminiszterium egy 1891. évi 46905. sz. rendeletében az engedély megadását ahhoz a feltételhez kötötte, hogy a délutáni előadásokon foglalkozó műszaki személyzet az esti előadásokon felváltassék. E kivánalmat azonban a rendőrség azért nem vette figyelembe, mert éppen a közbiztonságra nézve veszélyes a helyszíni viszonyokat és a feladatát külön nem ismerő ideiglenes személyzetre bízni a műszaki teendőket. Az, hogy a színház két rendű műszaki személyzetet tartson, nem kívánható egyrészt a nagy költség miatt, másrészt azért, mert semmi nehézség sem forog fenn a részben, hogy ugyanazon műszaki személyzet a délutáni és esti előadások alatt is jól el ne láthassa a teendőket. Közben jut neki elég pihenési idő is és végtére 8—10 órai napi munkát hetenként egyszer-kétszer mindenki képes jól elvégezni. Éppen ezért a főkapitány felterjesztést intéz a kormányhoz, hogy az 1891. évi kérdéses rendelkezés módosíttassék és egy műszaki személyzet tartása mellett is engedje meg a délutáni előadásokat.

— **A József- és Ferencváros a kormányfővel.** A József- és a Ferencváros köztörvényhatósági tagjai és polgárai nevében kedden délelőtt nagy küldöttség tiszteleggett Tisza István gróf miniszterelnök, belügyminiszternél és Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszternél, köszönetet mondva azért, hogy a kormány a fővárosi közgyűlésnek a Baross-utczát az Eskü-térrel összekötő villamos vasut létesítésére vonatkozó határozatát jóváhagyta. A küldöttséghez, amelyet Kanovics Béla Mór apát, józsefvárosi plébános vezetett, csatlakozott Berzevicsy Albert dr. vallás- és közoktatásügyi miniszter is. A küldöttség szónoka Kanovics Béla apátplébános, a fővárost továbbra is a kormány jóindulatába ajánlotta. Erre Tisza István gróf miniszterelnök ekkép válaszolt:

En ezt a nagyon fontos közérdekű ügyet, amely elsősorban a Józsefváros ügye, azonban általában a főváros többi kerületeit is érdekli, kötelességszerűleg és objektíve igyekeztem mérlegelni és mert azon meggyőződésben voltam, hogy annak teljesítése forgalmi szempontból lekérdhetetlen akadályba nem ütközik, igyekeztem minél előbb módját ejteni annak, hogy az meg is valósuljon. Ebben tehát ne méltóztassanak egyebet látni, mint azon egyszerűséggel párosult gondosságot, amelyet kötelességszerűleg és lellem sugallatát követve igyekezni fogok tanusítani mindannyiszor, valahányszor a főváros valamely fontos érdekéről van szó. (Élénk eljenzés.)

A küldöttség ezután a kereskedelemügyi miniszteriumban Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszternél tiszteleggett, aki Kanovics Mór apátplébános meglehangú köszönő nyilatkozatára így felelt:

Méltóztassanak meggyőződve lenni, hogy legnagyobb örömmel teljesítettem azt a kötelességet, hogy a Baross-utczai vágány ügyét, mely oly sokáig hevert elintézetlenül, végre igazságos és helyes megoldásra juttassam. (Éljenzés.) Legyenek meggyőződve, hogy a főváros érdekében fekvő minden ügyet a lehető legrövidebb idő alatt igyekszem elintézni. (Élénk eljenzés.)

A küldöttség tagjai ugy a miniszterelnök, mint a kereskedelemügyi miniszter válaszát megnyugvással fogadta.

— **Tanácsjegyzők jelölése.** A 45-ös választmány kedden délelőtt, Kléh István udvari tanácsos elnöklése mellett tartott ülésén megtette a jelölést a harminczöt tanácsjegyzői állásra s a közrendészeti bizottságban megüresedett egy tagsági helyre. A tanácsjegyzői állásokra 9—9 szavazatot, tehát az összes kerületekét kapták: Józsa Mihály, Márkus Imre, Bódy Tivadar, Kozáry László, Gergelyi Sándor, Földváry Antal, Festetich Géza gróf, Goreczky Zsigmond, Perger Ignác, Raisz Rezső, Szalay Sándor, Folkusházy Lajos, Antal Gyula, Szabóky Alajos, Emőd József, Dévény Gyula, Buzay Károly, Alkér Ernő, Iner Ernő, Seregi Zoltán, Kiss Ferencz, Csomay Gáspár, Csaplovich Pál, Lahoczinszky Árpád, Pettykó Antal, Rupp László, László Iván, Buzáth János. 8—8 szavazatot kaptak: Komáromy Ignác, Kállai Jenő, Déri Ferencz. 7 szavazatot kaptak: Ivánszky Imre. 6 szavazatot: Ágotha László.

4—4 szavazatot: Szily József, Hauer Ferencz, Sántha Dénes. Minthogy 35 tanácsjegyzőre szavaznak, a 4—4 szavazatot kapottak között kettőre újból szavaztak s ekkor a szótöbbséget Szily József és Hauer Ferencz nyerték meg.

Komlódy Gyula volt tanácsjegyző csak három kerület szavazatát kapta, ugyancsak 3—3 szavazatot nyertek: Wigh János és Wippler Emil fogalmazók és Márkus Jenő fogalmazó kettőt. A választás a szerdai közgyűlésen lesz.

A kerületek jelölése szerint tehát a régi tanácsjegyzők sorából Komlódy Gyula bukik ki. Az ő helyére, valamint a tanácsnokká megválasztott Melly Béla helyére tanácsjegyzőül bejutnak a fogalmazói karból: Déri Ferencz és Hauer Ferencz.

VIDÉKI KÖZÜGYEK.

× **Nyitra megye közgyűlése.** Nyitráról táviratozzák: Nyitra megye köztörvényhatósága ma tartott rendkívüli közgyűlést Thuróczy Vilmos főispán elnöklése alatt. A főispán napirend előtt megható beszédben fejezte ki részvétét az uralkodó családnak Klotild Rajneria főhercegnő elhunytá alkalmából és a köztörvényhatóság elhatározta, hogy részvétét jegyzőkönyvileg örökíti meg. A napirend első pontjával Kostyál Miklós dr. vármegyei főjegyző felolvasta az állandó választmány javaslatát, mely szerint Tisza István grótot a kormány megalkotása alkalmából örömmel üdvözlök. A néppárt nevében Francisci Lajos dr. teológiai tanár ellenindítványt nyújtott be, mely ellen a köztörvényhatósági tagok zajosan tiltakoztak. A közgyűlés szótöbbséggel elfogadta Kostyál Miklós dr. által előterjesztett indítványt.

× **A városi tisztviselők szabadsága.** A városi tisztviselőket érdeklő ügyben döntött most a belügyminiszter. Arad város közgyűlése határozatot hozott, amelyben a tisztviselők szabadságra bocsátásának jogát átruházta a polgármesterre. Főlebbezés következtében a belügyminiszter elé került ez az ügy, aki a közgyűlés határozatát megsemmisítette. A megsemmisítő határozatban a miniszter nem kifogásolja, hogy a város főtisztviselőinek hatheti, a segédtisztviselőknek négyheti szabadsághoz joguk legyen, sőt kívánatosnak tartja ezt; éppen ezért utasítja a város törvényhatóságát, hogy alkosson új szabályrendeletet e tárgyról, még pedig úgy, hogy az a város hatósági szervezetebe illeszthető és illesztendő legyen.

× **A verseczi állami tisztviselők gyűlése.** Az Allami Tisztviselők Országos Egyesületének verseczi köre 1904. év január hó 31-én, vasárnap délután 4 órakor a verseczi posta- és távirat hivatal főnöki helyiségeiben rendes évi közgyűlést tart, melyre a tagok ezennel meghívotnak. Tárgysorozat: 1. Titkár jelentése a kör 1903. évi működéséről. 2. Pénztárnok jelentése. 3. Az 1904. évi költségvetés megállapítása. 4. A tisztikar és 8 választmányi tag választása. 5. Indítványok. Jegyzet: Csak azon indítványok tárgyalhatók, melyek 8 nappal a közgyűlést megelőzőleg a választmányhoz beadattak. Versecz, 1904. január hó 18-án. Irányi, elnök.

× **Az aradi községi bíróválasztás.** Aradon Zubor Andor megfélebbeszté Bedő Árpád dr.-nak községi bíróvá történt megválasztását. Felebbezésének kettős oka volt. Szabálytalannak mondta a választást, mert Sztójka Józsefet is jelölték, kinnek pedig nem volt jogi minősítése. Sztójkát nem választották meg, de — mert reá is szavaztak — a szavazatok aránya másképpen oszlott meg, mint különben történt volna. A felebbezés másik oka az volt, hogy Múlek Lajos dr., az egyik szavazatszedő bizottság elnöke több szavazatot jogtalanul kizárt a szavazásból.

A TÖRVÉNY ELŐTT.

— **Köburg Lujza levelei.** A bécsi kerületi járásbíró előtt — mint ezt egy távirat hírül hozza — ma folytatták annak a pörnek a tárgyalását, amelyet Mattasich Géza volt főhadnagy indított Köburg Lujza hercegnő leveleinek kiadása érdekében. Mattasich a multkorai tárgyaláson egy harmadik doboz levelet is reklámolt és Barber dr. időközben keresztütkutatta értük a padlását s a leveleket megtalálta és nyomban átadta Mattasichnak. A mai tárgyaláson Feistmantel lovag, a hercegnő gondnoka is megjelent. Az első tanu Koschko Mihály. A bíró azt kérdezi tőle, hogy a dobozokban csakugyan a hercegnő levelei voltak-e?

— Régebbi szerelmek levelei is lehetnek bennük, — feleli a tanu nagy derűtség közben.

Bachrach dr. kormánytanácsos, arra való tekintettel, hogy más levél is van a dobozokban, azt indítványozza, hogy nyissák fel a dobozokat, válogassák ki a leveleket s a hercegnő leveleinek kiadását tagadják meg, a többiek pedig szolgáltatás ki a főhadnagyoknak. Bachrach kijelenti, hogy a maga részéről a levelek kiválogatásánál nem akar jelen lenni.

Stimmer dr. ellenzi az indítványt, mert szerinte senkinek sincs joga ahhoz, hogy a leveleket elolvassa, hiszen még házasságtörési esetekben is tisztelhetlen tartják a levéltitok szentségét s csak büntény esetén nem veszik tekintetbe.

Bachrach dr. ragaszkodik indítványához. Utal arra a körülményre, hogy előzetesen jelezték egy „Két udvar intimitásai“ című röpirat megjelenését és aggodalmi vannak arra nézve, hogy Mattasich nem fogja betartani Stimmer dr.-nak azt az ígéretét, hogy a levelekkel nem történik semmi visszaélés.

A bíró Bachrach indítványát elutasítja, mert indokai nem felelnek meg a polgári perrendtartás szabályainak.

Stimmer dr. néhány utolsó szavában újra kifejti ismeretes álláspontját.

Most a bíró kihirdeti az ítéletet, amely szerint Bachrach dr. köteles a leveleket Mattasichnak kiszolgáltatni.

— Rágalmazó szerkesztői üzenetek. Elkéseredett harcot folytat évek óta egymással Seher Alexandrovits Miklós nevű Oroszországból bevándorolt ember és Gábel Gyula fővárosi tanító. Szóval, röpiratokban, hírlapi cikkekben a sértegetések egész halmazával illeték egymást s ügyüket tisztázás végett rendszeren a bíróságok elé vitték. Alig volt hét-két-három év óta, hogy a büntető bíróságok előtt ne szerepeltek volna váltakozó szerepekben. Ma Seher Alexandrovits Miklós volt a panaszos abban a sajtópörben, amelyet azért indított Gábel ellen, mert ez az „Ungarische Wochenschrift“ című lap szerkesztői üzenetében „Avis“ felirattal egy közleményt tett közzé, amelyben a következőket írta felőle:

— Egy hírhedt individuum Seher Miklós Oroszországból kiűzött hitehagyott, kiről bírósági ügyiratokkal bebizonyított, hogy gyanus multja van.

De sajtópörbe fogta Gábelt még egy másik szerkesztői üzenet miatt is, amelyben gyanus multu embernek nevezte Seher-t. A budapesti büntető-törvényszék sajtótől tanácsa Agoraszó bíró elnöklete alatt ma Gábel Gyulát a két szerkesztői üzenetben a rágalmazás vétségében mondta ki bűnösnek és 160 korona pénzbüntetésre ítélte.

— Izgatással vádolt nemzetiségi képviselő. Nyitra ma folytatták a főtárgyalást a nemzetiségi izgatással vádolt Veszolovszky képviselő bűnpörében Fajnor István védőbeszédében fejtegette, hogy az ország egyik osztlányát vagy nemzetiségét sem szabad szabadságától megfosztani, hogy az ország jóléte a lakosok jólététől függ. Beszéde további folyamán felemlítette, hogy a szeniczi kerület képviselője egy ízben Apponyi Albert gróf volt, ki nemzetiségi törvény végrehajtásának sürgetését ígerte meg annak idején. Védő ezután elítélte a panszlavizmust és egyben kijelentette, hogy a hazafias két főrekrvéseket panszlavizmussal vádolni nem okos és nem észszerű. Az ügyész délután válaszolt. Az ítélet meghozatalát szerdán estére várják.

— A pestvidéki esküdtbírák kisorsolása. A pestvidéki törvényszéken ma sorsolták ki a februári esküdtbírákat.

Rendes esküdtbíráknak kisorsoltattak: Jankó Alajos földbírtokos, Bugyi, Vörösmarty István takarékpénztári igazgató, Alsó-Dabas, Cséhy Gyula szobrász, Újpest, Gál Elek dr. ügyvéd, Aszód, Zemplényi László gazdatiszt, Bia, Szikszay Gusztáv gyógyszerész, Erzsébetfalva, Bándi Balázs ny. ezredes, Törökbalint, Fülöp Pál bérlo, Soroksár, Kubinyi Lajos földbírtokos, Tápiószentmárton, Szekers István kereskedő, Vác, Grünstein Jakab fakereskedő, Vác, Schaeffer Ágost földbírtokos, Szentendre, Farkas László földbírtokos, Ocsa, Adamisz Lajos ügyvéd, Újpest, Tóth Ödön intéző, Tápió-Szees, Nárkány László gyógyszerész, Aszód, Potyondi Béla földbírtokos Tápió-Bicske, Baráth János takarékpénztári ellenőr, Vác, Tóth János káptalani hivatalnok, Vác, Schmal Lajos nyug. főlevéltárnok Rákospalota.

Székelyi Dezso városi aljegyző, Szent-Endre, Bátor György mérnök Szentendre, Chriasztehi Béla intéző Tápió-Súly, Szabó István magánzó Nagy-Tétény, Buzsala Gyula bérlo, Tiney, Gouth Kálmán számtartó, Ráczeke, Kovács Béla főerdész, Gödöllő, Hajdu Béla dr. ügyvéd, Nagykáta, Ivánka Béla nyugalmazott fogalmazó Maglód. Pótesküdtiek lettek: Krasznásky Henrik mérnök, Ráczeke, Hagenmacher Henrik sörgyáros, Budafok, Petrik Antal intéző Piliscsaba, Waisz Samu gyárvezető, Vác, Kovács István bérlo, Vác, Pörge Gergely akadémiai festő, Rákospalota, Henhsér József könyvelő, Vác, Lukács Gábor ügyvéd, Nagykáta, Fazekas Béla bérlo, Soroksár és Morva Kálmán mérnök Zsámbék.

A februári esküdtbírói ülészek február 22-én kezdődik s egyelőre csak két ügy van tárgyalásra kitűzve február 22. és 24-ikére.

— Az „Aranykéz“ bajai. Mayer György, a régi posta-utcai „Aranykéz“-szálló bérloje derűborura fogadott fel óvadékos alkalmazottakat, kiktől néhány száz koronányi megtakarított pénzüket átvette s saját céljaira felhasználta. Ily módon tizenhatsz szegény embert csapott be, akiknek, amikor fizetésre került a sor, nem tudta óvadékkukat visszafizetni. A budapesti büntető-törvényszék család bűntetésben mondotta ki bűnösnek Mayer-t s ezért hat hónapi börtönrre ítélte. A királyi tábla Ráth Zsigmond bíró előadása alapján ma tárgyalta Mayer György pörét s folmentette, mert a panaszosok nem tudták bizonyítani, hogy a Mayernek átadott pénz csakugyan óvadék volt-e, avagy, amint a vádlott állítja, kölcsönpénz.

— Az árvaszék ellensége. Pazarlása miatt gondnokság alá helyezte az eperjesi törvényszék Bertóthy Béláné síroki, sárosmegyei földes-asszonyt, aki ez időtől fogva örökös hadilábon állott az árvaszékkel, különösen pedig az elnökével, Máriaassy Béla dr.-ral. Először is szövetkezett egy pörlekedő mániában szenvedő sógorával s vele gyártotta beadványait. Mivel pedig legfőképpen azért haragudott, hogy a vagyonával nem rendelkezhetik szabaddon, minden beadvány szemenszedett gorombaságok gyűjteménye volt. Szemére vetette az árvaszéki elnöknek, hogy azért adhatja ki az ő földjeit olcsó áron haszonbérbe, hogy mentül előbb kiszarolják a termőképességüket és potom áron kerüljenek dobra. Együttal kijelentette, hogy ezentul is azzal az ural fogja iratni beadványait, akivel eddig iratta, akinek különben több esze van, mint az egész „stupidus“ árvaszéknek, amelynek az elnöke nem fülekről, hanem fülekkel került Sárosba. A többi, feltűzatra rugó beadványban is formás bokrétát kötött, a válogatott gorombaságokból, minők: Barnum czirkuszából megszökött viziló, aki agylágyulásban és körömfájásban szenved. Majd azzal fenyegetőzött, hogy az árvaszékkel folytatott levelezését sajtó alá rendezi, hogy akadjon majd egy második Nyuli Mihály, aki nem fogja a golyót sajnálni tőle. Az eperjesi törvényszék előtt, amely a tékozló asszonyt többrendbeli nyilvános rágalmazás és becsületsértés miatt vád alá helyezte, nem folyt le a tárgyalás valami simán. A vádlott asszony ismételt idézésre sem jelent meg. Betegnek tetette magát s ugy kellett csendőrkkel előállítani. De hasztalan faggatták, megtagadott minden feleletet. Csak annyit mondott, hogy majd megissza ennek a törvényszék a levét, mert felmegye a királyig. A bíróság három hónapi fogházra és kétszázhatvan korona pénzbüntetésre ítélte a konok perlekedőt, akinek büntetését a kassai tábla egy hónapra szállította le. A kuria ma Kelemen Mór elnökével, Baumgarten Izidor helyettes koronagyűvész indítványára elutasította a vádlott semmisségi panaszát.

— Hamis esküért elítélt öreg asszony. Töppörödött öregasszonyt vezetett a börtönör a bírák elé. Alig volt jártányi ereje, amugy is kicsi alakja öszzeroppant, ősz haja kuszáltan lógott a homlokára az óska fekete kendő alól, melyet valamelyik börtönlakó könyörületese keze borított a fejére. Özevgy Schwaner Ignáczné, amikor megállt a bírái előtt, alig tudta elismerni azt a pár szót, amit feleletül kellett mondania Puskaru elnök kérdéseire. De mégis elmondta, hogy valaha jobb napokat látott, de mióta a halál elszedte tőle az urát, gyermekeit, az emberek könyörületességéből élt szegényesen, nagy nyomorúságban. Egyszer aztán akadt valaki, aki 40 forintot kölcsönzött neki váltóra, de ő sohasem írta alá a váltót s erre esküdtött meg, amikor a váltót beperelték ellene. Utóbb aztán kiderült, hogy a váltót ugyan nem írta alá, de tanuk előtt adott megbízást másnak, mert őt betőt vetni senki sem tanította, hogy írja alá a nevé a váltóra. Ezért került hamis eskü miatt a bíróság elé, mely az enyhítő körülményekre való tekintettel nyhe büntetéssel egy hónapi fogházra büntette.

— Elzálogosított pénzszekrények. Az első osztrák-magyar ellenőrző pénztárgyár részvénytársaság megbizta Grünhut Izidort a vezérképviselével s átadott neki hat darab mintapénzszekrényt öszszesen 7200 korona értékben. A megegyezés szerint Grünhut köteles volt a hetenkint kijáró 120 korona jutalék előleg ellenében üzleteket csinálni a részvénytársaság javára. Mikor azonban látta, hogy a részvénytársaság ezt a jutalék előleget nem küldi meg neki, a hat pénzszekrényt elzálogosította 2200

koronáért, egy pénzszekrényt pedig két vevőnek is eladott és mindegyikét külön felvette az 1200 korona vételárát. Mikor a részvénytársaság a mintaszekrényeknek e sorsáról értesült, feljelentést tett Grünhut ellen sikkasztás büntetőért. A mai Puscaru bíró elnöklete mellett megtartott főtárgyaláson Grünhut Izidor előadta, hogy ő a részvénytársaságot a hátralékos előlegért beperelte, de ezt a pört alaki okból elvesztette. Közte és a feljelentő részvénytársaság között különben elszámolási viszony forgott fenn. A törvényszék ezek után felmentő ítéletet hozott.

A hivatalos lapból.

× Anyakönyvvezetői kinevezés. A belügy-minisztérium vezetésével megbizott m. kir. miniszterelnök Heves vármegyében az apci anyakönyvi kerületben Liszky Lajos községi jegyzőt anyakönyvvezetővé nevezte ki.

* Kinevezések. A király Lehrmann Viktor aradi ügyész alügyészt és Heller Mór dr. aradi járásbírói albirót az aradi törvényszékhez bírákká, Piacsek Győző budapesti büntető törvényszéki jegyzőt a budapesti büntető törvényszékhez és Radich Gyula dr. budapesti büntető törvényszéki jegyzőt a budapesti büntető járásbíróshoz albirákká kinevezte. A m. kir. pénzügy-miniszter Kiss Géza pénzügyi számgyakornokot a szolnoki m. kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvédséghoz pénzügyi számtisztte, Pavlovics György budapesti vidéki segélydíjas pénzügyi számgyakornokot a budapesti vidéki m. kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvédség esztergomi kirendeltséghez pénzügyi számtisztte és Skrivane Gyula bakonymagyarzentkényi segélydíjas pénzügyi számgyakornokká, — a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Vogel Károly okleveles tanítót a békásmegyéri állami elemi népiskolához rendes tanítótá, Moravicz Lajos okleveles tanítót a tápió-bicskei állami elemi népiskolához rendes tanítótá, Faragó Sándor okleveles tanítót állami elemi iskolai rendes tanítótá, — a m. kir. földmívelésügyi miniszter berencei Kovács Béla okleveles mérnököt a m. kir. gazdasági műszaki hivatal tisztii személyzetének létszámába segédmérnökke, — az eszéki kir. pénzügyigazgatóság Bauer István végzett gimnázistát díjtalan adógyakornokká ideiglenes minőségben az eszéki kir. adóhivatalhoz, — a kassai m. kir. javító-intézet igazgatója a vezetése alatt álló intézethez Nehr János kassai lakos műszóvó-iparost, egyelőre ideiglenes minőségben, munkavezető-felügyelővé alkalmazta. — A király Weeber Gyula nagylondai járásbíróján a magyarországi járásbíróshoz és Schermann István dr. budapesti büntető törvényszéki bíróján a budapesti kereskedelmi és váltótörvényszékhez saját kérelmekre leendő áthelyezését megengedte.

IPAR ÉS KERESKEDELEM.

Munkáskérdések. A budapesti ipari munkásokérvetítő intézet választmányának legutóbbi ülésén bejelentették, hogy az intézetnél az elmúlt 1903. évben 38506-ra emelkedett a munkás elhelyezések száma s ezen eredmény 4074 elhelyezéssel mulja felül az előző évi eredményt. Tudomásul vették továbbá, hogy a kereskedelmi miniszter a választmány által a vidéken létesítendő munkaközvetítő intézetek ügykezelési szabályzatán kívánt módosításokat jóvá hagyta; a budapesti intézet ügykezelési szabályzatának 22-ik szakaszát pedig, szintén a választmány javaslatára, oda módosította, hogy az intézet sztrájk és munkakizárás esetén az ezek által érintett munkaadóknak nem közvetít.

Ezek után tárgyalás alá került a szakszervezeti titkárság című munkás szervezet képviselteségi jogosultságának kérdése. A választmányban ugyanis két szervezeti képviselő a fővárosi szervezett munkások szakegyesületeit. A szakszervezeti tanács és a szakszervezeti titkárság. Az előbbi hat taggal, a másik pedig kettővel. A titkárság, melyhez főleg a vidéki mezőgazdasági munkások egyesületei tartoznak, annak idején azért kapta meg a képviselteségi jogosultságot, mert akkor még két nagyon népes szakegyesület is a titkárság kötelekébe tartozott. De ezek onnan a legutóbbi időben kiváltak és így most már a titkárságnak állítólag igen csekély összekötötése van a fővárosi iparos munkás szakegyesületekkel, sőt rendszeres egyesületi működést se fejt ki. Ezen állítások megvizsgálása és az igazság kiderítése végett a választmány Micsch Endre indítványára egy ad hoc bizottságot küldött ki, hogy a vizsgálat eredményéhez képest javaslatot tessen a választmány a miniszternek a titkárság képviselteségi jogosultságának további fentartása, esetleg annak megvonása iránt kérészt intézzen. Végül Grossmann Miksa választmányi tag indítványára nagyon heves vita után 18 szavazattal 14 ellen elhatározta a bizottság, hogy a budapesti és a vidéki munkás közvetítő intézetek szervezeti szabályzatába vétessék fel az a rendelkezés, hogy az olyan iparágakban, amelyek egy megállapított munkabér minimum, illetve árszabály fennállását igazolják, ne közvetítsenek az intézetek munkást az olyan munkaadóknak, akik a megállapított bérmini-

numot a közvetítendő munkás részére megadni nem akarják. Ezzel kapcsolatban Grossmann Miksa indítványának 2.ik részét: mely szerint a választmány az önkormányzat és az autonóm közhatalóságokhoz azon kéréssel forduljon, hogy azok a saját üzemekben, valamint az árlejítés utján kiadandó munkálataknál a fennálló testületi bérminimumokat, illetve munkabér-ársabályokat kössék ki, a többi szakmákra vonatkozólag pedig a munkaadók és munkások meghallgatásával bérminimumot, illetve munkabér-ársabályzatot állapítson meg, tárgyalják ugyan, de el nem fogadták, mivel annak tárgyalására a választmány magát illetékesnek nem tartotta, hanem azt határozta, hogy a felvetett indítványra, mint kiválóan fontos kérdésre a kereskedelmi miniszter figyelmét felhívják.

A Cunard-társaság Ausztriában. A Cunard Line Hajózási Társaság, mint Bécsből telefonálják, Ausztriában is engedélyt kapott a kivándorlás lebonyolítására. A társaság hajói *Triesztből* fognak indulni és a felügyeletet, épp úgy, mint nálunk, kormánybiztosok látják el. A társaság az osztrák kormánytól biztosíték gyanánt 100.000 koronát tett le.

A Soroksári takarékpénztár r. t. múlt évi mérlege a következő eredményt mutatja: részvénytőke 200.000, tartalékok 115.000, takarékbetétek 804.169, tiszta nyerség 34.861 korona.

MEZŐGAZDASÁG.

A legmagasabb pamutár. Liverpoolból jelentő tudósítónk, hogy az ottani pamutbörzén ma egy emberöltő óta a legmagasabb árat fizették a pamutért. Ennek legjelentősebb oka az, hogy a spekulációnális tröszt jóformán az egész készletet a zsebében tartja és úgy szabja meg az árakat, amint neki tetszik. A spekulánsok kész árúját két-három millió bálra becsülik. Illetékes körökben azt hiszik, hogy csakis a pamutgyárak üzemredukciója révén lehet a további áremelkedésnek útját állani. A mai ár 8.30 pence volt, melyhez hasonló magasságot az amerikai beháború óta nem ért el a pamut ára.

Sertés konzumvásár. (A székesfehérvári sertésvásár és közvágóhid intézése.) Főhajtás összege 80 drb sertés, 22 drb süldő. Előző napi eladatlal maradvány 791 drb sertés, összesen 861 drb sertés, 22 drb süldő. Eladott 794 drb sertés, 11 drb süldő. Eladatlal maradvány 81 drb sertés, 11 drb süldő. A vásár irányzata élénk. Az árak változatlanok. Következő árak jegyzetelték: Zsirtsertés: Öreg I. rendű 350 kgon felül 98—100 fillérig, II. rendű 280—350 kgon 96—98 fillérig, fiatal nehéz 300 kgon felül 99—102 fillérig, fiatal közép 220—300 kgon 95—101 fillérig, fiatal könnyű 220 kgon 88—94 fillérig, süldő 80 fillérig. Árak minden levonás nélkül klgrkint elősúlyban értendők.

Budapesti borjувásár. Felhajtott 192 darab élő borju, 13 drb leölt borju. Árjegyzések: Elsőrendű élő borjúkért 92—102 fill., kiv. 104 fill. Másórendű élő borjúkért 84—91 fill. Leölt borjúk 96—110 fill. (Levonás nélkül.) Az irányzat élénk volt, az árak szilárdak maradtak.

Bécsi sertésvásár. A st.-marxi központi vásárcsarnokban ma megtartott sertésvásárra bejelentettek 9552 drbot, ebből vásár elején felhajtottak 5380 darab fiatal sertést és 599 drb magyar hizott sertést és 1910 darab nehéz sertést. Jegyzések: klgrkint élő sulyban (a fogyasztási adó nem számítva). Elsőrendű sertés 110—112 fillér, kiv. 114 fillér, középminőségű 104—108 fillér, könnyű sertés 96—102 fillér, fiatal sertés 72—88 fillér, süldő 68—84 fillér.

Kőbányai sertésvásár. A hizott sertés üzletirányzata élénk. Jegyzetek: Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronkint 400 klgron felül 115—116, fiatal nehéz (páronkint 400 klgron felül) 115—116, fiatal nehéz (páronkint 251—320 klgr.) 120—121. Könnyű (páronkint 250 klgrig) 120—121 fillérig. A többi árak maradtak. Az elszállítás 495 darabban multa felül a felhajtott állatok számát.

A központi vásárcsarnok árai.

(AMagyar r Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkeze jelentése.) A piac forgalma a múlt hét vége felé némileg elénkült; általában azonban a nagyobb kereslet nem idézett elő lényeges árváltozást. Csak az eddig elhanyagolt vereshagymában vált a szükséglet hirtelen oly parancsolóvá, hogy szép hagymáért ma szívesen fizetnek 9 koronát. Fokhagymára még mindig nincs vevő. Marhahús, levágott sertés, borju és bárány, ugyszintén a füstölt áruk változatlan jegyzések mellett kerülnek eladásra. — Nyulban a hozatalok emelkedtek, az ár azonban, tekintettel az idény közeli végére, megmaradt az eddigi nívón. — Az utóbbi napokban a főző vaj még nagyobb mennyiségben került felküldésre az eddiginél és lényegesebb áremelkedések nélkül az eladás csak vonatottan eszközölhető; általában azonban az ár nem marad a januárban rendszerint elérhető árk fölé. — A tojáspiacra a gyéresebb hozatalok a fokozódó kereslet folytán meglehetősen drágulás észlelhető, melyet azonban alig tekinthetünk hosszú életűnek.

Máj árak: Füstölt: marhahús 112—120, helybéli borjúból 110—130, vidéki borjúból 99—110, sertésbőr 112—120, szalonna, friss 130—140, szalonna, sózott 120—128, szalonna, füstölt 130—136, szalonna, olvasztani való 136—140, hajt 140—144, sertészsír 136—140 korona. Bárány párja 12—28 K, füstölt hús

(vidéki) kgja 1.00—1.80, hazai sonka 1.00—2, szalámi 3—3.20 korona.

Vad: nyul drbja 2.40, fácán 2.50—3.20, szalonna 2—2.30 K drbkint, fenyvesmadár 20 fillér, vadsertés kgja 80 fillér.

Baromifélék: élő tyúk 2—3, rántani való csirke 2.20—2.80, sütni való csirke 1.50—3, kacsa, hizott 4—6, lud, hizott 12—16, pulyka, hizott 10—12 K páronkint. Vágott hizott liba 1.20—1.26, vágott hizott kappan, kacsa és pulyka 1.20—1.50 K kgként.

Teavaj: (centrifugál) 1.90—2.10, főzővaj 1.40—1.60 K kgként. Tehentúró kgja 10—20 fillér.

Zöldsejtelék: Burgonya (vaggonáru) sárga 400—480, rózsá I. 350—400, kifli 1000—1200 K 100 mmk. Hagyma 50 kgos zsákokban zsákkal együtt 9 K mmk. Válogatott, féregmentes, tyuktojásnál nem kisebb fehér burgonya (magyar, kínai, imperial, hópehely) feladó állomáson átvételre kerestetik.

Gyümölcsfélék: Alma, válogatott, elsőrendű áru (aranyparmen, ranett, Jonathan, Törökbalint stb.) 50—70, másórendű alma 24—30 K mmkint.

Méz: pergetett akác —.90—1, hárs —.80—1 K kgkint. Gyümölcslé 2, száritott gomba 2.40—4 K kgkint. Mák (kék) kgja 50—60 fillér. Sajtok: Romadour 25—50 dekás téglákban 50—60 fillér, grói 1—1.20, juhsajt —.80—1 K kgkint.

Tojás: békai 86—90, erdélyi apróbb áru 82—85 K ladáknint. (1440 drb.)

TŐZSDÉK.

A budapesti gabonátözsde.

— Január 26. —

I. Határidőüzlet.

Az amerikai tőzsdéken és nevezetesen a csikágóin vad játékot üznek az utóbbi napok óta. A tegnapi csikágói tőzsdén azt híresztelték, hogy a vetések rosszul telnek, amire roppant sürgős kereslet támadt és ennek folytán egyszerre 3 centtel szökött fel a buza árfolyama. Armour, az ottani nagy spekuláns ezt az emelkedést nagy mennyiségű eladásokra használta föl, és amikor a többiek ezt észrevették, szintén tömegesen kinalgatták a kötéseket. Ez a hajza pedig azt eredményezte, hogy a buza árának az imént 3 centtel emelkedett árfolyama rögtön 7 centnyi veszteséget szenvedett. A dolog azonban nem maradt ennyiben, mert ekkor Armour megint közbelépett, erősen vásárolni kezdett, mire aztán megint fölfelé ment a buza árfolyama, amely végre is majdnem ugyanazon a szinten maradt mint ahogy reggel indult, a forgalom azonban óriási arányokat öltött és 7 millió bushelt tett ki.

Nálunk ezek az események éppenséggel semmi hatást sem keltettek. Itt tovább csöndes az irányzat és igen szűk keretben mozog a forgalom, az árfolyamok pedig alig változnak. Ma reggel kedvtelen hangulattal indult meg az üzlet, a forgalom folyamán pedig nyugodt volt az irányzat.

Az áprilisi buza egy fillérrel a tegnapi zárlaton alul, 7.85 koronán indult, előbb 7.83-ig ment vissza, később 7.86-ra javult és zárlatkor 7.84 koronán maradt.

Az októberi buza 7.66 koronás kezdő árfolyama lassan 7.64-ig esökkent és 7.65 koronán zárult.

Az áprilisi rozs 6.60-ról előbb 6.61-re javult, aztán 6.59-re gyöngült és így is zárult.

Az áprilisi zab 5.49 és 5.50 között, a májusi tengeri 5.29 és 5.30 között változtatta az árfolyamát, zárlatkor pedig az előbbi czikk 5.49, az utóbbi 5.30 koronán maradt.

A tegnapi esti zárlatához viszonyítva, végeredményképen az áprilisi buza 2 fillérrel, az októberi buza 1 fillérrel gyöngült, az áprilisi rozs, az áprilisi zab és a májusi tengeri változatlan maradt.

A külföldi tőzsdék közül Berlin változatlan, Liverpool ¼ pennyvel, London ½ shillinggel alacsonyabb, Páris 10 szantimmal magasabb jegyzéseket küldött.

II. Készárúüzlet.

A készárúüzletben ma is kedvtelen volt a hangulat. Gyöngye kínálattal szemben, a malomok nagyon tartózkodók voltak és így csak nagynehezen kezdődött meg az üzlet. A forgalom természetesen igen szűk keretben mozogott, mindössze alig 5000 q buza kelt el, változatlan, itt-ott néhány fillérrel olcsóbb áron. — A legmagasabb eladási ár 8.25 korona volt 79.5 kilós tiszavidéki buzáért, a legalacsonyabb pedig 7.95 korona, 77 kilós fejemegyei buzáért.

Egyéb gabonaneműek közül forgalomba került: 1400 q rozs 6.32—6.42½ koronás ára-

kon, 2400 q árpa 5.40—5.75 koronás áron és 100 q lóhere 59 koronás áron.

A statisztikai hivatal kimutatása szerint az utolsó 24 óra alatt 3693 q buza érkezett Budapestre, 12,794 q liszt és 2217 q korpa szállított el innen.

Eladott:

Buza.
Tiszavidéki: 100 q. 79 és fél k: 8.25 K., 100 q. 80 k. 8.20 K., 100 q. 80 k. 8.17 és fél K., 100 q. 79.3 k. 8.20 K., 200 q. 79 k. 8.20 K., 100 q. 79 k. 8.17 és fél K., mind három hónapra.

Fejemegyei: 190 q. 77 k. 8.00 K., 180 q. 77 k. 7.95 K., 600 q. 78 k. 7.95 K., mind három hónapra.

Pestmegyei: 100 q. 79.8 k. 8.12 és fél K., 100 q. 80 k. 8.17 és fél K., 300 q. 79.3 k. 8.17 és fél K., 200 q. 79 k. 8.20 K., 150 q. 78 k. 8.05 K., 450 q. 77.7 k. 8.10 K., 200 q. 76 és fél k. 8.02 és fél K., Budára.

Szent-Tamási: 2800 q. 78.5 k. 8.20 K., mind három hónapra.

Rozs: 600 q. 6.42 és fél K., 400 q. 6.38 K., 400 q. 6.32 K., mind készpénzfizetés, paritás.

Árpa: 100 q. 5.75 K., készpénzfizetés, paritás, tavaszi szállításra, 1000 q. 5.05 K., három hónapra, tavaszi szállításra, 1300 q. 5.60 K., készpénzfizetés.

Luczerna: 30 q. 60.00 K., készpénzfizetés.
Tegnap délután eladott: Tiszavidéki: 400 q. 80 k. 8.30 K., Budára,

(Az árak 50 kilogrammonként és korona értékben értendők.)

A délelőtti határidőüzletben kedvtelen volt a hangulat.

Kötöttek: Buza áprilisra 7.85—7.83,—7.84 — — — — —
— zárlatkor 7.84—7.85 — — kor. Buza októberre —7.66—7.65—7.64 — — k. zárlatkor 7.64—7.65 kor. Rozs áprilisra 6.60—6.61—6.59 — — — — — kor. zárlatkor 6.60—6.61—6.59 — — — — —
— kor. Zárlatkor 6.59—6.58 — — — — —
— kor. Tengeri májusra 5.29—5.30 — — — — —
— kor. Zárlatkor 5.30—5.31 kor. Zab áprilisra 5.49—5.50—5.49 — — — — —
— kor. Zárlatkor 5.49—5.50 koronán. Zab októberre — — — — — kor. zárlatkor — — — — —

A délutáni határidőüzletben barátságos volt a hangulat.

Kötöttek: Buza áprilisra —7.85—7.86—7.84 — — — — —
— zárlatkor 7.84—7.85 kor. — Buza októberre 7.65—7.66 7.65 — — — — — kor. Zárlatkor 7.65—7.66 kor. — Rozs áprilisra 6.59—6.60—6.59 zárlatkor 6.59—6.60 kor. — Rozs októberre — — — — — koronán zárlatkor — — — — —
— Tengeri májusra —5.30— — — — —
— kor. zárlatkor 5.30—5.31 koronán. Zab áprilisra 5.49 — — — — —
— — kor. zárlatkor 5.49—5.50 koronán.

A budapesti értéktőzsde.

A kül- és helypolitikai helyzet kedvezőtlen megítélése további árnyaltást idézett elő. A forgalom azonban mindvégig szűk keretek között mozgott, mert a spekuláció teljes tartózkodást tanúsított és az arbitázs sem fejtett ki tevékenységet. Az üzlet folyamán anélkül, hogy a forgalom meglehetősen volna, mérsékelten javultak az árfolyamok helyi visszavásárlások következtében. Közúti vaspálya részvényekben kínálat fejlődött s árfolyamuk gyöngült. Nevezetesebb árváltozás azonban nem volt. A magyar koronajáradék el volt hanyagolva, az ultimó-ellátás gyors elintézését nyert.

A helyi értékek piacán Pesti magyar kereskedelmi bank, Ganz-gyári, Magyar villamossági és Belvárosi takarékpénztári részvényekben volt kereslet. E részvények árfolyama megszilárdult.

Az utótőzsde irányzata változatlan.

Zárlatkor maradt: Osztrák hitelrészvény 674.— Magyar hitelrészv. 768.— Osztrák-magyar államvasut részv. 672.— Városi villamos vasut részvény 328.50— Jelszlogbank részvény — Leszámítoló bank 463.— Rimamurányi vasmű 483.— közúti vasut 588.50 koronán.

Ultimó ellátás az értéktőzsdén. A ma végbe ment ultimó prolongáció gyors és sima elintézését nyert. *Február végéig* a következő díjtételeket fizették: Osztrák hitelrészvényekért 0.60—1.10 K, Államvasut 7½ fillértől 60 fillérig, Magyar koronajáradék 6 fillér deport és simán. *Február közepéig:* Magyar hitelbank részvényekért 0.37½—0.67½ K, Jelszlogbank 0.30—0.52½ K, Leszámítolóbank 7 fillér deport és 12 fillér report, Rimamurányi vasmű 0.32½—0.52½ K, Közúti vaspálya 0.50—0.77½ K, Városi Villamos Vasut 10 fillértől 30 fillérig. E díjtételek 3¼—5 százalék kamatnak felelnek meg.

A bécsi gabonátözsde.

Lánya külföldi jegyzések következtében gyöngye az irányzat.

A bécsi értéktőzsde.

Az előtőzsdén nem volt egyöntetű az irányzat. A kuliszértékek alacsony külföldi jegyzések és nyugtalanító keletázsiai jelentések következtében esökkentek Osztrák hitelrészvényekben egy bizományi cég eszközeit eladásokat. A sorompó-értékek tartották árfolyamukat. Cseh Montán és Rudolfkonól részvények fuzió hírek következtében javultak. A magyar villamossági részvényeket budapesti számlára vásárolták. Ellátási czölokra 3¼—3¾ százalék volt a pénz ára.

A déli tőzsdén megszilárdult kissé az irányzat. Osztrák hitelrészvényeket budapesti számlára vásárolták. Berlinből a bankértékek árváltozását jelentették.

A déli tőzsde zárlatára csöndes. Az irányzat tartott. Prágai vasipar 1910— A magánkamattal 2¼—2½ százalék.

MINDENFELE.

Egy gyermek vértanúsága.

Borzalmas gonosztettnek a hirtelén el hoz-
zánk Párisból.

A Rue Rameauban lévő kicsiny szállóban vagy két hónappal ezelőtt egy ur szállt meg egy tizenkét esztendő ficska kíséretében, akiről azt mondotta, hogy a gyámfia. Az uriember Neuville Gastonnak mondta magát, harminczhét esztendő, rőt haju ideges ember volt, s oly kedvezőtlen benyomást tett a szálló többi lakójára, hogy az emberek a szokottnál nagyobb figyelemmel voltak a gyermek iránt. Ez a szegény, árva ficska vagy két évvel ezelőtt feikeitette két emberbarátnak az érdeklődését, akik hogy gondos nevelésben részesítsék egy vidéken lakó volt tanítónak adták át. A tanítót Guérin Eugénének hívták s azt tudták róla, hogy nem kenye-
re neki a „kosztos“-tartás, mert hiszen 7000 frank évi járadéka van.

Guérin Eugéne azzal vette magához a gyer-
meket, hogy apai szeretettel fogja gondját viselni. Az-
tán sokáig semmi hírt sem kaptak tőle. Egy napon
— a mult hét elején volt — a két uriember egyike
névtelen levelet kapott, amelyben tudára adták,
hogy a dicső pedagógus Neuville Gaston név alatt
lakik az említett szállóban s úgy kintozza növendé-
két, hogy azt leírni sem lehet. Az uriember természet-
esen odasielt s mert Neuville nem volt otthon fel-
nyitatta a lakás ajtaját. Ott találta a szerencsétlen
gyermeket meztelenre vetkőztetve, s kötelekkel úgy
össze-vissza kötözve, hogy mozdulni sem birt. A szá-
jába göcs volt tömve, nehogy valamiképpen ki-
abálhasson. A teljesen kimerült, félig elalélt gyer-
meket kiszabadították rettenetes helyzetéből s el-
vitték a rendőrségre, ahol borzalmas dolgok derül-
tek ki. Valóságos szerencse, hogy idejekorán sike-
rült az áldozatot kiragadni a hóhérja kezei közül,
mielőtt szegényke, mint előtte oly sokan, titkos hal-
lállal mult volna ki.

A nemes nevelő mindenekelőtt éhezettette a

gyermeket, napokig táplálék nélkül tartotta s egy
kört vizet sem adott neki; ám este meztelenre vet-
kőztetve odakötözte saját ágyának a végébe, hátra
kötött kezekkel s göccsel szájában. Ha a nevelés
szempontjából szükségesnek tartotta a további fe-
nyítéket, az utazó kosarának záró vas-rudjával addig
ütötte a gyermeket, amíg a rud egészen bele nem
görcsült. Máskor áldozatának az arcát csipkedte és
szorongatta addig, amíg kiserkedt belőle a vér. Egy
lyen fajta jelenet után úgy belevágott az öklével a
gyermek arcába, hogy egyszerre kiverte hat fogát,
amelyet a védtelen áldozat eltett a zsebébe, s most
átadta a bűnjelt a rendőrbiztosnak.

Amikor a gyermeket 24—36 órán át koplattatta
s jól elverte, megégetté kénsavas nátróval, amitől
az amugy is halálra kintott áldozat fálholtan te-
rült el a földön. Amikor már szinte az örület kör-
nyékezte szegényt, azzal próbálta kintoztatni kimé-
ltre indítani, hogy megfenyegette, ha valamely mő-
don kiszabadul s idegeneknek a védelmét fogja
igénybe venni. Feleletül azt kapta, hogy azon a na-
pon, amikor ezt megmerné tenni, keresztre fogja fe-
szíteni.

Szerencsére nem vihette ki borzalmas tervét.
A gyermeket megszabadították tőle s vele együtt
egy tizennyolcz éves fiatal leányt is, akivel szintén
ily állatiasan bánt el a tanító s elzárva tartotta a
külváros egy szobájában, hogy kivüle más ne jut-
hasson be hozzá. Ezt a leányt a mostohája szolgál-
tatta ki neki, hogy 3000 frankért helyezze el egy
„sanatóriumba“ életfogytiglan! — Sok ilyenforma
titka lehet még a Guérin életének, amit talán kide-
rit majd a vizsgálat.

— Mind igaz, amit ez a gyermek mond — így
szólt elfogatásakor halkán és lesütött szemekkel.
Amikor megmozdították, a zsebében két olvasót, né-
hány szent képet és egy piczi feszületet letek.

— Nem tehetek róla; miért nem akart szeretni
engem! — Ez volt a mentsége.

Sadizmus ez vagy gonosztett, örület vagy véghe-
tetlen gazság? A jogászok és orvosok sokat foglalkoz-
tak már hasonló esetekben ezzel a kérdéssel, de bár-
mily végeredményre jutottak is, az egyszerű észjárás

azt mondja, hogy a büntetés, amelyben az ilyen
szörnyetegeket részletetik, nem áll arányban az elkö-
vetett borzalmas tettekkel.

— Az első gőzkocsi fűtője. Londonból írják:
Nevezetes ember tűnt el a napokban az élők sorá-
ból. Marschallnak hívták s arról nevezetes, hogy
fűtője volt az első gőzkocsinak, melyet Stephenson
György, a gőzös feltalálója forgalomba helyezett.
Marschall 55 évvel élte túl mesterét, mert Stephen-
son 1848. augusztus 12-én halt meg. Az az emléke-
zetes utazás, melynél Marschall mint fűtő működött
közre 1825. szeptember 27-én ment végbe, a „Stock-
tons and Darlington Railway“-vasutovonal megnyí-
tásánál, mely a világ első személyszállító vasutovonal-
a volt. Eredetileg ez a vasut személyszállításra nem
volt szánva. A legelső tulajdonképeni személyszállító
közlekedés a Liverpool—Manchester-vonalon történt
1829-ben, ahol már 30 angol mértföldnyi óránkénti
sebességgel közlekedtek a vonatok, míg az előbb em-
litett első kísérlet csak 16 mértföldnyi sebességig
jutott. Annál az emlékezetes utazásnál Stephenson
maga vezette a gőzkocsit és a fiatal fűtővel, akit
magával vitt, nagyon meg lehetett elégedve, mert
az eseményről felvett jegyzőkönyv külön megemlíti,
hogy a tüzet az egész uton kitűnően szították.

— Leonardo da Vinci, mint író. Leonardo
da Vinci-ről, a világhírű, sokoldalú festőről könyvet
irt most egy német író, Herzfeld Mária. Ha hin-
ni lehet Leonardo da Vinci főljegyzéseinek, akkor
valószínű, hogy a genialis művész, ki annyi szép
asszony és leány alakját örököltette meg, a női nem-
nek nem volt nagy tisztelője. Erre vall legalább
az a kis tréfa, mely Leonardo da Vinci főljegyzései
között található és mely ekként szól:

Egy haldokló ajtaján erősen kopogtattak. Az
inas kiment és mikor visszatért, a gazdája megkér-
dezte tőle, ki van odakünn:

— Madonna Bona a neve a hölgynek, aki be
akar jönni.

— Ereszd be gyorsan a Madonna Bona-t, (ma-
gyarul: jó asszonyt.) Életemben még nem találkoztam
egyetlen madonna bonával sem, hadd lássak
egyet halálom órájában.

REGÉNYEK.

A Duna titka.

Bűnügyi regény a régi Pest világból.

Irtá:
Csomory Gyula.

I. Borzalmas lelet.

1859 május havában volt. Gyönyörű ta-
vaszi nap ragyogott a magyar főváros felett,
mely akkoriban az abszolutizmus keserves igá-
ját viselte. Buda-Pesten mozgalmas élet folyt.
A monarchia, azaz Osztrákország a háboru kü-
szöbén állott és a háboruban részt kellett vennie
a rebellis Magyarországnak is, melyet akkor a
bécsi urak osztrák tartományoknak tartottak.

A háboru Osztrákország és Szardínia kö-
zött már az előző évben, 1858-ban elkerülhetet-
lennek látszott. Ha akkor még háborura nem
került a sor, az csak annak volt tulajdonítható,
hogy egy I. Ferenc József, az osztrákok ifju
császára (magyar királyról beszélni akkoriban
tilos volt), mint II. Viktor Emánuel Szardínia
királya, még nem voltak tisztában azzal, mily
magatartást fog a háboru alatt tanusítani a
párisi szüfx: a francziák császára? 1858-ban
egy Osztrákország mint Szardínia arra töreke-
dett, hogy a francia császárságot szövetséges-
nek megnyerje. III. Napoleon császár éppoly
szívességgel fogadta a Tuillériákban Cavour
Camillo Benson grófot, Viktor Emánuel zseniá-
lis miniszterelnökét, mint Hübner Sándor bárót
Ferenc József császár nagykövetjét, meghall-
gatta mindkét diplomata előadásait s ajánlatait
és egy kukkot se árult el jövődöbeli terveiről.
Hiszen III. Napoleon Lajos taktikája és mű-
vészete mindig az volt, hogy magát erősnek,
harczraképesnek sikerült feltüntetnie. Ő igen
jól ösmerte Franciaország gyöngéit, jól tudta,
hogy annyit nem nyerhet három szerencsés há-
boruban, mint amennyit egy szerencsétlen há-
boru által koczkaztat, azért igyekezett is a há-
boru távol tartani az országtól. De a háboru-

párt, melynek élén Eugénia császárné, Morny
herczeg, Walewsky gróf és Baraguay d'Hilliers
tábornagy állottak, a császárt folyton Osztrák-
ország elleni háborura serkentették és mivel
a magyar emigrációnak akkoriban Párisban
tartózkodó vezérférfiai III. Napoleon Lajost
azzal biztatták, hogy háboru esetén Magyar-
ország azonnal újra fellázad az osztrák abszo-
lutisztikus kormány ellen, a francziák császára
végre engedett és elhatározta az Osztrákország
elleni háborut.

1859 január 1-én, mint minden esztendő-
ben, a Tuillériákban ujévi fogadás volt, mely
alkalommal III. Napoleon Lajos császárnál tisz-
telgett a Párisban akkreditált diplomáciai kar.
A császár a trónján ülve és körülötte birodal-
mának nagyjaitól, fogadta a diplomaták ujévi
üdvözléseit, melyeket mint rendesen, akkor is
a Szentsek követe: Nardi bibornok tolmácsolt.
Az üdvözlés után a császár cerele-t tartott és
rangjuk szerint sorban megszólította a nagy-
követeket és követeket. Mikor a császár a mé-
lyen hajlongó osztrák nagykövethoz, Hübner
Sándor báróhoz ért, megállt és éles hangon,
ugy hogy a teremben mindenki hallhatta, fel-
kiáltott:

— Hallom, nagykövet ur, hogy Ausztria
nagyban készül a háborura?

— Felséges uram... — dadogta a
nagykövet.

— Jól van, jól, Ausztria a háborut akarja,
ahelyett, hogy örülne, ha békében élhet! Mit
akarnak Önök? Ausztria csak hulla, semmi
egyéb.

És a császár otthagya az osztrák nagy-
követet.

Napoleon váratlan szavai óriási feltűnést
ébresztettek egész Európában, a legnagyobb
megütközés pedig magától értetődőleg Bécsben
támadt, ahol ilyen fordulatra épenességgel nem
voltak elkészülve. „Napoleon szavai háborut je-
lentenek“, mondták mindenütt, és az európai
tőzsdéken az amugy is rosszul álló osztrák ál-
lampapírok rohamosan hanyatlani kezdtek.
Ilyen viszonyok között fogott a bécsi udvar a
szardíniai hadjárat előkészületeihez.

Nem kis nyugtalanságot okozott a bécsi
kormányának eközben az a gondolat, hogy most
Magyarországon tényleg újból kitörhet a forra-
dalom. A magyar emigráció küldönczei csak-
ugyan mindent elkövettek, hogy az országot
fellátsítsák, de hála az itthon volt hazafiaknak,
az ország megmaradt a passzív rezisztenciánál,
Persze a katonákat a megyék ez alkalommal
sem engedélyeztek, ezeket Ausztria úgy mint
1849 óta mindig, erőszakos módon soroztatta és
toborzás útján szedte össze.

Tavas elején érkeztek lassanként a Gács
országban, Bukovinában szedett és Olaszország-
ba szánt magyar ezredek Pestre, hol minden
ezrednek nyolcz napi pihenője volt. A hatalom
bitorlóit nagy aggodalommal töltötte el a ma-
gyar katonáknak a magyar fővárosban való át-
vonulása, de ezt nem kerülhették ki. Így aztán
gondoskodtak arról, hogy minden magyar ez-
reddel két német vagy oláh ezred is jöjjön. A
magyar Gondrecourt-ezreddel egyidejűleg ér-
keztek Pestre az oláh Mamula- és Schönfeld-
ezredek, a magyar „Wasa“-ezreddel együtt jöt-
tek Pestre a Deutschemeisterek és a Grünne-
ezred, a Liechtenstein huszár-ezreddel együtt jött
két ezred lengyel dzsidás.

A magyar ezredek jó távol a város
kívül, a soroksári-ut végén volt, „Lagerspítál“-
nak nevezett kaszárnnyában szállásolták el és
ügyeltek arra, hogy a magyar legények be ne
menjenek a városba. Kárpótlásul megadtak nek-
ik sok olyan engedményt, melyekről a K. k.
Dienst Reglementben egy árva szó sem áll. Igy
megengedték a magyar legényeknek, hogy a
Lagerspítálhoz közel folyó Dunában a délutáni
órákban fürödhessenek.

A fentemlített napon, 1859. május hónap
10-én, délután három órákor érkezett a Wasa-
ezred egyik szakasza egy őrmester vezetése alatt
a Lagerspítál-kaszárnnyából a Duna partjához.
Ott a Lagerspítál tőzszomszédságában kötöttek
le rendszerint a felvidékről a Vág folyón és a
Dunán Pestre érkezett tutajok, míg a
mólnár-tóban százával álltak a vizimal-
mok. Ugyancsak a mólnár-tó partjaihoz voltak
kötve a pesti halászmesterek halászbarkái, me-

Matild hercegnő végrendelete. Bonaparte Matild hercegnő végrendeletét most egész terjedelmében közli a „Figaro“. A végrendelet általános örökösé Napoleon Lajos herceget nevezi ki, a főbbi rokonok számára pedig hagyományokat és embeletárgyakat biztosít. A végrendeletből különben kiderült, hogy Matild hercegnő után tulajdonképeni vagyon alig maradt két ingatlan: a párisi palotán és a saint-gratien birtokon kívül. A hercegnő jövedelme, akit pedig nagyon gazdagnak tartottak, arra a 200.000 frank (és nem rubel) évről-évre szorított, melyet a hercegnőnek a férje, Demidoff herceg nagylelkűen biztosított, dacára annak, hogy hitvese nem sok hűséggel viseltetett iránta, sőt el is hagyta s aztán elvált tőle. Ez a járadék a hercegnő halálával megszűnt s így Napoleon Lajos herceg aránylag nem valami nagy örökséghez jutott. Matild hercegnő 100.000 frankot hagyományozott az általa 1853-ban alapított leánynevelőhelynek, régi eselédinek pedig kisebb-nagyobb készpénzösszegeket. Primoli gróf kapta a hercegnő levéltárát, melyben azonban nagy meglepetésre I. Napoleontól eredő levelet nem találtak. A végrendelet egész szövegét sohasem fogják közzétenni, még pedig érdekes okból. A hercegnő ugyanis több hagyományt rendelt olyan magánegyenesteknek, akikre nézve úgy Napoleon Lajos herceg, mint a végrendelet végrehajtója úgy találták, hogy nem ildomos a nevüket a nyilvánosságra hozni. Az illetők csak a végrendelet végrehajtó közjegyző közléséből fognak értesülni a hercegnő rendelkezéséről. Matild hercegnő a végrendelet végén meghagyja unokaöccsének, hogy egész hagyatékát, az ingatlanokat, ingóságokat, műtárgyakat, ékszereket adassa el. — Napoleon Lajos eleget tesz ennek a rendelkezésnek s így a kastély, meg a birtok is, minden ott levő holmival együtt újra fog kerülni. El fogják adni azt a híres nyakéket is, amit I. Napoleon Matild hercegnő anyjának, a württembergi hercegnőnek ajándékozott, mikor ez Napoleon Jermolov herceghez ment feleségül. Ezt a nyakéket már évtizedekkel ezelőtt fél millió frankra becsülték.

lyeken egész napon át dolgoztak a halászlégyenyek.

A Wasa-ezred legénysége alföldi fiukból állott, még pedig Csongrád- és Csanádmegyeiekből. Szegedi, csongrádi, szentesi és vásárhelyi fiuk voltak közöttük, kik a Tiszában tanulták meg az uszást.

A hosszú heteken át való gyalogolástól fáradt legények vígan ugráltak a hűvös folyamba és ringatták magukat a szőke Duna hullámain. A víz ott igen sekély volt és a fiuk pajkosan eviczkéltek a vizen és nagy rivalgás között buktatták egymást a vízszin alá. Így aztán gyorsan mult el a fürdésre engedélyezett fél óra s az őrmester a mellette maradt kiürtő által már jelt is adatott a fürdés befejezésére. A katonák még mindig egymást buktatva mindenfelől megindultak a tutaj felé.

Egyszerre az egyik katona a tutaj közelében odakiált a bajtársának:

— No, most Bálint lebuktatlak!

És mielőtt Bálint még védekezhett volna, barátja magasra kiemelkedett a hullámokból, két kezét Bálint fejére szorította és ezt annak rendje-módja szerint, a tutajon álló katonák hahótája közben a víz alá buktatta.

Kenyeres Bálint néhány pillanat múlva prüszkölve ért a felszínre és kereste a buktatóját, de az már a tutajon biztonságban volt. Kenyeres Bálint megfenyegette öklével a barátját:

— Megállj Laczi, ezért még lakolsz . . . ejnye no, most valamibe bele léptem!

És Kenyeres Bálint a kezével a víz alá nyúlt és igyekezett valamitől megszabadulni, ami lábát fogva tartotta. De ez nem sikerült, azért odakiáltott a bajtársainak:

— Tudja a fránya, mi fogta meg a lábamat. Nem bírom kiszabadítani. Jertek már és segítsétek.

— Oh persze, — kiáltotta Laczi nevetve, — szeretném a kölcsönt visszaadni. Engem ugyan be nem eszsz a vízbe!

— Dehogyan csallak! Jertek inkább segítsétek, valami vas fogja a lábamat!

Herbert Spencer mint politikus. Herbert Spencer, az evolúció tanának nagyevű hirdetője, nemcsak a bölcsészettel foglalkozott, hanem — mint az most halála után nyilvánosságra jutott — politikával is. A Times írja róla, hogy a japániai hozzáfordultak egyszer azzal a kérelemmel, mondaná meg mi a nézete Japánnak jövő szerezéről. Herbert Spencer elég pesszimiztikus választ adott erre és meghagyta, hogy haláláig szavait titokban tartsák. Spencer nézete szerint Japánnak nagy oka van félni a két vetélkedő földrésznek, Európának és Amerikának surlódásaitól, melyek a kis Japánt összemorzsolhatják. Azt a tanácsot adta a japánoknak, hogy óvkozzanak az idegenek befolyásától, idegeneknek semmi szín alatt letelepedési engedélyt ne adjanak és velük házasságot ne kössenek, mert az ekként származó idegen érdekekért folyó harc Japán bukását okozhatja. A japánok, úgy látszik, megfogadták a nagy angol bölcsész tanítását, mert most valóban nagy erővel tiltakoznak Oroszország beavatkozása ellen.

A sikerült reklám. Egy kopenhágai kereskedő hirdetést tett közzé egy lapban, melylyel minden várakozáson felül jó eredményt ért el. A Szent Tamás-templom lelkésze, Müller, nagy érdeklődéssel olvasta a hirdetés szövegét, mely így kezdődött:

A tudomány diadala. A tudósoknak sikerült végre elérniük, amiről eddig álmodni is alig mertünk, hogy a föld és a hold között táv-irati összeköttetést létesítsenek. Ezután bárki beszélhet a hold lakóival . . .

Müller lelkész el sem olvasta az egész cikket, melynek végén néhány szóval volt megemlítve, hogy a legkitünőbb Santos-kávé csakis a hirdető kopenhágai kereskedőnél kapható. A hirdető kopenhágai kereskedőnél kapható. A templomba sietett és a szószékről hirdette, hogy Isten kegyelme végtelen, mert ime, az ember a holddal is összeköttetésbe lépett már. A hallgatóság egyrésze hangos kacagásba tört ki e szavakra. Ezek ugyanis végig olvasták az ügyes kereskedő hirdetését, mely a lelkészt lépre csalta.

Most az őrmester, ki maga is azt hitte, hogy Kenyeres Bálint bolonddá teszi a bajtársait, hangosan oda kiáltott neki:

— Gyere már ki a vízből Kenyeres, különben utánad megyek.

Kenyeres Bálint igyekezett kiszabadulni, de miután ez nem sikerült, sőt megakadt lába fájni kezdett, visszaszólt az őrmesternek:

— Jelentem alássan, vitéz őrmester urnak, kijönnek én, de nem bírok!

Az őrmester végre is néhány legényt Kenyereshez küldött, ezek huzták, rángatták bajtársukat, de csak nem bírtak boldogulni. Végre Laczi, Kenyeres jó barátja lebukott a víz fenékre, de csakhamar ismét felbukant és rémülten kiáltotta:

— Jelentem alássan, őrmester ur, baj van!

— Mi baj, no?

— Az kérem, hogy ember fekszik a víz fenékén, a fejét érintettem a kezemmel!

— Ördög fekszik, nem ember! kiáltott most mérgesen Fogarassy őrmester, honnan jönne oda ember?

— De bizony, őrmester ur, ember az, fohászzkodott most már Kenyeres, érzem a lábammal.

— Hé, az imént azt mondtad, hogy vas tartja a lábodat — kiáltott dühösen az őrmester.

— Igen is, vas tartja, de a vas alatt valami puhát érzek!

Az őrmester tétlenül állt egy pillanatig és gondolkodott, hogy mitévő legyen. A molnártóbból épen egy halász evezett a csónakjával a szabad Duna felé. Az őrmester rákiáltott:

— Hé atyafi! Atyafi.

A halász meghallotta az őrmestert és vissza szólott:

— Mi tetszik?

Az őrmester rövidesen elbeszélte, mi baj történt az emberével és kérte a halászt, hogy szabadítsa ki a már egész testében didergő katonát, csónakjából egy hosszú csákányformájú kampó. A halász odavezett Kenyeres Bálint, a val ellátott rudat yett elő és ezt a jelzett irány-

Különös halál. Martel Hulet, párisi költő, a dekadensek sorába tartozott. Hajhászta verseiben a különlegeset, a természetfeletit, a szimbolikus képeket és így nem csoda, hogy csak szűk körű publikum értette meg műveit s Hulet száraz kenyéren tengődött egész életén át. Azok közé, akik rokonszenveztek költészetével, tartozott Charles Jolly, a szobrász, ki készséggel ajánlotta Huletnek saját szobáit és műtermét, mikor az lakás nélkül maradt. Képzeltető azonban a szobrász meglepetése, mikor egy este belépve műtermébe, azt látta, hogy az kápolnává van átalakítva. Fekete drapériák szegélyezték a falakat, magas gyertyaszálak kísérteties, halványárga fényvel égtek. A szobrász alkotta Vénusz nyaka körül egy hurok volt csavarva, azon lógott Hulet, a költő. Szenzációt hajhászó költészetéhez stilszerűbb halált alig választhatott volna.

Hivatalan vendégek. Vincennes-ben történt ez az eset. Egy fiatal házaspár a nászutjáról tért meg és sietett az új fészekbe. Nagy meglepetésükre azt látták hogy az egész előszoba tele van csomagokkal, ládákkal.

— Biztosan a mama járt itt, ő akart nekünk meglepetést szerezni, nyugtatta meg férjét a fiatal asszony.

A hálószobába mentek s lefeküdni készültek, mikor az új asszonyka rémülten felsikoltott és jajgatva mutatott a pompás nászággyra. A férj odalépett s nagy meglepetésére az ágyban két csavargót pillantott meg. A sikoltozásra persze a csavargók fölébredtek, kiugrottak az ágyból s fenyegetőzve követelték, hogy a házaspár zajt ne üssön. Az asszonyka végre kénytelen volt elhallgatni. S ekkor a csibészek egész nyugodtan elbeszéltek, hogy már két éjjele háltak az új házaspár ágyában, kiket még nem vártak haza és hogy az előszobában lévő csomagokba ők pakolták össze a szobákban összegyűjtött holmikat. Férj és feleség nagyon meg voltak szep-penve, a két csavargó pedig udvariasan köszönt és angol hidegvérrel távozott.

ban a vízbe süllyesztette. Nemsokára a kampó valamiben megakadt és a halász elégedetten felkiáltott:

— Megvan! Megvan, csak fel kell huzni!

És most az egyik kezével evezve, a másikkal teljes erejével a rudat tartva, lassan közeledett a tutaj felé, maga után hurezolja a viz alatt fekvő hullát és természetesen Kenyeres Bálintot is.

A halász a tutajra ugrott és most az őrmester s két katona segítségével a hullát a vízből felhúzták és a tutajra terítették.

Borzalmas látványt nyújtott ez a hulla. Férfi holtteste volt, de olyannyira oszlásnak indult, hogy az arcát, melyből egész darabokban hiányzott a hus, lehetetlen volt felismerni. A nagymérvű feloszlásból ítélve, a hulla már hónapok óta feküdhett a vízben. Erre vallott az is, hogy a holttesten levő ruhákat annyira elborította és átmosta az iszap, hogy a ruhák szövetségét nem lehetett felismerni. Ami pedig a legborzalmasabb volt, a hulla kezeit vastag kötél fogta körül és szorította össze, míg a hulla lábain erős bilincsek és láncok voltak láthatók. Mi több: a hullán levő ruha zsebeiben nagy vasdarabokat találtak, a holttest dereka pedig a ruhák alatt négyezer volt erős vasláncokkal körülcavarva.

A katonák egyideig iszonyattal nézték a hullát, végre az őrmester fölkereste a halászatot, maradtának a tetem mellett, amíg a rendőrséget értesíti, elővigyázatból ott hagyott két legényt a maga embereiből és a többi legényekkel a kaszárnyába sietett, ahol jelentést tett a kaszárnyaparancsnoknak. Ez rögtön lovas staffétát küldött a rendőrséghez.

A belvárosi plébánián éppen hatot ütött az óra, mikor két fiakkerben a rendőri bizottság megérkezett a lelet színhelyére.

(Folytatása következik.)

Felelős szerkesztő:

Farkasházy Zsigmond dr.

Kiadótulajdonos:

A Magyar Hirlapkiadó részvénytársaság.

A budapesti értéktőzsde árjegyzései 1904. január 26-án.

Table with multiple columns showing stock prices and exchange rates. Columns include 'Utolsó árfolyam koronában', 'Utolsó árfolyam', and 'Utolsó árfolyam koronában'. Rows list various securities like 'Allampapírok', 'Bankok', 'Takarékpénztárak', 'Biztosító társaságok', 'Malmok', 'Közlekedési vállalatok', and 'Sorsjegyek'.

HEBER SÁNDOR tüzhely-lakatos és kályhás. M. kir. szabadalmazott kéménytoldó készítő. VI. ker., Váci-körút 39. sz. és Hajós-utca sarok. Advertisement for a stove and chimney repair shop.

Gyorsírás-gépirás. Az Országos női gyorsíróegyesület gyorsírási és gépirási szakiskolájában magyar és német levelező és vitagyorsírás... Kaiser Gizella elnök fogad el. Prospektus. VII., Kazinczy-utca 3. sz.

Néklülözhetetlen háztartási cikk a „VIKTORIA” gyalu, mely egymaga pótolja a lők-, káposzta- és ugorkagyalt. Meglehető szép formákat aprít, gyümölcs-beőrzéshez és kőrítéshez. Ára 25 és 40 krajczár.

GUMMI ÖVSZERÉK legmegbízhatóbb francia gyártmányok. GUMMI hólyag GUMMI hólyag GUMMI hólyag. TROPP MÓR, Bpest, VII/2. Kerepesi-ut 84.

Polgári iskolai magánvizsgákra. Az Angol Királyi Hoz. BUDAPEST. IV. KÖRÜLT 16 KÖRÜT. Legnagyobb férfi-, nő- és gyermekruha áruház.

Gyászruhák 4 óra alatt készülnek. Szóke és Kovács. Első magyar női gyászruha-készítő vállalata. Budapest, IV., Váci-utca 25.

HÁZI-FÜRDŐK. Fűrdőkád körmelegítő kályhával 70 K.-tól, fűthető fűrdőkarszék 50 K.-tól, különféle gyermekágyak 12-28 K.-ig. Lofkovits Adolf BUDAPEST, Erzsébet-körút 31/A.

Házassági HÁZASULANDÓK LAPJA. (Bpest, Erzsébet-körút 18.)

Nagy butor eladás készpénz és hitekre. DÓSA KÁLMÁN BUDAPEST, KEREPESEI-UT 28. sz. főlelelet. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Üvegfalak, ajtók, ablakok, vasrudók minden méretben olcsó. Hoffmann Mórál Budapest, VIII. kerület Tisza Kálmán-tér 4. szám.

Színházak és mulatóhelyek.

Budapest, 1904. január 27.

Nemzeti Színház.

7 órákor.

Egyenlőség.

Fantazia & felvonásban. Irtá: Barrie J. M. Fordította: Fái Béla.

Személyek:

Loam	Boross	Troberne	Horváth
Mary	P. Márkus E.	Brocklehurst	Helyey L.
Agatha	T. Vizvári M.	Blocklehurst fia	Náday R.
Catherine	Paulay Erzsé	Tengzeresztiszt	Mészáros
Woolley	Rózsahegyí	Crichton	Pethes

Műsor:
Csütörtökön: Vájjunk el, Pénteken: Egyenlőség.
Szombaton: Nero anyja, Vasárnap d. u. A bor. este: Egyenlőség.

Magy. Kir. Operaház.

Nincs előadás.

Műsor:

Csütörtökön: Lámmemoori Lucia She (IX-ik kép).
Szombaton: Orfeusz. A törpe gránátos.
Pénteken: Nincs előadás. Vasárnap; Himnusz. Hunyadi László.

Várszínház.

7 órákor.

Vájjunk el.

Vígjáték 3 felvonásban. Irtá: Sardou V. és Najac E. Fordította: Fáy J. Béla.

Személyek:

Des Frunelles	Náday	Walfontaine-né	V. Molnár R.
Cyprienne	Csillag T.	Lusignan	Helyey
Gratignan	Dózsa	Bafordin	M. tral
Clavignac	Gyenes	Valentine	Latabár
Brienne-né	K. Gerő I.	Josephine	Keczeri

Népszínház.

7 órákor.

A vándorlegény.

Nagy operette: 3 felvonásban. Irták: West és Schnitzer. Fordította: Farago Jenő. Zenéjét szerzte: Eysler Ödön.

Személyek:

Fülöp herceg	Hegyí A.	Oculi	Rédel
Lola	Harmati	Csepi	Kis
Niki	Déli H.	Libuska	Krecsányi
Oleander	Láng	Apró	Ujvári
Straubinger	Kovács		

Műsor:
Csütörtökön: Szokimondó asszony-ság.
Pénteken: Katinka grófné.
Szombaton: Katinka grófné. Vasárnap d. u. Szökőit kalona. Este: Katinka grófné.

Vigszínház.

1 28 órákor.

A mormota.

Bohózat 3 felvonásban. Irtá: Mars és Xenof. Fordította: Kürthy E.

Személyek:

Canibel Léonard Góth	Cesarine	Nógrády
Diane	Lebarjoi	Tanay
Dubar	Glacis	Szerémy
Auréli	Pasiphaé	Nikó
Méraudet	Balassa	

Műsor:
Egész héten: A mormota.
Vasárnap d. u. Józsi. Este: A mormota.

Magyar Színház.

1 28 órákor.

Sherry.

Operett 5 felv. Irtá Ordonneau. Fordították Ruttkai György és Mérei Adolf. Zenéjét szerzte: Felix Hugo (Rendező Rubos Árpád. Kar-mester Bekéssi Ferencz.)

Személyek:

Mac Sherry	Tollagi Adolf	Szentgyörgyi
Jane	Kornai Beria	B. Szabó
Anatol	Ráthonyi Ákos	Sziklai
Mistigrette	Zöldi Eiza	Tomcsányi

Műsor:
Egész héten: Sherry.
Csütörtökön d. u. Toldi.
Vasárnap d. u. A drótosót.

Király Színház.

1 28 órákor.

Király-utca 71.

Fedák Sári föléptével

A fecskék.

Operett 3 felvonásban Szévegét egy francia vígjátékból írta; Pásztor Árpád, zenéjét szerzte: Konti József. Rendező: ifj. Bokor József.

Személyek:

V. Fülöp király	Thury	Louison	Fedák Sári
Roger vicomte	Vécsey	Raton	Ferenczy
Duboulois	Papp	Udvárnester	Gabányi
Amelie	Szamóci	Földknő	Erdei

Műsor:
Egész héten: Fecskék.
Vasárnap d. u. Aranyvirág. Este: Fecskék.

FŐVÁROSI ORFEUM

Waldmann L. igazgató. H. mező-u. 17.

Ma és mindennap

Vénusz a földön

Linke nagy operetteje.

DARRAS akrobaták. MARIOT ujraképzéssel.

Egészen új varieté-műsor.

HIRTELEN HARAG

a TARKA SZINPAD nagysikerű ujdonsága stb. stb.

A télikerben reggeli 5 óráig Vörös Elek cigányzenekara hangversenyez.

FOLIES CAPRICE

VI., Révay-utca 18.

Igazgatóság: LEITNER és KELETI.

MA NAGY UJDONSÁG.

Fél 10 órákor! Fél 10 órákor!

KÉPZELT SZERELEM

A „HIVATÁSOS SZERELEM” cz. bohózat folytatása.

Irtá: SZATIR. Rendező: STEINHARDT G.

Végül 11 órákor! Végül 11 órákor!

A szerelem áldozatai.

Életrajz írta: Caprice, rendező Rott Sándor.

UJ MAGÁN JELENETEK.

A remek télikerben reggeli 5 óráig MUNCZY LAJOS zenekara hangversenyez.

Kalmár áruház.

Budapest, VIII., József-körút 78. sz. Fő-üzlet.

Egyedül ad remek színes és fehér kézzel- és fehér kézzel- előt 15 kr., gallor min- denféle facon 10 kr., remek színes és fehér kézzel- 1.25 krajczárért.

BUTOR

50%-kal olcsóbb, mint bárhol. Árjegyzék szerinti szabott áron készpénzre vagy hitelre is.

Eladás nagyban és kisben. VI. szenteladók-nak speciális asztalosbutor árjegyzék.

Hitel osztály (Uj üzletág.)
Áremelés nélkül 200-5000 koronáig készpénzfizetési árjegyzék szerinti váltóra szállítok, mely helybeni takarékpénztárban 2-5 évig terjedő határidő alatt kenyelmes beosztással törleszhető. Bevásárlásnál 50% ár-megtakarítás.

Bartók Farkas, BUDAPEST, V., Batoralomban árjegyzékkel 60 filléért portómentesen küldetik.

Saját készítményű és amerikai tornaeszközök

tennisz, hálók, lábtörők, kó-kusz-szényegek, valódi orosz sárczók, pokróczok, zsákok, ponyvák és fehér ruhaterítő-kötelek megbízható forrása

Seffer Antal

sporteszközök és kötél-gyártó ipartelepe

Bpest, IV., Károly-u. hollsz. 12.

(Közp. városház épülete.)

A alapított 1878

telek 15 56.

Képes árjegyzék kivanatra bérmentve.

Egyetlen magyar behozatali cég

kávéban, teában és rumban

FEJUK I. KÁROLY

fiumei kávé-, tea- és angol rum-áruház

BUDAPEST,

IV., KOSSUTH LAJOS-UTCZA 17.

Telefon 44. Árlap Ingyen és bérmentve. Telefon 44.

Fehér Ferencz

cs. és kir. szab. viharagyu gazdasági és szerzőm gépgyára

BUDAPEST, VI., Lőportár-utca 14/b.

Gyárt nagy nyomású borsajtókat, szőlőszűrőket, permetezőt, szőlő- és mezőgazdasági ekeket, vetőgépet, gőz és jargonos cséplőket, tengeri morzsoló, daráló szecska és repavagó-gépeket, takarmány-kamra felszereléseket. — Ugyisint mindenféle vasszerkezeti munkákat, valamint lakatos és kovács-műhely berendezéseket. Gyártmányaim egy Magyarországon, mint Ausztráliában első díjjal let ek kitüntetve. Gyártmányaimat jóllátás és kedvező fizetési feltételek mellett szállítom. Árjegyzék kivanatra.

IDEAL

aromatikus szivarkahüvely a dohányt jószagúvá teszi. Elismert egészséges és glycern mentes dohányzás. 1000 db. 1 ft 50 kr. 5000 db-nál franko küldés. Minden utánvét mellett. Postai sőt küldés naponta kétszer. Kizárólag MEZEI és PAUKER BUDAPEST, lagos raktár: IX., Soroksári-u. 2.

Ne mulsza el a központi város háza-

ban meg-kávé és tea áruházat nyit

me látogatni, hol forgalombá hozott 3 faj pörkölt kávé

1 kg. 1 ft 50 kr.

BERGER J. Károly-körút 28.

I. STYRIAI kötőgépgyár.

GRAZ.

Képviselete: BUDAPEST, V., Lipét-körút 18. szám.

A tízes kötőgépek, házi szüksegére is használható.

Arjegyzék ingyen. Beszélgetési kedvezmény.

ARANY- ezüst- és ékszerárak

lego csóbban kaphatók:

14 Kar. arany gyűrűk . . . 2.50 frtól felj.

14 . . . női mellték . . . 5. — . . .

14 . . . nyakkendőtük . . . 4. — . . .

14 . . . karkötők . . . 7. — . . .

ezüst cigarettá szelenczék . . . 7. — . . .

. . . botok . . . 7. — . . .

amer. systém Roskopf órák 2 frt. 50 kr.

Ifj. Heuffel Lajos-nál

Budapest, IV., Egyetem-u. 7. Képes árjegyzék ingyen.

KULIN HENRIK

volt pécsi vasuti vendéglős,

Budapest, VII., Király-utca 23.

ajánlja valódi pécsi borait

saját szüretelésű pécsi borait

valamint friss csapolású söröit. Izletes kóser konyha.

Ne tévesse össze a székei-havas

„INDASZESZT”

(székely mentőszesz Spir. lacustr. com.)

más közönséges gyógy-szerkeverékek, mert ez egy törvényesen védett, különleges megépő hatása folytán orvosiilag is a legmelegebben ajánlott szer; köszvény, csusz, tagzsárgatás, tejfájás, náha, influenza

izzadás, vizkötettség, gyomor- és mellfájás, étvágytalanság stb. ellen, mely legtöbbszor ott is segít, ahol más szerek hatástalanok maradtak. Aki egyszer megpróbálta, házána többé nélkülözni nem tudja — Ára 1 üvegnek 1 K., kis üvegnek 40 fillér. — Készül:

Balázsovisch Sándor

gyógy-szertár

műlaboratóriumában,

Szepeiszentgyörgy, Főter,

honnan bárhova bérmentve küldetik 3 üveg 3 kor. 85 fill., 6 üveg 6 kor., 12 kis üveg 6 kor. — Budapesti főraktár: TÖRÖK J. gyó-gyszertárban, VI., Király-utca 12., NERUDA N.-nál, IV., Kossuth Lajos-utca 7.

Az „Indaszeszt” fejfájás, izomesuz, zsába (neuralgia) stb. ellen különösen jó hatású. bedörzsölés után néhány percze nemcsak szünik, de legtöbbszor végieg elmúlik a fájtalom.

Dr. gr. Hugonay Vilma, orvosud. Budapest:

Az „Indaszeszt”-t rheumatikus fel- és fejfájás, ugyisint étvágytalanság és gyomor-fájás ellen kitűnő eredményei használtam.

Hindi Szabó László,

belgyógyászati osztály-nyeltes, Budapest.

Kerti eszközök, karil ollók, fűrészek, legolcsóbban

KELLER JÓZSEF-nél, BUDAPEST, V. ker. Váci-körút 14. szám. Andrassy-utcai szennben.

A „KALAP-KIRÁLY”-nál GARAI FRIGYES fiókja

kaphatók kizárólag elsőrangú különlegességek 3., 4.- és 5. koronáért Kossuth Lajos-utca v. gé. (Klotild-palota). Nagyban: Főüzlet: V. Szabadság-ter 15. szám. Arjegyzék küldetik.

Szabósegédek és iparosok figyelmébe.

Már megjelent!!

A szabásművészet

Legújabb fejlődése című magán-tanulást magyar tankönyv...

Mehr Sámuel.

okl. műszabász Budapest, VII., Kazinczy-u. 36.

Szabásművek minden létező ruháról is kapható. — Egyes ruhadarabok is szabhatók.

A londoni és pozsonyi kiállításon éremmel kitüntetve

WENDLER LAJOS Pozsony,

Landler-utca 3. Naponta frissen készíti az orvosok által rendkívül táplálónak és könnyen emészthetőnek elismert

Naponta frissen készíti az orvosok által rendkívül táplálónak és könnyen emészthetőnek elismert

CAGES-ét Törvényileg védve.

Nagyon ajánlható, mint csemege, továbbá teához, bor, fagyalhoz stb. stb. — Olcsó árak. — Naponta postai szétküldés. — Telefon 504.

Egy háztartási mérleg ingyen

Mexikói ezüst-áruimat és pedig: 6 drb mexk. ezüst asztali kését, 6 " " evővillát, 6 " " evőkanalat, 12 " " kávéskanalat, 6 " kiváló deszertkést, 6 " deszertvillát, 1 " mexk. ezüst levesmerő kanál, 1 " ezüst tejmerő, 2 " elegáns szalon asztali gyertyatartót.

46 drb összesen csak 6 forint 50 kr.

Minden megrendelő ezenkívül jutalomképpen egy szavatosság mellett pontosan működő 12 kilo hordképességű háztartási mérleget kap teljesen díjlanul.

Kann Ignác Bács. N., Lillienbrunnegasse 17.

MILLIÓ koronát

Kitűző főnyeremények fekszenek kifizetetlenül. A kinek sorsjegyei vannak, küldje be a számszámjegyet, mi ingyen fogjuk átvizsgálni, nincs-e közte főnyeremény.

Azonkívül, ha a sorsjegyek nem nyertek eddig nagyon olcsó kölcsönt nyújthatunk azokra.

Schön és Breitner bankháza Budapest, VII., Erzsébet-körút 58. szám. (Király-utca mellett.)

Tőzsdei megbízások keresztlüvelle előnyös feltételek mellett. Mindennemű felvilágosítás díjmentesen.

ADRIA Magyarország legnagyobb és legjobban beindozott gőzmosására gallerok és közelítő nyom tisztítására, Budapest. Gyár: Bökk Szilárd-u. 38. Főüzlet: Üllői-ut 4. — Legolcsóbb árak, legjobb kiszolgálás.

LEHNER ZSIGMOND és TÁRSA SZÜCS MESTER BUDAPEST, Ó-UTCZA 11.

Raktáron tart mindennemű szűcs és szőrmearúkat, Boák - Skunks galler 10 forint 30 irtig. Mindennemű muffok és garnitúrák. Férfi vasuti bundák legújanyosabb árak mellett. Elvállal mindennemű új munkát és javításokat legmodernebb kivitelben legolcsóbb árak mellett. Vidéki megrendelések pontosan teljesítettek.

Butorok készpénzért és részletfizetésre

divanok, konyhakredencék, ingórák és többféle egyes butorok eladtnak gyári áron alul, használt butorok vételnek. Fischmann, butorüzlet Budapest, VI., Vörösmarty-u. 26 B a Hunyadi-térről.

DÓCZI M.

báli cipők nagy raktára BUDAPEST, Kerepesi-ut 10.

Table with columns for 'Női cipő', 'Férfi cipő', and 'Csizma' with various styles and prices.

Elkerülhetetlen

nőtlen uraknak

Lipót-körút 23. alatt

a ma i ornak megfelelőleg a legmodernebbul berendezve fehérnemű- és vagy tisztító-ziót nyitl, noi kiváló szép férfigal-lerok, közölök, férfi ingek, valamint a legfinomabb női pipereik ti-zlittatnak. Levelező-írp meghívásra a ruhák el-és haza szállittatnak. Kisebb javi-tások teljesen ingyen, nagyobbak pe ig csupan a saját árba a legdolgosabban eszközöltetnek. Hazi ruhák szépen mosva man-gorolva kg. 18 kr.

CZIMBALMOK

pedál- és hangjegytartóval 75 koronától feljebb kapható 3 évi jótállás mellett Bittermann D., Budapest, VIII., Népszínház-utca 29. szám.

Mielőtt ékszent vásárolj kérjen árjegyzéket

FUCHS DAVID utódától BUDAPEST, V., Váci-utca 19, I. emelet.

INGYEN

és bérmentve kapja mindenki Németh Testvérek cég, Budapest, VI., Király-u. 28.

árjegyzéket az asztalos, lakatos, kályás, bórindós, kárpitos vagy tisztító-intézeti czikkokról és minden egyéb vasárurol.

Sziléziai

higiénus szépség ápoló, kéz- és arczal-árcosmassage, mely az arczal-görorsan eltünteti a ránczoka és az arcz-üdeséget visszaadja. Arcz-fürdőzes kéz- és körömápoló, (manicure és pedicure)

BUDAPEST, VI., Örvös-utca 33. II/15. Nemzet nyelv tanítást is olcsón eszközöl. Található 3-7 óráig.

Vadászok figyelmébe!

an szerencsém a vadász-urak figyelmét felhívni saját készítményű különféle vadász fegyvereimre, ugyiszin én serét és mint golyos egyveireimre, melyeket a legújanyosabb árban szállítok. Javításokat és töltenyeket pontosan eszközölök ugy elyben, mint vidéken.

Hellinger Gyula a polgári lövöldo puskművese Budapest, Kerepesi-ut 13. sz.

A t. oz gazdaközönség

figyelmébe! Van szerencsém a közelgő időny alkalmából

gazdatisztekot, szeszfűzőket, gépszeket,

valamint a szakba vágó alkal-mazottakat minden díj és költséy nélkül ajánlani.

Krakauer Ármin

mezőgazdasági személyzet elhe-lyező intézete. BUDAPESTEN, VI., Váci-körút 37. szám.

!! Ön bámul !!

600 drb. ékszer-tárgy csak 3 kor. 60 fill. 1 gyönyörű aranyozott 24 órára feluzható pontosan szabályozott Ankeróra, melynek pontos járásáért 1 évig jótállók hozzáillő szép lánczsal 1 evig val. selyem nyaklátkendő hozzávaló nyaklátkendővel együtt, 1 pár eleg. valódi ezüst Boutons, 1 val. ezüst gyűrű tüzarányozott türkiskövel, urak v. hölgyek részére, 1 igen finom sziv. r-sz. pka borostyán-kövel, 1 igen finom zsebkes 2 pengével, 1 fin. bőrtárcza, 10 gyönyörű lakékos levelezőlap, 1 camliura közel és inggomb patent zárral 8 százalékos arany, 1 elegáns női mellű párisi újdonság 1 gyönyörű zseb toll ti-tükör tokban 1 igen finom zsebben hordható írószékely 3 tárgyból áll: 1 gyönyörű kepe-album tartalmazza a világ 86 legszebb képet, 1 drb. ilatos toillt-szappan, hasznos jegyző-könyv, 20 fontos levelezéshoz szükséges tárgy és még 400 drb. a háztartásban nélkülözhetetlen különféle tárgy. Mindössze az órával együtt, — mely egymagában megér a pénzt — csak 3 kor. 60 fillre kerül. Szétküldi távút mellett a svájci órák v. teli cég F. W. NOISCH, KRAKAU, Nr. Ch 35. Meg nem feleléért a pénz vissza-adati.

Betöltendő állások.

Keresetnek könyvelők, üzletve-zelőik, kereskedő-segédok, gazda-tisztek, hivatal-szolgák, pénzügy-örök stb. Czinkek, feltétlek Országos Általános Pályázati Hírlemban közöltetnek, mely gror-san hirt ad az országban betöl-tendő összes állásokról, pályáza-tokról. Inyen melléklete: Háza-suland-k Lajva, melynek u járú házassági czébből gyorsan, köny-nyen ismerkedni lehet. Mutat-ványszám 40 fillér. Kiadóhivatal: Budapest, Erzsébet-körút 18. sz.

PÉNZ.

kölcsön földbirtokokra, értékes bérházakra és telkekre. Gazdáknak, tisztviselőknak, személyhitel, pénzügyzeteknek, lezártól és visszeszámtóló lí-tel 8%, — 4%, mellett. Gyors és lelkiismeretes lebonnyoltás Hoffmann Jakab régi elismert közvetítő iroda BUDAPEST, Teréz-körút 1a.

AZ IPAR CSODÁJA mindig az volt, ha az ipartermék oly olcsó árban kerül forgalomba, hogy ha az feltűnést kelt. Egy ilyen csodát teremtet meg mostan az Országos Posttósztétküldési Vállalat VII/II., Rottenbiller-utca 4/b. szám, azzal, hogy 6 forintért szétküldi az ország bármely részébe a legnagyobb férfifűtőnyre (kab t, nadrág és mellényre) elegendő finom posztót vagy kamgarn szövetet, fekete, sötét-kék és barna színekben és 8 f rintért a legfino-mabb posztót vagy kamgarn szövetet remek szép fekete, sötétkék és barna színben. Ezt a szinte hihetetlen olcsó árt, ugy tudta megteremteni, hogy egy posztógyárosnak pénze volt szüksége, s majd mi den készletét adta el neki oly olcsón, hogy a vételár alig fedozte az előállítási költséget. Nem félrevezetés az, hogy ily olcsó árban szétküld egy férfiruhára elegendő posztót, melynek minden egyes daradja válogatott minőségű, amit bizonyít, hogy egy rövid idő al tt pár száz utánrendelést és körülbelül száz elismerő levelet kapott az ország minden részéből, ajánlatos tehát a nagy közönségnek, hogy minnél sürgősebben rendeljen meg ezen finom posztóból néhány fűtőnyre való, mert ilyen bámulatos leső árért, előre láthatólag hamar elkelnek. Megrendeléseket utánvét mellett eszközöl az Országos Posttókiviteli Vállalat Budapest, VII/II., Rottenbiller-utca 4/b. sz. Csomagolás és szállítólevélért nem lesz számítva, két férfiruhára való rend lésnél a postaköt-seget a cég fizeti. Mintákat a nagy forgalom miatt nem küldhet.

GUMMI Gummi és halyhólyag tuczonként 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10 lt. Capot Americ. rövid 2. 3. 4. 6. 8. frt Mintagyűjtemény 26 drb. a legfinomabb minőségű urak részére, 6 forint. Irrigator felszerelve 2. 3. 4. 5. frt Dianna-öv legfinomabb 2.5lt. 3. 3.50. Rothauser M. Ignác és Fia Deák-tér 6. szám, Anker-udvar, Király-utca sarkán. Minden megrendelés után 30% engedmény. Árjegyzék ingyen.

Ezon rovatban minden rendszeres terjedelmű hirdetésnek

APRÓ HIRDETÉSEK

20 fillér az ára.

Videkról az apróhirdetés postautalvánnyal is beküldhető s a hirdetés szövege az utalványszelvényre írható. Csak azoknak válaszolunk, kik a válaszra szükséges levéljegyet beküldik. Elvilágosítás ingyen.

KIADÓHIVATAL:
V., Honvéd-utca 10. sz.
Telefon 812.

FIÓKKIADÓHIVATALOK:
VII., Kerepesi-ut 34. szám.
Telefon 815.
Andrássy-ut 13., Keoskeméti-u. 8.

Levelezés

Szeretnék a jégre meuni, de félek mert sikos, keresek uraim egyet, ki a jégen biztos. 18 éves vagyok, fiatal és csinos. Levelet jelezni kérek „Biztos” jelleggel. 1009

Feltűnő szép, 17 éves leányomat, kinek hozományt gyönyörű kelengyét és burokt adok, férjhez adnám unemberhez. Levelet e lap Andrássy-uti fiókkiadójába „Örökké” czimre. 1014

Keresem a boldogságot! Fjatal leny vagyok, ugy mondjak piczinykét szép is és nagyon sikkes. Ha érzi magátan valamely jónevelésű férfi, hogy megértené, akkor írjon kimerítő választ „Karsu lány” czimre az „Előre” fiókkiadójába Andrássy-ut 13. 1015

Piatal kis özvegy vagyok. Megismerkednék fess katonaszittel, ki teljes diszkrétit igér, írjon „Vörös hajú” czimre az „Előre” fiókkiadójába Andrássy-ut 13. 1013

Ist. szabókisasszony részére, kinek jó keresete, szép kelengyéje, némi hozománya és lakberendezése van, jobb iparos vagy hivatalnok férj keresetik. Leveleket „Szép leány” alatt az Andrássy-uti fiókkiadóba kéretnek. 1026

Intelligens fiatal leány levelezni óhajt szórakozás czéljából szellemes fiatal emberrel. Jelige „Szikla” Honvéd-utcai kiadóba. 1010

Külföldi fiatal báró, feltűnően szép művészpóval megismerkedne szórakozás czéljából, kivel a Rivierára utazna. Levelet „Noblesse oblige” jellegre e lap kiadójaiba kérek. 1010

Nem szeretnék vén lány lenni, de a mai világban ugy tudom, hogy a férfiak a pénz s nem a jó, érző s kedves nőcskéket keresik. De ha e sorokat olyan egyén is olvassa, ki meggyőződten óhajlana az elkenkezőjéről, akkor írjon az „Előre” lap fiókkiadójába Andrássy-ut 13. alá „Szép és jó asszony” jellegre. 1011

Kereslet

Dobozkészítő leányok fizetéssel felvétetnek. Bernhardt babagyár, Rombach-utca 15. 1006

Ügynökök kerestetnek Budapest és vidéken, sorsjegyeknek részletre való eladására. Bárki jelentkezhetik. Bpiföld bankház Budapest, Károly-körut 1. sz. alapított 1874. 1005

Irodaszolga aki egyszerűen pénzbeszedői teendőket is köteles végezni, 300 frt biztosíték letétele mellett 40 frt fizetéssel állandó alkalmazást nyerhet. Ajánlatok „V.” és „B.” jel alatt a Keoskeméti-utcazi kiadóba küldendők. 1004

Vidéken lakó ügynökök és más megbízható egyének, kik a közönséggel sűrűn érintkeznek és sorsjegyeknek törvényes részletfizetésre való eladásával — habár csak mellékesen — foglalkozni kívának, írjanak a Hecht Bankház részvénytársaságnak Budapest. 1003

Mérnöki műszereket vess és olcsón kaphatók Hatescheknél, ndrássy-ut 13. Erzsébet-körut 38. 1018

Családi ház fővárosban, vagy környékén könnyű közlekedéssel megbízásból sürgösen megvételre kerestetik. Budinsky Ottó irodájában, Rákóczy-tér 13. 1032

Társnőt vagy társat keres elegáns czég az üzlet bővítéséhez, 3—4000 koronával 3000 korona tiszta jövedelem biztosítatik a társ részére. Ajánlat az Andrássy-uti fiókba „Pannonia” czimre küldendők. 1030

Dobozgyárban 25 gyakorolt leány jó fizetés mellett felvétetik azonnal Molnár Pál, Rottenbiller-utca 34. 1023

Fényes jövedelem kínálkozik erőlyes intelligens uraknak, (esetleg hölgyeknek is) egy lukratív népszerű képviselet átvétele által helyben vagy vidéken. Bővebbet meg tudhatni szóval vagy írásban IV., Váci-utca 34. I. 5. alatt. Csak hétköznapon délelőtt 9—11 óra között. 1023

Kínálat

Érdekes Könyvtár a legolcsóbb folyóirat. Első füzet Mikszáth Kálmán legszébb elbeszéléseit. (Batyus zsidó leánya, Pletyka) tartalmazza. Előfizetés negyedévre csekély egy korona. Kiadóhivatal: Budapest, V., Kálmán-u. 2. 2001

Két kerékpár új 1904. Másik kevésbé használt 35 forintért eladó. Mátyás-tér 6. ajtó 2. 1040

Rendkívüli könyvvesztésként. Barsony István: Ingovány. Beniczkyné: Élet viharában. Braddon: Miliosos büntársai. Inokai: Századvégi asszonyok. Maritt: Kékszakáll. Ohnet: Szerelm mamora. Ezen 6 kitűnő regény teljesen új állapotban 12 korona helyett 5 koronáért megrendelhető: „Érdekes Könyvtár” kiadóhivatalában Budapest, Kálmán-utca 2. 1001

Fénykép készülékeket, objektívet vess, elad, cserél Hatschek, Andrássy-ut 13. Erzsébet-körut 38. 1017

Kávé- és tejeszarnok a 16 város legforgalmasabb helyén szabad kézből 180 forintért eladó. Bővebbet: Kiss Zsigmondnál, Doly-u. 3. I. em. 11. D. e. 10-ig. 1027

Jó modor. Szabóné Nogáll Janka legújabb modern illemlőkönyvét 2 korona beküldése ellenében bérmentve szállítjuk. Levelet bérmentve fizetés gyanánt elfogadjuk. Az „Érdekes Könyvtár” kiadóhivatala! Bpest, Kálmán-u. 2. 2003

Szabás, ruhavarrás és felhőnemű tanítás. Aki jövőjét biztosítani akarja, jöjjön hozzám, tanulja meg a rajzolat, szabást és varrást. Fizet 5 frtot, jöhét délelőtt vagy délután megkezdheti bármikor. Aki nálam kitanul, munkát biztosítok, bizonyítványt és munkakönyvet kap. Hoffmann Karola női szabómester, Erzsébet-körut 29. 1001

Praktikus fényképező készülék és fonográf olcsón eladó. Alsóerdősor 5. Kifőzés. 1042

Gimnáziumi reál, kereskedelmi, polgári, elemi vizsgálatra, gimnáziumi külföldizetire, erőtsejre felelősséggel előkészít. Keresek Budapest, Dohány-utca 82/b. (Videkiek ellátást nyernek. (válaszdhelye).

Lombfűrészkelekek legolcsóbban Keller Józsefnél Budapest, V. ker., Váci-körut 14. sz. Andrássy-uttal szemben.

Konyha- és előszobaberendezések kész raktár, vállal iroda- és teljes lakberendezések készítését. **WEISZ JAKAB** asztalosmester. BUDAPEST, VIII., Rákóczi-tér 5. szám.

Magyarország legrégibb, legolcsóbb és leggyakorlatibb irányu szöletzeti szaklapja a

BORÁSZATI LAPOK

mely már 36 éve jelenik meg hetenkint.

Az ország gyakorlatilag és elméletileg legképzettebb szakemberei írják meg benne, hogyan kell a szölet mivelt, hogy jól jövedelmezzen.

Lap tulajdonos: Felelős szerkesztő: **Baross Károly. Drucker Jenő dr.**

Minden évben egy vagy több szép szines képét küld a lap előfizetőinek és ingyen ad minden szöletzeti vagy borkezelési kérdésben felvilágosítást.

A lap ára: évenként 10 kor., fél évenként 5 kor., negyed évenként 2 kor. 50 fillér.

Mutatványszámokat 3 héten át ingyen küld.

KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, IX. ker., Üllői-ut 25. sz.

Bámulatos eredményt érnek

el „VERTESIN”-nel (folyékony ezüst) legújabb ezüstöző teljesen megrögzött. Nélkülözhetetlen vendéglők, kávéházak és szállodák részére valamint minden háztartásban. Egy pillanat alatt bármilyen fém (réz, sárgaréz stb.) tartósan beezüstözhető. Megkopott és megsárgult china-ezüst, ezüstedények, evőeszközök ujja varázsolhatók. Ezüstneműk tisztításához a legbiztonságosabb. Helyettesíti a galvanizálást. Mintaféve 30 gram) 40 kor. a pénz előleges beküldése ellenében bérmentesen küldi

VERTES ADOLF BUDAPEST, Váci-körut 35. sz.

Hatóságilag engedélyezett

végeladás

minden nagyságu és minőségű perzsa szőnyegekben

Hamburger Jozefánál, V. ker., Dorottya-utca 11. sz.

Magyar orvosi műszertár

Budapest VII., Kerepesi-ut 32., a Rókus-kórházzal szemben.

Universális sérvköltők! páratlanok a maguk nemében, biztos fekvés, nem okoz nyomást, gummi-töltés, kis pelottával a legnagyobb sérv is elzárható. — Tessék prospektust kérni.

Műlabak! Műkezek! műtűzők, haskötők, egyenestartók, támgépek, gummi-harcsnyák jótállás mellett, legfontosabban és legolcsóbban készülnek.

Gummi és halhólyag-különlegesség, valódi francia gyártmány, 2—12 kor-ig tucztatja, rövid **Cappotok**, 4-től 10 kor. tucztatja, női övszer pessioclus, orvosi rendeltetre, 3—5 kor. dbja. **Diana-öv** havibaj-kötélek 3—7 kor. drbja.

20 korona megrendelésnél 20% engedmény.

BETEGTOLÓ-SZÉKEK és az összes betegápolási cikkek nagy választékban kaphatók. — Nagy képes árjegyzék díszretnen, ingyen és bérmentve.

A vörös keresztre ügyeljünk.

Tánczrendek, Ráma és Albumdíszek legolcsóbban Keller Józsefnél BUDAPEST, V., Váci-körut 14. szám. Andrássy-uttal szemben.

Tanulmányaikban elmaradott tanulókat felelősséggel előkészít rövidesen **KEREKES, Dohány-utca 82/b.** (Videkieknek ellátás. Válaszdhelyet kerék.)

Elegáns uri öltönyöt minden időnyre

Központi városháza. Központi városháza.

28. Károly-körut 28.

Elegáns férfi, női és gyermekruhák

rendkívül leszállított árban angol, skót és hazai szövetekből. rak ne szalaszak el az alkalmat, szerezz be most mindent a ruaszükségletet, ily alkalom nem kínálkozik többé. Aram hallatlan olcsóságáról bárki is meggyőződhetik. Egy elegáns öltöny 11 frt., legfinomabb 13 frt 50 kr.

Számos látogatást ker **EISLER VILMOS** IV., Károly-körut 28. Központi városháza. IV., Károly-körut 28. szám, Központi városháza.

41. ÜLLŐI-UT 41. 41. ÜLLŐI-UT 41. **Játék- és díszműúruhá (külön porcellán osztály)** Versenyen kívül. Olcsó árak. Versenyen kívül. Berendezett kézi-taska bőrből 50 kr., orvosiag ajánlott gyermek-járó szék 1 ft 40 kr. Francia babák 15 krtól teljebb. Carlshadi porcellán tányerok 5 krtól feljebb. 12 db nagy vizes pohár 60 kr. Vidéki megrendelésnél csomagolás díjtalan.

WELLESZ ARTHUR Budapest, IX. ker., Üllői-ut 41/E. szám Ferenc-körut sarok.

POLLACSEK HENRIK művésztergályos. Bpest, VI., Nagymező-u. 37--39. Elvállal rajztáni munkát és ajánlja jól berendezett választékából valódi ébenfa, kigyóia bot- és dohányzószereit, sach- és dominójáték, valamint minicementü elefantosant és borostyánkő-művek készítését. Minden e szakba való javítások felvétetnek és leggyorsabban eszközöltetnek.

Fogsorokat

a legújabb módszer szerinti készit részletfizetésre is

RUDAS M.

BUDAPEST, Szendy-utca 22 sz.

REMÉNYI MIHÁLY műhegedű-készítő, A Magyar Királyi Zeneakadémia szállítója.

Budapest, Király-utca 44/5.

Ajánlja dos raktárát valódi olasz, francia, angol nemet és magyar mesterhegedűk, gondokkák és vonokban, legújabb hegedű-alaku tokok szőlő, finom kivitelben. Gyanták, álltartók, hangjegyalványok a legbiztonságosabb formákban.

Quintiszta és tartós hangverseny hurok, melyeket a legnagyobb művészek, mint: Hubay, Barmester, Grünfeld, Aranyi, Geyer Steff, Vecsey, Földesy, Bürger tanár urak hangversenyeken használnak előszeretettel.

Speczialista: vonos hangszerek készítése és javításban.

Hangközö-gerenda: melynek bármely hegedűbe vagy görbebb, szebb és kellemesebb hangja lesz. Sikerért közzessz minden egyes hangszernél. Régi hangszerek vétele és eladása a legmagasabb árakig. Képes árjegyzék az összes hangszerekről ingyen és bérmentve.

Nvomatott a kiadótulajdonos Magyar Hirlapkiadó részvénytársaság körforgópénén, V., Honvéd-utca 10.